

3/1987

ప్రతి దిన ము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ మే నెల 29-వ తేది మంగళవారము

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠమాస శుద్ధ దశమి.

No. 49

సంచిక ౪౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
యాగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.



అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
తీర

249, ప్రేరిండ్లు, ఫోర్టు, బొంబాయి

శతకముంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర,
దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క
శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల
చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులమగు పీఠికయునుగలవు. ముచ్చటలు
గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, తపాలపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

విజారాష్ట్రప్రతినిధి:—

నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండు కో.,
566, రెసిడెన్సీబజార్, హైదరాబాద్, డక్కన్.

ది జనరల్ అస్యూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్. (అజ్మిరు)

THE GENERAL ASSURANCE SOCIETY LTD. AJMER

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలో కెల్ల యింతవరకు యెక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగిన దిదియే.

1926 సంవత్సరములో వెయ్యింటికి రు 22-8-0	పాలసీల మొత్తం సంవత్సర ఆదాయము 1927 సం॥లో వ్యాపారము	రు 1,80,00,000 7,00,000 88,00,000	క్రింతి సంవత్సరముకంటె తేటితలుగా అభివృద్ధి గాబడెను.
-------------------------------------------	---------------------------------------------------------	-----------------------------------------	-------------------------------------------------------

మీరు భీమాచేయుట కనుకూలమైనదియై, ఉన్నత సొస మాత్రమించిన దిదియే.

ఇండియా, బర్మా సిలోననం దంతటను ఏదెన్నీలు బాంచీలు స్థాపించితిమి.

వివరములకు వ్రాయుడు: V Rama Rao. B. Com, Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni

WANTED.

4576

Candidates for Telegraph, Station Master and Electrical Classes. Boarding arrangements. Particulars with Railway Fare Certificate on 2 anna stamps.—Presidency Telegraph College, Royapettah, Madras.

ప్రకటన

అంబరపేట కమిషన్ ధూములు 25-5-28, 26-5-28, 27-5-28 తేదీలను వేలం వేయబడునని లోగడ ప్రచురపరచి యుంటిమి. ఆ ఏలములు సదరు తేదీలకు బదులు 1-6-28 తేదీ నిన్ని దర్జీలా 2 రోజులున్ను ఎప్పటికిని వివాదానికి లోగడ ప్రచురపర్చిన ప్రకారం ఏలూరు నాణా ఆఫీసులో నెంబరు వారీగా వేలంవేయబడును. కనుక యిందుమాలముగా తెలియ జేయడమైనది.

నూజివీడు } రాజా శోభనాద్రి అప్పారావు,
21-5-28 } బహద్దర జమీందారుగారు

“ఏజంట్లు కావలయును”

రాజధానియం దన్ని జిల్లాలలోను కిరసిక్ ఆంధ్రా అమృతమునకై ఏజంట్లుగ పనిచేయు పలుకుబడిగల ఘరానా మనుష్యులు కావలసియున్నారు.

నెం 1286 రు పోస్టుబాక్సుకు దరఖాస్తుల సంపుడు.

చెన్న పట్టణము.

(4756)

సరస్వతీపవరేత్తెనేరాజమండ్రీ

అన్ని విధములగు అచ్చుపనులు, బైండు పనులు చేయబడును.

4687

శుక్లలిరేంజి ప్రాథమి కోపాధ్యాయసంఘ ద్వితీయ వార్షిక మహాసభ

తలగాం నాపడా (ఆర్. యస్. గంజాం)
తే 24-4-28 ది

వైభవమును వస్తుప్రదర్శనమును; డివిజన్ బోర్డు టీచర్లకమిటీసభయును మహారాజశ్రీ హనుమంతు సూర్య నారాయణ నాయుడుగారి యాజమాన్యమున జయప్రదము గా జరిగినది. రిటైరైన డిప్యూటీ యిన్స్పెక్టరులు, రేంజి ఆఫీ సరులు, హైస్కూలు టీచర్లు, భూస్వాములు, ప్రేక్షకులు, ఉపాధ్యాయులతో సభాభవనము నిండియుండెను. భవనము బాగుగ అలంకరించబడియుండెను. లింగరాజు మిత్రగా రున, తమ్మివాన జగన్మాధంగారును, సంస్కృతాంధ్రములలో ప్రాచారన పద్యములు చెప్పిరి. ఆహ్వానసభ్యులును మహారాజశ్రీ హనుమంతు రామన్న నాయుడుగారు తనయజ్ఞ వ్యాసమున చెప్పిన పిమ్మట స్వాగతపద్యములు చెప్పినట్లెను. అంతట కార్యదర్శిత ప్రతిపాదించబడి యతర టీచర్లచే ఆహ్వా దించబడినవైన మహారాజశ్రీ సూర్యనారాయణ నాయుడు గారు ఆధ్యక్ష పీఠము నలంకరించిరి. వారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున ప్రాథమిక విద్యా దాస్యమును ఉపాధ్యాయులయొక్కయు పాలకులయొక్కయు బాధ్యతలను వాటికి తగినపర్యవేక్షణ నూనన విద్యార్థుల ము ఉపాధ్యాయ వేతనములు మొదలగు విషయములను గూర్చి చక్కగా చర్చించిరి. కార్యదర్శి సంఘనివేదికను చెప్పినపిమ్మట సభకు రాజాలిన రి సందేశములు చెప్పబడెను. అటుపైని మహారాజశ్రీ వేపా శ్రీరామంపంతులుగారు ప్రాథమిక విద్యా నితిని గురించియు, మహారాజశ్రీ యల్లా జోగయ్యపంతులుగారి విద్యాసదక్షులగురించియు నొక పంచమా టీచర్ల పంచమా విద్యగురించియు, టీచర్లతనాయుడుగారు ప్రస్తుతిపద్యవిధానపు మార్పులగురించియు ఉపన్యసించిరి. అంతట విద్యావిషయక వస్తుప్రదర్శనము తెరవబడెను. గ్రంథపఠనండు బోటిపఠకులు జరుపబడెను. ఖడ్గరబట్టలు, రుమళ్లు, పెన్సిల్స్ ప్రదర్శనపు లకు బహుమతులుగా ఇవ్వబడెను. రేంజి టీచర్లయొక్కయు, బోర్డు టీచర్లకమిటీయొక్కయు ఎంపైడ్ టీచర్ల సంఘముయొ క్కయు తీర్మానములు విపులముగా చర్చించబడి అంగీకరించబడినవి. అధ్యక్షులు వస్తుప్రదర్శనవిషయములగుంచి ప్రపం గించిన పిమ్మట మ-రా-రా-శ్రీ జోగయ్యపంతులుగారు సభా విజయమును గూర్చియు ఆధ్యక్షులు అది ఆంధ్ర టీచర్లయొక్క యుపన్యాసము గరించియు మిగిలిన యుపన్యాసముల గురించియు తమకుగల అభిప్రాయములు నెల్ల దించుచు విద్యావిధానము వాచక పుస్తకములు జీతపు స్కేళ్లు గురించి చెప్పుచు ఈగ్రామమునందలి స్కూలుల దాని బోన్న త్యము గురించియు ఉపాధ్యాయులపట్టుదల గురించియుచెప్పిరి సభాధ్యక్షులకును సభికులకును వందనశతములతో సభ జయ ప్రదముగా జరిపించబడినది.

గన్నవరము తాలూకాలో అగ్ని ప్రమాదములు (ఒక విలేఖరి)

గన్నవరము (కృష్ణాజిల్లా) 27 మే 28— అగ్ని దేవుడికి ఈ తాలూకామీద అగ్రహము జాస్తిగా ఉన్నట్లు తోస్తుంది. ఏదో నొకప్పుడు తగలబడ్డట్లు వార్త రాని రోజు సాధారణము గా ఉండుటలేదు. ఇవన్ని తాగుటకే సరిగా నీటివనరు లేని మెరకపూ శ్వవదమువలన అగ్ని నిరాలంకంగా చెలరేగి అలసట వచ్చేవరకు కంటబడ్డ యింటినిల్లా నాకేస్తుంది. ఈ పినికి తోడు 28 తేదీన నిప్పులవ్వం మరునందని యెవరో అన్నమాట పట్టు కొని ప్రజలు వాడలిపోతున్నారు.

ఇక్కడకు ఏడుమైళ్ల దూరములో వుండి, ప్రసిద్ధ దివ్య స్థలమై పేరుగన్న ఆకిరీపల్లి గ్రామములో నిన్న పగలు 11 గం టలు వేళ తూర్పుగూడెములో ఒక యిల్లంబుకొని దానివెంబడి దాదాపు నాలుగువందలయిట్లు పరమరామప్రీతి ఆయిపోయిన దుఃఖవార్త వేడు వచ్చింది. ముగ్ధుడునుమృత్యుల కాలి వచ్చి నారలు. ఇతర ప్రాణులుకూడా నష్టమైనవట. వందలకొలది జనులు తిన తిండి, కట్టు గుడ్డ, నిలువ నీడ లేక దీనాతిధీనలై వున్నారు.

డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుగారు ఏ. ఆర్. సి. వెన్సులేతు గారు మొన్న ఈ యూరు వచ్చినారు. పక్షులులోపుగా ఇక్కడ తగులబడిన గృహములను చూసేపుటారు. శ్రభుత్వమువారు ను కార్మికబుద్ధిగల ప్రజలును ఈవిధముగా నష్టపడ్డవారికి పహాయం చేయుదురని నమ్మిక.

రవీంద్రుని సందేశము (ఒకటి వెంకటసుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు) 2-వ భాగము

ఈ వృక్షచ్ఛాయలను రవీంద్రుడు కొన్ని సంవత్సరము లు తల్పడితోడి యిరువదవయేట నొక సాధ్యుని పరిణయ మై వంశపరంపరానుగత మైన భూములను చూచుకొనుటకు గంగయొడ్డునకున్న మెల్లాయలు ప్రదేశమునకు బోయెను. ఈ ప్రదేశమున నత డిరువది సంవత్సరములందెను ఆయుర్ము ప్రకృల ప్రదేశము మిక్కిలి బీదరయితులకు నివాసముగా నుండెను రవీంద్రుడు వారి యొగజ్ఞములను నారాయణు వారికొప్పు నులునులందు పాల్పాడుచు, ధనగర్వములేక మెలగుచుండెను. అత డిప్పుట నివసించినకాలముననే బీదప్రజలయందలి కత్తంత ప్రేమగలిగి. గీతాంజలియందలి ప్రేమను బాపుపద మొకటి గలదు. 'ఇదిగో నీపీఠము; నీపాదము లివిగో, నీపాదముల సన్నిధి నీ బీదలు, అనాధలు, పతితులు నివసించుచున్నారు.' అన గా భగవంతు డీపరతులకు మిక్కిలి సమీపముగా నుండునని యాని భావము. 1915 సంవత్సరము జూలై 23 తారీఖున నత డు మెల్లాయండి తన మిత్రుడుగల ఆంద్రూస్ మహాశయునికి (వాకి నలేఖనో నీవాక్యము లంనువి. దీనివలన నీటినిలయొడ నతినికి ఎం ప్రేమయన్నది వ్యక్తము కాగలదు.

"అనేక సంవత్సరముల కిప్పుడు నారహితులలోనికి తిరిగి వచ్చివాను. నేనును, వారును వారాక యత్యవసరమనియే తెలుచుచున్నాము. జీవితముగాని కష్టములుగాని నాకప్పు డగమైనవి. ఈ ప్రజలయందలి మానవత్వ మున్నట్లే మనకు తోచును.

జాతుల నాగరికత లీ బీదప్రజలమీదనే యాధాపడి యున్నన, ఆనాగరికతలకు భోంబుభారము మాత్రము వారి మీదనేపడుచున్నది. వారు మిక్కిలి బీదనితిలోనుండుట కొప్పు కొనియు, ధనికులుగానన్న కొలదియందీ బ్రదుకుటమాత్రమే జీవితముయొక్క పరమావధి కాదని నిరూపించుటకు సావకాశము గలగడములున్నాను. ఒక ఎకరమునందలి విశ్వవిద్యాలయము పోషించబడుటకు, వేలకొలది యెకరముల సాగుచేయటకు మన్నని. వారిచాకిరి మనకత్వవసరమయినన, జీవించుటకు వారి పనివోపుకొనినందున, మనము వారిని పరాభవించుచున్నాము. వారు చేయునది లేక యిట్టి దురవస్థ యందున్నార.

ఇట్టినితియందు శాస్త్రజ్ఞానము మానవులకు సహకారి యై, ప్రతిమనుజునకు ఆవసరమయిన పదార్థములను నుభిముగా సమకూర్చగలది తలచుచున్నాము. ఇందువలన మానవుల కవ మాన కారణమైన నిరంకుశత్వము తొలగిపోగలదు. అనేకకష్ట ిష్టకుల ననుభవించుచు, వికాంతితోక, పొట్టుకూటియి శ్రమపడు నీమహాప్రజలజాతిని నెవ్వరికి గుండెనీరుకాదు; ఈకొట్లకొలది ప్రజలయందు తీనమయియున్న మహాశక్తి యెవరి కాశ్చర్యము గొలుపదు?

కాంతిని శక్తినముననుండి యిట్టి ప్రజలను నేను మరచి పోయినాను. మరల నిప్పుడు వారిసమక్షమునకు వచ్చినందుకు నాకు చాలసంతోషము గలుగుచున్నది. ఇకముందు వారి నేప యందే నాకాలముగడువగలను. ఆశ్రమమునందు నేనుపాధ్యా యుడనుగానుంటిని. ఆపని నాకంత తృప్తిగానుండలేదు. ఇతరులకు సాయముచేయుటయే మనుజులకు స్వాభావికధర్మము ఉపాధ్యాయులముగా నుండి జనభావములను వారికి తెలియజేయుటకన్న, వారికి సాయముజేసి వారికష్టసుఖములను పంపు కొనుటయే విశేషము.

ఇప్పటికి విరహించును. నారహితులు నాకొంకై కింద వేచియున్నారు. ("1925 ఆగస్టు మాడరివ్ రివిన్యూలో" లేఖ)"

రవీంద్రుడు మెల్లాయందున్న యిరువదినల్లములలో బెంగాలీ భాషయందలిక పద్యములను, గీతములనురచించెను. ఈమృదు మధురకాముల పదాక్షరీయే తెరువాత గీతాంజలియను పేరనాంగ్ల భాషలోనికి భాషాంతరీకరింపబడిరవీంద్రునికి ప్రపంచములోక వులందరకన్న గొప్పవాడను ఖ్యాతియు, లక్షరూప్యములబహు మానమును సమకూర్చెను. భాషాంతరీకరణమే యిట్లుపండిత బృందముచే మెచ్చికొనబడినచో దానిమాతృక యెట్లుండవల యునో? రవీంద్రుడాంగ్ల భాషయందు పద్యములను గద్యముల ను మిక్కిలి సేర్వగా నలగలడు. చిన్నతనమున నతడింగ్లండుదేశ మున కొంతకాలము విద్యాభ్యాసమొనర్చెను. అప్పుడాంగ్ల భా షయందు చక్కనిపాండిత్యమును సంపాదించెను అతనిరచనలు ని ద్దష్టములనియు, లలితములనియు గురువులచే బ్రశంసించబడు చుండెను. కాని యాంగ్ల భాషయందలి దేశభక్తియు ప్రాయముం డలేదు. కవిత్వముజెప్పినన, ఉత్తరములప్రాయమున్నను తన మాతృభాషయగుబెంగాలీయందే ప్రాయముండెను. వ్యభా షను, దుస్తులను, ఆచారవ్యవహారములను విసర్జించి, యన్యదేశా చారములకు స్వీకరింప నవిన భారతయువకులవలె గాక, ర

వ్రుడు బెంగాలీ దుస్తుల యొడలను, భాషయొడలను నత్యంతాభి మానము గలిగియుండెను. బెంగాలీ భాషయందలిని గీతములను జదివి యా నందించుటకు నోచుకొనక పో యినన, తెలిసినవా రతనికి విత్వ ముద్భుతముగానుండుననియు, ప్రఖ్యాత ఫ్రెంచిసాటకకర్తయూ, కవియూనగు విక్టరుహ్యూ గో కన్న కొన్ని విషయములయందు మిన్నయేయనియు ప్రా సియున్నాడు. కాని హ్యూగో మహాశయునకును రవీంద్రుని కిది చిత్తప్రవృత్తులయందు భేదములు గాననగును. హ్యూగో ఫ్రెంచి సంఘమునందలి దుర్మళిక, దురాచారములను, బీదతన మును, తుద్రత్యమును కన్నుల కగపడునట్లు వర్ణించి తన్నుల మున సంఘసంస్కారమును ప్రోత్సహింపరచు మహా నవలార చయిత. అతని గ్రంథములను చదువునప్పుడు కొన్ని కొన్ని ఘట్ట ములయందు మనకండ్లనుండి బాష్పములు కాల్యలుగట్టి ప్రవ హించును కనుకనే యతనికి Lord of Human tears అను బిరుదాంశంబుండెను. రవీంద్రసాధుడు ప్రజల దుర్మళలను, కష్టపరంపరలను వర్ణించబడెను. ప్రకృతియందలి విచిత్రముల న, సౌందర్యములను మిక్కిలి బాగుగా వర్ణించగలడు. రవీంద్ర సాధుని కవిత్వకన్యక మనోహరములైన పున్నమ రాత్రుల యందును, పుష్పఫల భరితమై గండు కోయలగాన మాధుర్య మును ప్రతిధ్వనిండు, వనములయందను విచ్చలవిడి సంచారము చేయుచుండును.

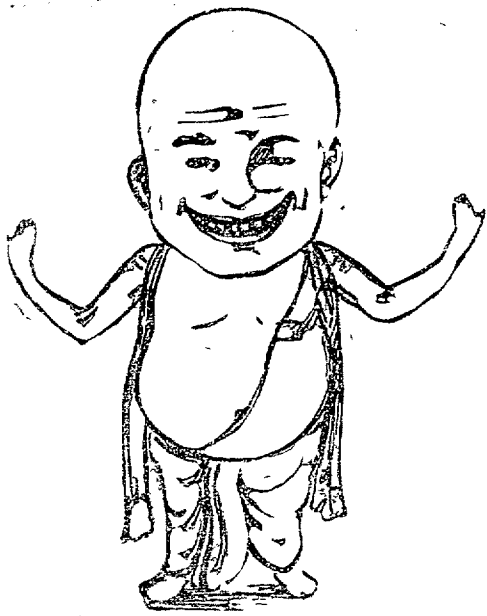
మెల్లాయ పరిసర ప్రాంతము ప్రకృతి సౌందర్యమున కాల వాలమై యుండెను. రవీంద్రసాధు డీసౌందర్యమును జూచి యానందించుటకు గంగలోని యినుక తిన్నెలమీ దకిబోయి నెలవర్యంతము మరలి రాకుండెను. నిర్మానవ్య మైన యా ప్రదేశమున గూడచుండి గంటలకొలది గడుపుచుం డును. ఇంటికి వచ్చితరువాత మాటలాడు నలగాలు తప్పిచా యునందున, ఒకటిరెండు రోజులు మాటలాడలేక యుండును.

మెల్లాయందలి డిరువదినలవత్సరము లుండెను. కాని 40ఏవలె నలెనును సంపూర్ణ మైన మనశ్శాంతియొసంగు స్థలమున కేగవలయునని పరిశిషించుచుండెను. ఆ సమయమున న. గడత మునందు రాజకీయాందోళనము తీవ్రముగా జరుగుచుండెను. వంగదేశ విభజనాగంతరము, దేశము సంక్షోభము జరించుటచే నిన్నిపక్షములవారసు కలసి యా విభాగమును రద్దుచేయవలె నని ప్రయత్నించుచుండిరి స్వదేశి, స్వరాజ్యమును భావములు వంగదేశమునందు పుట్టినవే. రవీంద్రుడి యాందోళనము జేయుటకు కలకత్తా నగరమునకు బోయి కొన్ని యుపన్యాసము లిచ్చెను. కొన్నిసభలయంద గ్రామసాధికత్వము వహించెను. కాని యతని ప్రకృతి రాజకీయాందోళనమునందలి రుచిచిగలది కాకపోవుటచే మరల ని-టికి పోవలసినవాడయ్యెను. ఈమాత్రము నేవకే ప్రభు త్వమువా రతని రాజద్రోహియని తలచి, యికముం దెట్టి మాం దోళనమున పాల్గొనిన శిక్షితునిగాతేతుమని నుండలిం చిరి. రవీంద్రులకు సాధుడనువా డెట్టి బెదరింపుకు భయపడువా?

కలకత్తానుండి మరల రవీంద్రుడు తండ్రి సాపించుకొనిన యాశ్రమమునకు బోయెను. మహర్షి యు చిరకాలమునకు వచ్చి న పుత్రుని నాలింగనము జేసికొని తేను మడిగి పల్లభాషించెను తనతండ్రికి చిత్తకాంతి గలిగిన ప్రదేశమున నొక విద్యాలయము నాపించి నిర్వహించుట యుత్తముని యతనికి కొంతకాలము కి క్రిందట తోకెను ఇప్పు డాసంగతి తండ్రికి మనవిచేయగా, తండ్రి మిక్కిలి సంతోషించి, తనయని దీవించి, పాఠశాలా స్థాపనమున రవీంద్రునికి తోడ్పడెను. అప్పటినుండియు నా చిన్ని యాశ్రమము వృద్ధిచొంది యప్పుడు విశ్వభారతి యను నామము చాల్చియున్నది. మహాపురుషులు సంకల్పసిద్ధులు గదా!

అసికా (ఒక విలేఖరి)

మే 25:—నిన్నటిదినము ప్రార్థన సుమారు తొమ్మిది పది ఘంటలకు ఆకికా బరంపురందారిలో 19-వ మైలువద్ద బరం పురం వెళ్లుచుండిన మోటారుబస్సునకును బరంపురంనుండి వచ్చు చుండిన మోటారుకారునకు ఘోరసంఘర్షణము ఘట్టిలేను దానంతేసి బస్సులోనున్న క్లీనరునకును బస్సు డ్రైవరునకును ఘోరముగు గాయములు తగిలెను. అందలి ప్రయాణికులకు కూడ కొందరికి గాయములు తగిలెను. కారులోనున్నవారిలో నొకరికి మాత్రమే చిన్నచిన్న గాయములు తగిలినను కారుమాత్రము ను మారు 15 వందల రూపాయల నష్టమునకు లోనగుచున్నట్లుల కాననగుచున్నది. తుదగాత్రులగు బస్సు క్లీనరుయును డ్రైవరు యును ఆకికా ఆసుపత్రికి వెంటనే తేబడిరి. అందు క్లీనరు నిన్నటి సాయంత్రము నుమా రేడుఘంటలకు చనిపోయెను. డ్రైవరు స్థితి ఇంకను సంకోచాస్పదముగా నున్నది.



తొమ్మోవూలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకం)

గుట్టం

ఎండిపోయిన గుట్టం అమ్మకానికి వచ్చెను.
 ఎల్లయ్య:—ఈ ఎముకలపోగు ఎంతకమ్ముతావు?
 అమ్మోవాడు:— నూరురూపాయలు.
 ఎల్లయ్య:—పదిరూపాయలకిస్తే ఇయ్యి. లేకపోతే లేదు.
 అమ్మోవాడు:—మీరు మరీహిసాధింపు అడుగుతున్నాడు.
 అయినా మీరు నాకూ తొంభయి రూపాయలే భేదం.
 ఈ మాత్రానికి పట్టుబట్టుకు లెండి. పదిరూపాయలూ ఇప్పించండి.

జ్ఞాపకం

టీచరు:—నేను చెప్పిన సంగతులన్నీ విన్నారాగా.
 మీరు జ్ఞాపకమున్నవన్నీ నోటు చేసుకొండి.
 విద్యార్థి:—జ్ఞాపకంలేనివా?
 టీచరు:—జ్ఞాపకంలేనివి విడిగా నోటుచెయ్యండి.

స్వంతం

మోటారుబండివాడు:—కోడంతా మీ స్వంతమయి నట్టుగా నడుస్తావేమయ్యా?
 బాటసారి:—మోటారుబండిని నీ స్వంతంచానలే నడిపిస్తావేమయ్యా?

ఉత్తరం

ఎల్లయ్య:—ఉత్తరం రాలేదని సోమయ్య దిగులుగా ఉన్నాడు. ఎందుకు?
 పుల్లయ్య:—సోమయ్య అడుగుతున్నాడే ఉత్తరాని వ్రాసుకుంటాడు. అది చేరకపోతే దిగులుపడుతాడు.

పందెం

నూగారెలు, నూరులడ్డా ఎవరు తినగలిగితే, వారు పందెంగలిచినట్లు. భీమయ్య తినేశాడు. సోమయ్య పగం తినేట పుటికి కష్టపడ్డాడు.
 ఎల్లయ్య:—నువ్వుపందెం ఓడిపోయినావు. నీకోసం నేను ఎంతో డబ్బు నష్టపడకలసివచ్చింది.
 సోమయ్య:—నేను ఏం చేసేదంటి? పొద్దుక పరీక్ష చేసి నవ్వుకు; నేను నూగారెలు, నూరులడ్డా తిన్నాను. ఇప్పుడు తినలేకపోయానాను.

ఏడుపు

బాలుడు:—వంతెనెద్యుడి దగ్గరికి వెళ్లాగాని, ఏడవ లేదు.
 తండ్రి:—ఈవ్వు దైర్యంగలవాడవు. ఈరూపాయి ప్తీనుకు దాచుకో. వైద్యుడు నోప్పిపుట్టించాడా!
 బాలుడు:—అయిన ఇంట్లోలేదు.

మార్పు

భర్త:—నేను చదువుకోకుండా గండ్రగోళం చేస్తుంటావు. నేను ఇంట్లోవుంటే, ఎప్పుడూ సంగీతంపెట్టే మోగిస్తుంటావు. లేకపోతే ఊరికే అరుస్తూంటావు. పెళ్లి అయిన కొత్తదికాల్తో, నువ్వు నెమ్మదిగా ఉండేవా నవు.
 భార్య:—అప్పుడు మీరు నాచేతులుపట్టుకుని కూర్చుండేవారు. ఆందుచేత సంగీతం పెట్టే వాయిదలేక బోయినాను. నన్ను తిరుచుగా ముద్దుపెట్టు కోడంల్లు, మాట్లాడడానికి వీలుండేదిగాదు.

ప్రశ్న

టీచరు:—సింహాడువల్ల వచ్చి, మేకల్ల పెళ్లి పొయ్యేది ఏవో చెప్పగలవా?

బాలుడు:—నూనాన్న

సహాయము

బిచ్చగాడు డబ్బు సహాయం చెయ్యవలెనని ధనికుడిని ప్రార్థించెను.

ధనికుడు:—నేను ప్రార్థనలను వినను.

ఒక వారం అయితరువాత ఇట్లా ఉత్తరం వ్రాసెను.

“నేను వ్రానేది ప్రార్థనగాదు. ఇది రిపోర్టు. నాకు బాతిగా డబ్బులేదు”

పన్నెండు

భార్యభర్త, పదుకొండుమంది పిల్లలను తీసుకొని నాటకానికి పోయిరి.

టిక్కెట్టు కలెక్టరు:—మీరు చెండు టిక్కెట్లై ఇచ్చారు. ఇంకొకటి పిల్లలను ఊరికే పోనియ్యడానికి వీలులేదు.

పిల్లలో:—కొందరికి వయస్సుమించింది.

పెద్దమనిషి:—వయస్సేమిటి? పన్నెండు కిందివాళ్లకు చార్జిలేదని నోటీసులో చెయ్యలేదా?

టిక్కెట్టు కలెక్టరు:—వేళాము.

పెద్దమనిషి:—అయితే నేను పదకొండుమందినే తీసుకువచ్చాను. పదకొండు పన్నెండుకిందిది కాదా?

గని

బొగ్గుగనిలోకి దిగుతుండెరి.
 పిచ్చయ్య:—మన మెక్కిండి భద్రంగాదిగుతున్నది గద.
 నూనేజరు:—ఏం భయపడవక్కరలేదు. దీనికి కట్టిన తాళ్లు పన్నెండుమాసములవరకు తప్పకుండా ఉంటవి. రేపటి తో పన్నెండోనాసం వెళ్తుంది.

దెబ్బలు

టీచరు:—నా కుర్చీలో నూదిగుచ్చిందెవరు?
 బాలుడు:—నాకు తెలుసుకాని, నేను చెప్పనండి బాలుని టీచరు దెబ్బలుకొట్టెను. కొంతసేపయి తరువాత టీచరుకు విచారంకలిగెను.
 టీచరు:—నీన్నేహితుడిని రక్షించి, కిక్కుర్రావు నీ పంపి తనానికి, మెచ్చుకొన్నాను.
 బాలుడు:—అసకాదండి. తప్పుచేసిందియెవరో కాప్పితే, మీకన్న వాడు నన్ను యెక్కువదెబ్బలు కొట్టుతారంటే.

నాటకం

నాటకం జరుగుతుండెను.
 నాయకుడు:—నువ్వు తన్ను తప్పకుండా వివాహంచేసుకోవలె.
 నాయక:—నన్ను జవాబుచెప్పునుని బలవంతపెట్టవద్దు. వచ్చేవారందాకా, అగితే మంచిది.
 ప్రేక్షకుడు:—వచ్చేవారందాకా మీకంపెనీ యీవూల్లోవుండరా. ఇప్పుడే యేసంగతి చెప్పు.

మేక

టీచరు:—మేకపిల్ల కలి చెప్పినట్టుగా నిని ఇంట్లో వున్నట్టుయితే, పెద్దపులితో పడేకాదు. పెద్దవాళ్లు చెప్పినట్టుగా నిండం అవసరం.
 బాలుడు:—మేకను పెద్దపులితోకపోతే, మనం తినేకే వాళ్లమండి.

స్నేహం

పాతేస్నేహం క్లుప్తముగా గూర్చిని చీల్చాడుతుండెను.
 గుమాస్తా:—అయ్యో, తమకోసం ఎవరోపిచ్చి చిత్రానే పటిసుంచీ కనిపెట్టుకొని వున్నారండి.
 స్నేహం:—అయితే, వెంటనే ఇంటికి వెళ్లుతాను. లేకపోతే, అయిన ఇంకోరిద్దరికి పోతాడేమో?
 గుమాస్తా:—నెమ్మదిగా వెళ్లవచ్చును. గదిలోపెట్టి తాళంవేసి వచ్చా లెండి.

ఖర్చు

ఒకడు:—నీకు వచ్చినడబ్బు అంతా ఖర్చుపెట్టగూడదు.
 ఇంకోడు:—అయ్యో, మూడువంతుల కన్నా ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టనండి.
 ఒకడు:—ఇది నయమే. మిగిలిన ఒకవంతు బ్యాంకులో దాచిపెట్టుకుంటావా?
 ఇంకోడు:—నాభార్యకు ఇంటిఖర్చుక్రింద వాడమని ఇస్తానండి.

చిలక

యజమాని:—ఇవాళ తొందరగానే వచ్చావు. సంతోషంగా ఉంది. ఇట్లా వస్తుండు.

గుమాస్తా:—నేను ఒకచిలకను కొన్నానండి.

యజమాని:—ఎందుకు? నీవద్ద ఆలారంగడియారం వున్నదనుకుంటున్నాను.

గుమాస్తా:—గడియారానికి తోడుగ. చిలకమాడా ఉంటుంది. ఆలారంకొట్టంగానే, చిలక ఆరుస్తుంది. అప్పుడు నాకు మెళుకువ వస్తుంది.

బేరం

ఒక్కపూటకీతా పెద్దమనిషి బేరం చేస్తుండెను. అన్ని వస్తువులనుమాని కింద పెట్టుతుండెను. చివరకు ఒక్కటి కొనకుండా పోతుండెను.

గుమాస్తా:—మీరు కొనడానికి వచ్చారా?

పెద్దమనిషి:—అవును. లేకపోతే ఎందుకు వచ్చాననుకున్నావు?

గుమాస్తా:—ఎన్నివస్తువులున్నవో లెక్క వ్రాస్తూన్నరని అనుకున్నాను లెండి.

దొంగతనం

మేజిస్ట్రేట్:—కోళ్లు ఎందుకు ఎత్తుకుని పోయినావు?
 మద్యం:—డాక్టరు కోడిగుడ్డు తినమని చెప్పాడండి. అందుచే కోళ్లును తీసుకునిపోయినానండి.

జబ్బు

వకీలు:—మీరు జబ్బుచేసినపుడు మెదడు చెడిపోయిందన్నాడు, నిజమేనా?

సాక్షి:—లేదండి కావలసి వుంటే రుజువు చూపిస్తాను. ఈ మధ్యజరిగిన మ్యూసిసిపలు ఎన్నికలలో మీరు అనుకూలంగా పోటుచేస్తాను.

కుంటుంటు

స్వస్థ:—కాలిలో నరం ముడుచుకు పోవడంవల్ల ఒకడు నుంటునున్నాడనుకో. అప్పుడు నువ్వు ఏం చేస్తావు?

విద్యార్థి:—నేనూ కుంటుతాను.

కట్టు

ఎల్లయ్య పుల్లయ్యను కొట్టినట్టు చార్జి వచ్చింది.
 ఎల్లయ్య:—పుల్లయ్య తలమీద కట్టుకన్న కట్టన్నీ బూటకమండి. నిన్నటికం అనిలేకందానే తిరిగాడండి.
 మేజిస్ట్రేట్:—ఆసంగతి నిజమేనా?
 ఎల్లయ్య:—నిజమేనండి. మాసిపోతవని నిన్న కట్టుకో లేదండి.

కొరిక

ఒకడు:—నీకు లక్షరూపాయలు కావాలెనా? పదిమంది కూతుళ్లు కావాలెనా?
 ఇంకోడు:—పదిమంది కూతుళ్లే
 ఒకడు:—ఎందుచేత?
 ఇంకోడు:—ఒకలక్షయిస్తే ఇంకోలక్ష కావలెనని ఉంటుంది. పదిమంది కూతుళ్లయితే, ఇంకా ఆక్రరలేదు.

నొకరు

నొకరు:—అయ్యో, నాకు పనిఇచ్చినందుకు సంతోషం అయితే, పెళ్లి అయినవాడు కావలెనని కోరారు ఎందుకండి?
 యజమానురాలు:—పెళ్లి అయినవాడయితే, ఆడది చెప్పినట్టుగా ఇంటాడు.

పత్రిక

పుల్లయ్య:—మీ పత్రికను నాకు చాలా నష్టంవచ్చింది. సంపాదకుడు:—ఎందుచేత?
 పుల్లయ్య:—మీ పత్రికలో నూయిట్లో దొంగలపడ్డప్పుడా, బుగారపు గడియారం తప్ప మిగిలినవన్నీ ఎత్తుకొని పోయినారని, వ్రాశారు. మర్నాడు దొంగవచ్చి ఆ గడియారంకూడా ఎత్తుకొని పోయినాడండి.

పండ్లనొప్పి

బాలుడు:—పండ్లనొప్పి నీకయిపోయిస్తే బాగుండేది.
 తండ్రి:—ఎందుకని?
 బాలుడు:—ఎందుకంటే, నీ పండ్లను తిసి,బయట పెట్టుకోవచ్చును. అమ్మ పండ్లను అట్లాపెట్టడానికి వీలులేదు.

తామరతైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చరమమిదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములోగాని, గోళ్లలోగాని పుట్టవచ్చును అమ్మతాంజనం దివో, బొంజయి- మృదాను

పంచాయతీల యావశ్యకము?

మ-రా-రా-శ్రీ రామ శేషయ్యగారు వ్రాసినది

ఈ కాలములోను ఏ కాలములోను జన సమూహము చాగరికతతోను గౌరవముతోను కాలము గడపుటకు వికమత్యమునది యభ్యాసశ్యకము కదా? అనేక గ్రామములలో ఈ ముఖ్యమైన విషయ మధికముగా లేనందున గ్రామములు క్షీణించియున్నవికదా! ఈలాగు జనులను చెల్లాచెదులై పోవించుకొని పట్టికగా చేరి గ్రామములను చక్క బెట్టుకొనుట మనయొక్క విధియగును. గ్రామ సమదాయపనులను శ్రద్ధతోను ఎడతెగని ప్రయత్నముతోను చాలకాలమువరకు జరిపించ నొక యేర్పాటు గ్రామమున కావశ్యకము. ఈ యేర్పాటు లేనందువలన ననేక గ్రామములు దినదినమునకు ఆదరణలోను ఆశోగ్యములోను పంటలలోను కలిమిలోను సౌకర్యములలోను దైవభక్తిలోను కష్ట గ్రామజనులు పట్టణములకు వెళ్లి నిలిచిపోయిరి. గ్రామాభివృద్ధి యే దేశాభివృద్ధికి యాధారమైనది. ఒకడు తాను కాపురముందు గ్రామమును, గృహమును, వీధులను చుట్టుప్రక్కలను చూచి తలచు తీసివేసి జనులు గొడ్డు గేదెలు వెళ్లెడి బాటలను, కళ్లము, మంద, శృకానభూమి మొదలైన వాటిని కుభ్రపఱచి గ్రామములను బాగుగా పూడుతీసి కట్టించి కుభ్రమైన జలముత్రాగునట్లు చేయుటకు ఏర్పాటుచేసి మలినమును విశాచమును తలుచుగొట్టి ఆశోగ్యమునందు తల్లిని రప్పించి బాలురను యావనమును ఇతరులను చదువుటకు పాఠశాలలను పుస్తకభాండాశాలలను ఏర్పాటుచేసి అజ్ఞానమును రోగమును పోగొట్టి తెలివైనను గుడ్డను పోసి, చెరువు, గుంట, కాలువలు మొదలైన వాటిని శ్రద్ధించి శ్రద్ధతో వ్యవసాయము వ్యాపారముచేసి ఫలమునుభవించి సంపదను వృద్ధిపఱచి మనకు సకల వైభవములను ధీరత్వము నొసగిన జన సమూహము దేవుడు మొదలైనవాటిని మఱివిపోక దేశసేవపూజ ఉత్సవాదులను, భజన మొదలగునవి చేసి భర్తయు ప్రీతి భక్తి మొదలైన వాటిని వృద్ధిపరచి కలచిన కార్యము చేసాడుటకు గ్రామమునకొక ఏర్పాటు కావలదా? వివిధ మత్స్యములవారు యన్నివిధములైన చదువులు నేర్చినవారు అనేక బాలులు, కొందలు పెద్దలు చేరిన ఈ కాలములో మన దేశములో పట్టికలుట పనికివచ్చునా? పనులు జయించుటకు సాధనమగునా?

కనుక గ్రామములను జనుల శ్రేయమునకు ఉచితముగా నిలపించుటకు శ్రేయస్కరముగా సంపదలకునికపట్టె, దేవలోకమునకు సమముగా చేయుటకు చట్టము చేరకు అధికారము కలిగిన యొక గ్రామ పంచాయతీ నేర్పరచుటయే మంచి సాధనముగానున్నది. ఈ యేర్పాటు మనదేశములో నొక నూతనవిషయముకాదు. పురాతనముగా నాచరణలోనుండి వచ్చినదేగాని మఱొకటి కాదు. ఇప్పటికిన్ని కొన్ని గ్రామములలో వాటి దృష్టాంతములు కలవు. పూర్వములో పుణ్యపాపములకు జనులు వెరచి గ్రామ సమదాయపు పనులను ఒడ్దికొని క్రమముగాను జరుపుచు వచ్చిరి. అయితే నీ కాలములో జనులు చట్టమునకు ప్రభుత్వమువారి యధికారమునకు భయపడుచున్నారేగాని మఱొక దానికి వెరచుటలేదు. అందువలననే నిపుణులు ప్రభుత్వమువారిలో చాలకాలము పోరాడి గ్రామ పంచాయతీ సంఘములను చట్టముక్రింద లోబరచియున్నారు. ఇదే గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకును జనులకు స్వయం మర్యాదను, ధైర్యమును కలిగించుటకును ఒక ముఖ్యమైన ఏర్పాటు. ఈ మార్గమును మీరు తెలిసికొని జనదాటుక నడిచిన ఎడల కల్పవృక్షములను కానుభవించును. కొరిన పరముల నిచ్చునటుల తలచిన కార్యములను ఇందుములముగా సాధించి జరుపవచ్చుననునది ఖండితము. ఇందులకు సందేహములేదు. ఇది సత్యము. (పంచాయతీల బుల్లెటిను.) (పంచాయతీల బుల్లెటిన్)

దంత చూర్ణము

దబ్బీ 1-కి 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణములో పండ్లతో ములపన చిగుళ్లు గట్టచేయును. చిగుళ్లనుండి రక్తముకొలుపందును. నోటిదుర్బంధము లేకయుండును. పండ్లు ములపనలవలె తెల్లగా నుండును.

గజ్జికీలైలము

జల దబ్బీ 1-కి 0-4-0; వి. పి. నహా 0-0-0

ఈ కైలైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ, గజ్జికీలైలము, కీలైలములను నళించును. తద్వలన తడితీరును.

అవ్వతో మిశ్రమము చేసి, బొంతాయు - ముత్యము.

ఆంధ్రరత్నము

ఆంధ్రరత్న విడుదాకితులగు మహారాజశ్రీ దుస్తిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిని నా బాల్యపుణ్య మెఱిగినవారెగాని యెఱుంగనివారుండరు. వీరియొక్క వాణ్ణిపుణ్యము జ్ఞానునీయము. వీరికిఁ గల దేశసేవారత్నరత్న దైవభక్తి నిరూపమానములు. స్వదేశముల శ్రేయముకొరకై చెఱసాల సౌఖ్య మనుభవించినవారిలో వీరికరు. శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతాంతర్గత మగు గజేంద్రమోక్షమును నిరంతరము పారాయణము చేయుచుందురు.

మాడు నాలుగు సంవత్సరములనుండి వీరు త్తయవ్యాధిచే బీడికబడుచున్నారు. వీరి జీవితమునుగూర్చి సంశయాలు చిత్తులమెయున్న మాకు నుపన్న్ విశ్వసాధకశ్రీగారిచే వ్రాయఁబడిన జాతకమునుబట్టి నూతన విశ్వాస ముండురించినది.

60 సంవత్సరములు వయస్సునవచ్చునట్లు జీవించి 61 వ సంవత్సరమున తరము “కేతా కైవల్య” కేతువు ప్రవేశింపగానే వీరికి కైవల్యము ప్రాప్తించునని శ్రీ శాస్త్రిగారు వ్రాసియున్నారు. గోపాలకృష్ణయ్యగారు జన్మించినది ఆదివారము. జూన్ 1889 సంవత్సరము అనగా నిప్పటికి వారివయస్సు 39 సంవత్సరములు మాత్రమే. జాతకమునుబట్టి వారికను 21 సంవత్సరములు నిస్సందేహముగా జీవించవలసియున్నది.

విశ్వముముందున నాసర్వేశ్వరుని పరిపూర్ణానగ్రహంబుచేత త్వరగా రోగవిముక్తుడై యాశోగ్యమందుడై మరలఁ బ్రజాపితకార్యములలో బాల్గొని స్వాతంత్ర్యసమరంబున విజయంబును గాంచెదరుగాక.

కోగంటి దుర్గామల్లి కార్జునరావు.

నరసాపురం

కాలమానము

మే, 27:— కోపాటి కార్తె ప్రారంభమునుండి తేడిగాడ్డులు దుర్భరమైనవి. వైగా ను గ్రామములో నిపుడు “కలరా” మిలిమిరి చలరేగుచున్నది. అమ్మవార్లను నడివిధిలో నిలిపి ప్రజలు యాత్నపము చేయుచున్నారు.

ఉద్యోగపు మార్పులు

మా పబులక్ష్మదగారియొక్క బదిలీసంగతి గెజిట్లో నిదివరకే ప్రచురమైనది. మాకు రావలసిన రాజగోపాలన్ వి. సి. ఎస్. గారు ఈ నెలముగతు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది. ఏలూరు డివిజన్లో అఫీసులో హెడ్ గుమాస్తాగానున్న వెంకట్రావు నాయుడుగారు మాకు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగా వచ్చిరి. ఇచ్చట పబులక్ష్మరు కచేరీలో హెడ్ గుమాస్తాగా నుండిన శంకరరావు నాయుడుగారు కొవ్వూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

మాతాలూకా బోర్డు

నరసాపురం తాలూకాబోర్డుయొక్క అధ్యక్షులు ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ తరపువారికి డిగ్రీజయ్యుడు గలిగినదని తెలియపరచుట కెంతేని సంకేతించుచున్నాను. శ్రీయత తాళ్ళూరి నారాయణస్వామిగారు అధిక ఓట్లచే అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. వీరికి పోటీగా నిలిచినది శ్రీయత బోర్ల వెంకటసుబ్బారావుగారు. ఇద్దరూకమ్మవారే. ఇయనప్పటికి కక్షల ఉద్దేశముచేత ఇద్దరీతరపున ప్రజలు వందలకేవలంబంబం ప్రోగుబడి తాలూకాబోర్డు అఫీసులోనికి చొరబడపోగా తప్పక గలభా అగునని భయపడి వెంటనే తాత్కాలికాధ్యక్షులైన ముక్కోనీలారో ఖాసినాహేబగారు పోలీసువారికి వ్రాసి పోలీసుమాటును తెప్పించెను. వారు ఒక్కరిని లోపలికి పోషుండా జండ్ బస్తుచేసి నాయంత్రమువరకు పహరా నిచ్చుచుండిరి. చిట్టచివరకు అధ్యక్షుని ఎన్నికలో నారాయణస్వామిగారికి ఎనిమిది ఓట్లున్ను నుబ్బారావుగారికి ఏడు ఓట్లున్ను రాగా నారాయణస్వామిగారు ఎన్నుకొనబడినటుల తీర్మానింపబడెను.తరువాత శ్రీయత కపిల కామేశ్వర మార్యనారాయణగారు ఉపాధ్యక్షునిగా ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరి. బోర్డులో వీరిొక్కరే బ్రాహ్మణులు. అటుపిమ్మట శ్రీయతకు 1 రుద్రరాజు చినవెంకటరాజుగారు, 2 ముక్కోనీ సిహార్ ఖాన్ సాహెబుగారు, 3 నెక్కంటి దొరయ్యగారు, 4 దండు శివరామరాజుగారు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా మా తాలూకాబోర్డుచే నెన్నుకొనబడిరి. పైనచెప్పిన ఆరుగురు కాంగ్రెస్ పక్షమువారే.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ మే నెల 29-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

వియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిని	ప 42 కలవి రు	12 12 0 14 8 0
నెల్లూరిని	,, డిబ్బో	,, 14 4 0 15 0 0
ధిల్లి	,, డిబ్బో	,, 15 0 0 17 0 0
రాగులు	త. 164 బస్తా 1-కి	,, 11 0 0 12 0 0
శవ్వలు	,,	,, 18 0 0 22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	15 0 0 16 0 0
సెనగలు	,, డిబ్బో	,, 12 4 0 14 0 0
పెసలు	,, డిబ్బో	,, 14 0 0 16 8 0
మినుములు	,, డిబ్బో	,, 14 0 0 17 0 0
ఉలవలు	,, ర 195	,, 11 9 0 11 8 0

3. నూనెపప్పులు

శవ్వలునూనె బా 1-కి	,,	145 0 0 150 0 0
నెయ్యము 1-కి	,,	14 0 0 21 0 0
మిమకా వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	,,	50 0 0 52 0 0
చేతితోకొట్టిన	,,	48 0 0 46 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు	110-0 మిమకా నూనె	105
అముదము బా 1-కి		105 0 0 108 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి		88 0 0 90 0 0
మారపసుపు	,,	60 0 0 70 0 0
మిరపకాయల(గుంటూరు) బా 1-కి		82 0 0 87 0 0
దనియాలు	,, బా 1-కి	88 0 0 97 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు		40,45
కాశనా సిపాయకట్టు	,,	50,55
జెల్లము బా 1-కి	రు	28 0 0 50 0 0
అస్కాపక్కర బస్తా 1-కి	,,	80 4 0 80 8 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	28 0 0 60 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,,	29 0 0 31 0 0
చదరం	,,	24 0 0 30 0 0
రవుండు	,,	28 0 0 30 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహం యాటి	రు	7 8 0
నెం 6 ,, కట్టారి	,,	4 9 0
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 0 0
నెం 20 $\frac{1}{2}$ రెట్టెత్తీలు	,,	7 8 0
నెం 40 జమ్మరు 10 పా	,,	11 8 0
నెం 44 సాండో	,,	5 18 0
నెం 40 రాణి	,,	10 0 0
నెం 4 తెన్నిమసీరు	,,	4 8 0

7. దూది

బోండావెట్టు బాదన 1-కి	రు	896 0 0
-----------------------	----	---------

8. లోహములు

బండి 100 తులం 1-కి	రు	65 4 0 66 0 0
బంగారు తులము 1-కి	,,	21 0 0 21 2 0
సవరను 1-కి		18 8 6
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	280 0 0 284 0 0
రాగి బా 1-కి	,,	270 0 0 274 0 0

రంగులు

అలిమేలు స్వీట్లబలాండు అలిజరయిక్ సింహం

పీపా 1-గ్రీలుడి 20 కి రు 62 0 0

,, నీలిరవ 1 కలి		1 12 0
,, 14 రతులు		1 11 6
,, 28 రతులు		1 11 0
,, 56 రతులు		1 10 6
,, 1 అందరు		1 10 0

జీర్కటు పాన్సుస్కాలోలెక్ అనగా (టెర్మి రెడ్డు)	కి	8 8 0
కాంగో 8 లి		1 0 6
దరు 4 లి		1 2 0

కర్నాటక రాష్ట్రీయ మహాసభ

అసహాయోద్యమము

(నిన్నటి తేదీవాయి)

ఈ సంస్కరణములు జరిగి బూటకపు సంస్కరణముల నిరసన మనలో సాంఘిక విభేదములను వృద్ధిగావించి, మనయొక్క మత్యమును చెడగొట్టి మనలను మరల విచ్ఛిన్నముగావించు నుద్దేశముతోనే యీ సంస్కరణములు ప్రసాదించబడినవనియు, మనదేశ జాతీయముల బెంటునే గ్రహించగలిగిరి. ఈ సంస్కరణముల ఫలితముగా నిర్మించబడిన కాసన పథలము బహిష్కరింపఁ జాలగలమునది. తీర్మానించినది. గాంధీ మహాత్ముని జ్ఞానశక్తి మన సహజబడిన అసహాయోద్యమములను సేయు మన దేశము పూర్తిగా పోలొందియున్నది. కాసనపథమును ఆందోళన యొక్క నిష్ఫలత్వమును గ్రహించినది. పరాధీనభావము తొలగిరి. మనము పూర్తిగా స్వశక్తితోడ నాధార పడినదేశమని మనకు స్పష్టమైనది చేపారదని స్పష్టపడినది.

కానీ, మనలో కొద్దిమంది మితవాద జాతీయములను కాసన పథమును ఆందోళనమునకును, బ్రిటీషు స్వాధీనమునకును గల విశ్వాసము దోలగినదికాదు. ఈ సంస్కరణముల మన మనకు జాత్యతాయుత స్వపరిపాలనము చేపార గలదను తలంపుతో జాసంస్కరణము లొసగిన యనకాశమును గ్రహించి, కాని కాసన పథములో తమకు గలిగిన యనభవములను సంస్కరణముల నిష్ఫలత్వమును బెంటునే గ్రహించ గలిగిరి.

నైమను కమిషను

సంస్కరణముల ఫలితముగా దేశములో ననేక కక్షలు పెరిగి, దేశజాతీయముల నారి తెచ్చు తెలియక, దేశమంతయు గాఢముని నిరాశతో ముగియుండెను.

ఇట్టి పరిస్థితులలో నైమను కమిషను నియమించబడిన దనువార్త వినిపింపినది. భారత జాతికి స్వయంవిర్జమనాధికారములేదనియు, ఈ యధికారము బ్రిటీషు జాతికి మాత్రమే గలదనియు, బ్రిటీషు పార్లమెంటు నిశ్చయించినట్లు, నేను భారత జాతి మంతయు పూర్తిగా గ్రహించగలిగినది. మితవాదులకు ఆపరాధియైనదిని పూర్తిగా విస్మయము పూర్తిగా దోలగి పోయినది. దేశమందలి ఆస్తిలక్షణములను నైమను కమిషను నను బహిష్కరింపఁ జేయుచున్నట్లుగాను. నైమను కమిషను దేశమునంతట నొక్కసారిగా మరల పోలొందినది. దేశమంతయు మరియొకసారి నూతనోత్సాహముతో నిండియున్నది. తన యాత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుకొని తన కింకనుగలదని భారత జాతికిష్టము సుపూర్ణ విశ్వాసమునందినది. బ్రిటీషు జాతి నికమిషను దేశమంతటను విశ్వసించుచున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్య శృంగులములనుండి దేశమును విముక్తిగావించ దృఢసంకల్పమునున్నది.

భారతదేశ భావి రాజ్యాంగము

కానీ, సమయము కమిషను బహిష్కరించినంత మాత్రమున చాలదు. బహిష్కరణదోష మును మనలో బాటు నిర్మాణ కార్యక్రమమును మాడ మనము వదులవలసియున్నది. భారతదేశమునకు భావిరాజ్యాంగము బెంటునే నిర్ణయించబడినదియున్నది. అట్టి రాజ్యాంగమును మనము నిర్ణయించబడుమని భావించుచున్న ప్రభువు గర్వముతో బలమునున్నాడు. మనలో ఆర్థికగౌరవ మింకనుగలదున్నచో, బలమునున్నాడు ప్రభువుయొక్క పట్టులకు తగిన జవాబు మన విప్లవీయతనున్నది. భావిరాజ్యాంగమున కాధారమును నూడవది యివ్వవలె భారత కాసనపథములో తీర్మానించబడియున్నది. ఈ విషయమున దేశమంతటను ప్రజాప్రబోధము గావించవలసియున్నది.

రామన్న స్వరాజ్య యోధమునకు దేశమును తయారజేయుట, కొన్ని నిర్మాణకార్యముల వంకకు మనశ్చేతన నన్నిటిని కేంద్రీకరింపవలెను. ఇందు మొదటిది బ్రిటీషులను బహిష్కరము. రెండవది అస్పృశ్యతా నికారణ. మూడవది హిందూమతాన్ని దీక్షింపవలెను.

బొంబాయి నాట్యగ్రహము

ప్రస్తుతము మన దేశము నెగుర్చుచున్న ముఖ్య సమస్యలన్నిటిగూర్చియు సంగ్రహముగా ముచ్చటించియున్నాడు. మరియొక ముఖ్య విషయము నిచ్చు ముచ్చటించి వివరించెద.

బొంబాయి నాట్య ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకు నేడు జరుగుచున్న పోరాటమునకు తగినంతసాయముంకను దేశమందలి ఇతర ప్రాంతములనుండి చేరవచ్చును. ఈ పోరాటము బొంబాయి నాట్య ప్రజలకు మాత్రమే చెందియున్నదని మనము తలంపరాదు. ఈ రంగంకమునందు యావత్తు భారతదేశముయొక్క యాత్మ గౌరవముగూడ పరీక్షింపబడినదియున్నది.

“కాస్టారిలు” ధరల విషయము

మార్కెటునందు కొంతమంది వర్తకహారులు కాస్టారి శ్రేష్ఠమైనదను నెవముచేత చాల ఎక్కువధరలకు అమ్ముచున్నట్లు వినియున్నాము.

మోహరిస్తుల లాభమునిమిత్తం, యిదివరలో కలిగిన వారలకుకూడ విశేష మగునట్లుగా యింక ధరలజాబితాను పొందుపఁచితిమి. శ్రేష్ఠమైన లూబ్రికెంటు అయినప్పటికి ధర సాధారణముగానే యుండునని గుర్తెంగుదును. ఇండియాలో ముఖ్య శ్రేష్ఠసామగ్రిలన్నిటియందును యీధరలకే దొరకును. అంతకంటె ఎక్కువ, యివ్వ నవసరములేదు.

వ్యావహారికమైన ధరల జాబితా

కాస్టారి మోటారు ఆయిల్	గలను ధర	1 గాలన్ డబ్బీలలో		4 గాలనుల డ్రమ్ములలో	
		ర. ఆ. పై.	ర. ఆ. పై.	ర. ఆ. పై.	ర. ఆ. పై.
“F”		4 12 0		4 40	
“AA”		4 12 0		4 40	
“T”		5 40		4 12 0	
“XL”		5 40		4 12 0	
“C”		5 40		4 12 0	
“R”		8 00		7 80	
“D”		4 40		8 12 0	

ఈ భాగముగఁగను పట్టణములన్నిటినుండును, రైలుబళ్ళులు భరించుటవల్ల ధర స్వల్పముగా పెచ్చించెనగా, అదియు రేపు 40 200 పైళ్ళకామునకు రు 0-1-0 కంటె పెచ్చించుట కట్టి అనకాశము లేదు.

మోటారులలో నీలుచేయబడిన డబ్బీలలో నుండునది కాస్టారిలోకే కొరకును, పై ధరలకంటె ఎక్కువ రొక్కలను చెల్లించవచ్చు.

C. C. WAKEFIELD & Co., Ltd.

Branches and agencies throughout India, Burma and Ceylon.

Head Office for India:—BOMBAY.

No. 88

ఆంధ్ర దేశ మహాసభలు

విన్నపము

ఈ నెల 26 న తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు గుంటూరు పురమున పురపాలక పుస్తకభాండాగార భవనమున దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన గుంటూరుమండల పౌరుల బహిరంగసభయందు యీ జాకా ఆఖరున యీ నగరమున సమావేశమగు 5 వ ఆంధ్ర రాష్ట్ర సహకార మహాసభలో పాటు యీ క్రింది మహాసభలు కూడ జరుపుటకు తీర్మానింపబడినది.

మహాసభల పేర్లు

బృహత్ ఆంధ్ర దేశ గౌరవమున, ప్రథమ ఆంధ్ర దేశ రైలు ప్రయాణికుల సభ, ప్రథమ ఆంధ్ర దేశ సాంఘిక సేనా మహాసభ, అయిదవ ఆంధ్ర దేశ ఆదిమాంధ్ర మహాసభ, బద్దతి, శ్రీ వహియో, గ్రామ పునర్నిర్మాణ ప్రదర్శనములకూడ జరుపుట కేర్పాట్లు గాంపబడినవి.

ఆయా మహాసభలకు ఆహ్వానసహాయములు మహాసభాధ్యక్షులు, కార్యదర్శులు యెన్నుకొన బడినారు. వారి యంగీకారములను పొందిన పిమ్మట, వారిపేర్లు ప్రకటించ బడును.

వైమహాసభలకు యీ క్రింది రుసుములు నిర్ణయించబడినవి.

- (1) ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వము- ఆస్తి సభలకు కలిపి రు. 100- ప్రత్యేకము యే ఒక్క పదికైనను రు. 100.
- (2) ప్రతిసభ రు. 100- ఆస్తి సభలకు రు. 1-0-0 మాత్రము.

మరియు, ఆంధ్ర దేశ గ్రాంథాలయ సభవారు 12వ, ఆంధ్ర దేశ గ్రంథాలయ మహాసభలకు కూడ పైసభలలో పాటు జరుపుటకు తీర్మానించెరి. అందులకు ఆహ్వాన సంఘము యేర్పడినది. ఈమహాసభలకూడ రుసుములు వైమహాసభల నిర్ణయించబడినవి.

కావున, గుంటూరు మండల పౌరులకు ఆయా మహాసభల ఆహ్వాన సంఘములలో చేయు, ఆంధ్ర దేశీయులను, ఆంధ్ర సంఘము ఆయా మహాసభలకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొని, వారిపేర్లు, చిరునామాలైనా, జనములతో, ఆహ్వాన సంఘసభ్యత్వ, ప్రతినిధిత్వములతో సహా, 5-వ ఆంధ్ర రాష్ట్ర సహకార మహాసభ ఆహ్వాన సంఘ కార్యస్థానముకు (గుంటూరుకు) జాకా నెల మొదటి వారములోగా పంప పొమ్మిటలు.

శ్రీమతి బహుమతి వగననున్నందునను, చేయవలసిన కార్య భాగము యెక్కువగ నున్నందునను, ఆంధ్రసోదర సోదరిమణుల రైలుకు యందు యెక్కువ ఉత్సాహముతో పాల్గొని ప్రతి నిధుల పేర్లకు, రుసుములను, యిక్కడి కార్యస్థానమునకు త్వరగ చేకవల్లును, సభలన్నియు జయప్రదముగ కొనసాగు నట్లును స్వయంధముల తోడ్పడ పోమ్మిటలు. గుంటూరు, మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రి, 28-5-28 ఆహ్వాన సంఘములతరపున.

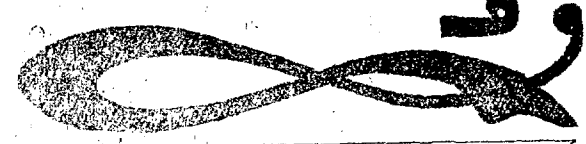
కర్నాటక రాజకీయ సభ

ముఖ్యమగు తీర్మానములు ఆమోదించబడుట ధారాను, మే 28-వన కర్నాటక రాజకీయమహాసభ నిన్న మధ్యాహ్నము 12 గంట ధారానునందు ముగిసెను. 24 తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము సూక్ష్మ రాయల కమిషను బహిష్కరము, బాల్గొలిసత్వా గ్రహము, కర్నాటక ప్రత్యేక రాష్ట్రము, అస్పృశ్యతా నివారణము, ఉత్తర జిల్లాలలో ఉద్యమ యుద్ధములకూర్చి ముఖ్యమగు తీర్మానములు గావించబడినవి.

సంస్థానములందు బాధ్యతాయుత పరిపాలనము దేశము సంస్థానాధీనులు ప్రజలకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము సొంతగవలసిందను పండిత తాంజావూరు తీర్మానము ప్రతిపాదించెరి. ఇండియా స్వరాజ్యనిర్మాణ విధానమునందు దేశము సంస్థానములనుగూడ చేర్చవలెనని వాదించి, పిమ్మట రావుగారు ప్రతిపాదించెరి. దీనిపై తీర్మానము చర్చ జరిగెను. పిమ్మట సభలో ఆమోదించబడినది. ఆధ్యక్షులగు కె. ఎస్. నారాయణుగారు సభను ముగించుచు యేర్పాట్లు చేసినవారిని ప్రశంసించెరి. వచ్చేయేడు రోజులములో సభ యింతకన్న జయప్రదముగ జరుగగలదని జరిగెరి. ఆట పిమ్మట జరుగసభ స్వాతంత్ర్య కర్నాటక సభగా పరిగణింపబడినది. (పార్లమెంటు.) (ప్రీ పెను.)

బెంగాల్ ప్రభుత్వము క్రొత్త చట్టములు చేసెదరట కలకత్తా, మే 29-వచ్చే బెంగాల్ కాసనసభలో లెబ్ కాములు తన మరవ్యమగు పనివారిలో ప్రచారము చేయఁదని ఒదిల్లుకు ప్రభుత్వమువారు ప్రతేకపిత్వదన భార్యుడు పరికర తెలియపచ్చినది, (ప్రీ పెన్.)

మదరాసువార్తలు



నేటి పత్రికావ్యాపకము 105.4

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ కాన్వోకేషను:—కొత్త ఎన్నికలను ఉద్ఘాటించుటకు ఈ సంవత్సరపు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ కాన్వోకేషను ఎడమవైపు ఒక గెడరని తెలియచున్నది.

కీ|| శే|| వి. తిరుమలపిల్లగారు:—వీరి మరణమున కై చింతింపబడు నిమిత్తముగా మరణమునకు, అందు ప్రత్యేకముగ ఆంగ్లమున వ్రాసిన పాఠమును సాక్షాత్తుని ఆంగ్లమున పద్యరూపమున వ్రాసిన పాఠమును చదివించును.

రామాయణ కాలక్షేపనభ:—ఈ పథకము జనాభ్యుదయ రామాయణము నీరీతిలో 21 కథలును నింద్ర జన్మవర్ణనను చరిత్రము మేల 80 తేది బుధవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు మదరాసు జార్జిటౌను అమ్యుజుకోయిల పేరి 124 నంబరుల ఇంటర్ బ్రామ్యుశ్రీ తంజావూరు శుభకామ భాగవతులవలన జరుపబడును.

ఆదిద్రావిడ మహాజనసభ:—గత ఆదివారము సాయంత్రమున ఎగ్మూరులో స్టర్ టాంకుపద్ద ఆదిద్రావిడసభ శ్రీ పార్థసారథిగారి యధ్యక్షత్వక్రింద జరుగబడెను. ఎల్. సి. శుభనాథుని ఎం. ఎల్. సి. గారు ఉపన్యసించిరి. సైమును సంఘమునకు సహాయమునకును లేచుట కమిషనరుగారి చర్యలను ఖండించుచు తీర్మానములు ఈ సభవారిచే గాఢపఱచబడెను.

మే నెల తాలూకు:—“త్రివేణి” (త్రివేణి) సంపాదకులు శ్రీయ్యత కె. రామకృష్ణారావుగారు స్వస్థతగానున్నందున మే నెలలో నెలవదలవలసి త్రివేణి వచ్చేజూను 15-వ తేది ప్రారంభమున జరుపబడును.

మలబారి గృహమునుండి త్రివేణి కార్యాలయము కుము దగ్గలాన్ నెం. 10 గెంపురకెడిపి, ఎగ్మూరునకు జూను 1-వ తేదీనుండి మార్పబడును.

ఇండియన్ కల్చరల్ సంఘము:—ఈ సంఘము వారు గత ఆదివారమున మదరాసులో సభజరిపి అం దీక్రింద తీర్మానములను గావించిరి:—1. యాదవబహుశ్రవణప్రయత్నములనీ సభివా రామోదించుచు ప్రపంచకాంతిని నెలకొల్పవలసినదని ప్రతిజాతని యీసంఘమువారు కోరుచున్నారు. 2. విద్యార్థులకును వివిధజాతులమధ్య పెంపొందజేయుటకు ఈ సభవారు తమ ప్రతినిధులను కొలదికాలములో యూరపునకును ఆమెకాకును పంపుచున్నారు. 3. ఈ సంఘమువారి తరపున తమ అంతర్జాతీయప్రతినిధిగా డా|| ఆనెలెంటుగారిని ఎన్నుకొనుచున్నారు.

రాకపోకలు:—డి||బి|| ఆరావముదయ్యంగారు నిన్న సాయంత్రము మదరాసువచ్చిరి. ఈ దినమున ఉడకమండలమున కేగెదరు.

రాకపోకలు:—ఎ. కె. రాజయ్యగారు, సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు నేటి ఉదయమునకు మదరాసు వచ్చిరి.

సర్ ఆల్బానులై చెట్టిగారు ఉడకమండలమునకు, సర్. ఎమ్. సి. టి. ముత్తయ్యచెట్టిగారు మైసూరునకు, జి. ఎమ్. హూపరుగారు నెలమునకును గతశాత్ర పోయిరి.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారు నేటి ఉదయమునకు మదరాసునుండి కొలంబో చేరిరి.

అబ్దులు హమీదుఖాన్ గారు ఎమ్. ఎల్. సి. నేటిఉదయమునకు మదరాసు వచ్చిరి.

ఆల్బాన్ మహర్షి తాతలకు సాయముచేయరా?

ఆంధ్రానుగారు తాతలకు సాయముచేయకుండుట కుద్రేకించినది ఇదివరకు పత్రికలలో ప్రచురితమైన విషయము సత్యముకాదనియు ఆఖిలభారత ప్రేక్షియానియనునకు, జంపల్ పురం లేబర్ సంఘమునకును ఆగ్రాసవాధిపతిగారగు ఆంధ్రాను హర్షమార్క ప్రలాపములవలన ప్రజలలో గలిగిన దురభిప్రాయములను తొలగించుటకు ప్రయత్నములు చేసెదరనియు తెలియచున్నది. (ప్రే. ప్రె.)

బెజవాడలో అగ్ని ప్రమాదము

100 పాకలు కాలిపోవుట

బెజవాడ, మే 29:—నిన్న అగ్ని ప్రమాదమువలన 100 పాకలు కాలిపోయినవి. నుమారు 1000 మంది నిలవ నీడలేకయున్నారు. గాలి లేకుండుటచే యింక నెక్కువ నష్టము కలుగలేదు. మునిసిపలు ఉద్యోగులను యితర పెద్దలును కష్టపడి అగ్ని చల్లార్చిరి. అరండేలు సత్రమునందు పేవలకు ఆన్న దానపు ఏర్పాటులు చేయబడినవి.

నేడుగూడ కొన్ని పాకలు తగులబడినవి (నర్తకియవితేఖరి)

బెజవాడ, మే 29:—నేడు మరల కొన్ని పాకలు పరకురాను ప్రీతి యొనవి. గాలి అగ్నికి తోడ్పడుటచే యింకను ఆరలేదు. శ్రేణి ఇంజను లేనందువలన చాల యిబ్బందికలిగినది. అంతకంతకు జ్వాలలు వ్యాపించుచున్నవి. మోటారు లారీవలన నీరు తెచ్చి కొంతసహాయము ఒసంగబడినది. మునిసిపాలిటీవారు పెద్ద భవనముల మధ్య చిన్న పాకలను ఉండనిచ్చుట ప్రమాదకరమని అందరనుకొనున్నారు.

మదరాసునందు బస్సు ట్రాఫిక్

పోలీసుకమిషనరుగారి ఉత్తరువు

మదరాసు పోలీసు కమిషనరు సి. వి. కన్వింగుహమ్ గారు బస్సు ట్రాఫిక్ నుగూర్చి పాదలకును బస్సు యజమానులకు నీ క్రింది యాజ్ఞికరవును గావించుచున్నారు.

బస్సు యజమానులకు అనేకసార్లు ముందు జాగ్రత్తచెప్పి యున్నను మదరాసు పీఠమున దనేకబతు లింకను క్రమమైన నేగముకంటే సభికవేగముతో నడుచుబడుచున్నవి. “జి.” పెర్మిటులను పొందిన బస్సుయజమాను లీవిషయమున నమృతముగ డ్రైవరులను నియోగించి తగిన శ్రద్ధను తీసికొననిచో నేను వారి పెర్మిటులను కేన్సిలుచేయుదును. ఇండ్ల యజమానులకూడ అసంతృప్తికరముగను ప్రమాదకరముగను తమ బండ్లను నడపుచో వారి పెర్మిటులనుకూడ తీసివేయుదును.

బస్సు డ్రైవరులకు ఒకటోపి 5 బొత్తాలు గల ఒక కాక్టోలు ఒక షెరాయియు నుండవలెను. అటువంటి దుస్తులను ధరించక పోయినను మురకీకడలనుధరించినను డ్రైవరులు ఒకటే పాత్రులగుదురు.

కొంచెముమార్గమే ప్రయాణముచేయు ప్రయాణికులకు తమ బస్సులందు తావొసగ లేదనికూడ ఫిర్యాదులు చేయబడుచున్నవి. ఇట్టిచర్య “జి.” పెర్మి 2 ఎ పద్ధతికి విరుద్ధమైనది. పోలీసువారు చాలా జాగ్రత్తగా నిట్టివి కనుగొనుచుందురు. తావులేదని చెప్పినపుడు ప్రజలు వెంటనే పోలీసువారికి తెలియజేయవలెను. బస్సుకండక్టర్ల యధిభేయతనుగించి పోలీసుకమిషనరుగారికి ఫిర్యాదులంపుకొనవలెను.

నవరణ:—నిన్నటిపత్రికలో 10వ పేజీయందు “మాడ రేమనబోర్డుసభ” వార్తయందు ఏడవవం క్రిత “అంగీకరింపిరలు” అనుటకు బదులు “అంగీకరింపరలు”యని అచ్చు పొరబాటు పడినది. పాతకులు గమనింప ప్రార్థితులు. (ఆ. ప. సం)

న్యాయస్థానవార్తలు

శాస్త్రిగారి బదిలీ పిటిషను

(వేకేషను జడ్జి రామేశంగారి యెదుట)

బెజవాడ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారి వద్ద విచారణ జరుగ్తున్న క్రిమినలు కేసును వారివద్దనుండి మార్చి మరియే సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు గారైనను విచారించునట్లు అనుజ్ఞ దయచేయ వలసినదని పండిత కళాపదాని వి. శ్రీరామ శాస్త్రిగారు నేడు హైకోర్టులో వేకేషను జడ్జి రామేశంగారి వద్ద పిటిషను దాఖలుజేసిరి.

ఈపిటిషను దాఖలుజేయుటకు కారణ మేమనగా పిటిషనరు మేనేజిమెంటులో నున్న దేవాలయములోనికి ముద్దాయి కొమ్మ హనుమంతరావుగారు దేవాలయములోనికి ప్రవేశించుచుండగా “ప్రార్థన జేయుచున్నారనగా అంగీకారము” ధని పిటిషనరు అభ్యంతర బెట్టెను. అందుమీద ముద్దాయిలోనికి వచ్చి పిటిషనరునుట్టి దౌర్జన్యముజేసెను. ఇండియన్ పీసలు కోడునందు సెక్షనులు 514, 294 క్రింద నిందాహారణ చేయబడి పిటిషనరు ముద్దాయి మీద బెజవాడ సబ్ డివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారికి కంప్లయింట్లు జేసెను. విచారణ జరుగుచున్న సమయమున పిటిషనరును సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు గౌరవముగా జూడక కేసుకు సంబంధించిన కొన్ని కాగితములను కోర్టువారు తీసికొనుటకు అంగీకరించలేదు. ఇంతేగాక ముద్దాయిని కొన్ని ప్రశ్నలడుగుటకును పిటిషనరునకు అనుమతి యొసంగలేదు.

ఈ పే కారణములచే ఈ కేసును బెజవాడ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు గాక ఇంక మరియే సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారుగాని విచారించుటకు అనుమతి ఇయ్యవలసినదని కోరెరి. ఇంతకు పూర్వము ఈ కేసునుగూర్చి రిపోర్టును బంపవలసినదని శాసనముద్దులు ఆజ్ఞాపించిరి. సదరు రిపోర్టును తప్పక తదుపరి దానిని జూచి ఈ కేసును బెజవాడ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారివద్దనుండి గుడివాడ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించునట్లు ఆజ్ఞాపించిరి.

కూనీనేరమునందు ముద్దాయికి జామీను

మధురజిల్లాలో ఆదిపట్టి తాలూకా పరదరాజపురంకా పురమును గోపాలగొండను అనుసరితమ తపత్రయను బొమక్క అనునామెను పినతల్లియగు బొడకమ్మ యనునామెను గత డిశంబరు 24 తేదీన కూనీచేసెనని నిందాహారణ చేయబడినది. ఈ నేరమును విచారించిన సబ్ మేజిస్ట్రేటు కేసును సెషన్సుకోర్టునకు కమిట్టుచేసెను. ఈలోగా ముద్దాయి బామినమిద విడుదలజేయవలసినదని యన్. రాజగోపాలనుగారు నేడు వేకేషను జడ్జిగారియెదుట దరఖాస్తుబెట్టిరి. రాజగోపాలనుగారు వాదించుచు సెషన్సుకోర్టులో విచారించవలసినదనిచెప్పటకు సాక్ష్యము లేదనియు అట్లు సెషన్సు కోర్టునకు తంపు యిమేజిస్ట్రేటుగారే నేరముజేయుటకు ఉద్దేశ్యము పూర్తిగా రుజువులేదని నుడిచి యుండిరినియు నుడిపిరి.

తుదకు శాసనముద్దారి తీర్పుచెప్పెను, రు 5000ల చొ. ఇతరులనుండి రెండుబామినలను, రు 10,000 లకు స్వంతబామినను చెప్పుకొనినయెడల ముద్దాయిని విడుదలజేయుటకు ఉత్తరువు గావించిరి.

కూనీనేరమునందు ముద్దాయికి బెయిలునిచ్చుట ముక్కో అంజుమెను ఇంక మరియొకరు ఇండియను పీసలకోడులో సెక్షను 302 ను 34 సెక్షన్లతో కలిపి చదివిన నేరముక్రింద మధుర సెషన్సుకోర్టులో విచారించుటకు నియమింపబడుటచే వారలను బెయిలు మీద విడుదలజేయవలసినదని జయరామయ్యగారు నేడు వేకేషను జడ్జిగారియెద్ద పిటిషనుబెట్టిరి.

ది 22 ఫిబ్రవరి తేదీన ముద్దాయిలు మొలంపతి గ్రామములో నొకమఠములో బాతులకూరను శంకుమండగా కూనీచేయబడినవాడు మాచి అట్లుజేయకూడని నుండలింపెను. ముద్దాయిలు కోపావేశులయి “నీవనిన్నీవు మాచుకో” అని కూనీజేయబడినవానితోబెట్టిరి. తదుపరి చంపబడినవాడు పాలములో పంటను నూర్చిజేయుచుండగా ముద్దాయిలు వానినికట్టుకొని ప్రక్కనున్న కాలవవద్దకు గొంపోయి బాగుగాగొట్టి చేతులను మెలివేసి పోయిరి. తదుపరి చంపబడినవాడు అనుపత్రికి గొంపొబడినగాని గాయములచే వాడచ్చట చనిపోయెను.

పిటిషను తరపున జయరామయ్యగారు వాదించుచు కండ్లారజూచిన ఇరువురు సాక్షులను ఒకరు చెప్పిన సాక్ష్యమునకు ఇంకొకరు ఓరుదడుగు సాక్ష్య మొసంగుటచే కండ్లారజూచిన సాక్షులు కొబాల రినియు, ప్రాసిక్యూషనువారు బెప్పిన ప్రకారము ముద్దాయిలు చంపబడిన వానిని కాలవలోనికి పడద్రోసిరి. ప్రాసిక్యూషనువారి సాక్ష్యము నిజ మనుకొన్నను ముద్దాయిలు నేరగుటకు వీలులేదని చెప్పిరి. తదుపరి శాసనముద్దారులు ముద్దాయిలు ఒక్కొక్కరు రు 5000 లను; రు 2500 బామినయ్యగల ఇద్దరు బామినాదాకులతో బెయిలు నిచ్చుట కంగీకరించిరి.

నీతినిధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయందైదవకుసుంఠము).

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిథిలు దేశమునకు బోయి యాభావలోనికి బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభావలోనికి, తర్వాత నింగ్గిషులోనికి బరివర్తితమైన యుత్కృష్టనీతిగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్రవచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూ ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసుజీవితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితోఁ దేటగా నూటిగా స్థిగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రొను సైజు నిండు క్యాలికోజైండు. వెల రు. ౧-౪-౦

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

తపాలుపెట్టి నెం. 212 రు. చెన్నపురి.

ఉదకమండల వార్తలు

(ప్రత్యేక విశేషానియతి)

లామెంబరు వైఖరా విద్యుచ్ఛక్తియేర్పాటుల దర్శించుట

ఉదకమండలము, మే 28: కృష్ణ జాతకగారు లామెంబరు చీఫ్ ఇంజనీరు మేజరు జే.ఎస్.కె.లని వైఖరా ఎలక్ట్రిక్ వర్క్స్ నిన్న పరీక్షించిరి. దినమంతయు ఆవలకుండి ప్రాతరాజులు కొత్తదాములు నిర్మింపఁగల సలహాబాది వాటియొకటిగా మునుగూర్చి ఖచ్చితముగ వహించుకొనినట్లు, వివరములన్నియు తెలిసికొనిరి. పనివాండ్రు సౌకర్యములను గూర్చి విచారించిరి.

రయిల్వేల సలహాసంఘమునందు నూచింపబడినట్లు వ్యవసాయదారుల ప్రబోధమున మిత్రము ప్రత్యేక పురములను నడపింపఁగలగూర్చి అభివృద్ధికాని ముక్తి గాని నేతురత్నము అయ్యెను. వ్యవసాయకాని డైరెక్టరుగారు ఆలోచించుచున్నారు.

చేసలపరిశ్రమ విచారణ సంఘము

జూన్ 4 న చేసిన మదరాసులో జరుగు చేసల పరిశ్రమ విచారణ సంఘసభకు సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయకుగారు అధ్యక్షతవహించెను. అభివృద్ధికాని మంత్రులు సభకు హాజరు. సభ్యులలో అభివృద్ధి కాన్ఫరెన్సు, డి. జి. కుమారస్వామిరెడ్డి, అచ్యుతస్వామి ఉదయార, డా|| గ్రేస్టి, ఆర్.ఎస్. మోయిడు ముఖ్యుల నాయకత, అల్లులరాజు సాహెబుగారు.

గవర్నరుగారి హాజరమున 25 కేంద్రాధి దర్బారులందు జరిగెను. మూడు 450 మంది ఆతిథ్యము అహ్వనింపబడిరి. జోషిపూరు, జయపూరు మహారాజులు, తిరుపతి మహారాజులు మహారాజుగారు మున్నగు పెద్దలవచ్చియుండిరి. గవర్నరుగారు యాదగువారికి బిక్షలు ప్రసాదించిరి. గోమహాప్రభృతి జరి పిందు మేడలు బోసుగారికి సి. వి. ఇ. దంతు సరి, ఖా. బ. కోశివాక్కిము ముహమ్మదు అల్లులు అజీజుసాహెబు గార్లకు కై జరిపిందు మేడలు రెండవతరగతి ఎల్. వి. సీసను గారికి పోలిను మేడలు.

యూరోపియను స్కూల్ గ్రాంటులు

మామూలులో పీబ్రూమ్ములనుకు రు 80000. మదరాసు లో నెండు బాడినుమ్ములనుకు రు 100000, యూరోపియను స్కూల్ గ్రాంటు నిబంధనల ననుసరించి యిచ్చుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరించి డి తెలియుచున్నది.

ఉదకమండలమున స్త్రీలసభ

అభివృద్ధి

తిరువాన్కూర్ మహారాజుగారి ప్రసంగము

సీరిగిడలలో స్త్రీలసభ యందు తివాన్కూర్ మహారాజుగారు బువ్వనింపిరి. ఇది యామె రెండవయోజనావస్థను సాంఘికవిషయములనుగూర్చి తన యభిప్రాయమును విపులముగా వ్యక్తపరచుట కిదియే ప్రథమము. స్త్రీలసభయందు ముచ్చటించు ప్రపంచములను పురుషులవిద్య యపరిమితముగానభివృద్ధియొనగ స్త్రీలవిద్యయములో నితీల ఆభివృద్ధికి కొంత ఆటంకము గలిగినదని యామె చెప్పెను. జాతీయభివృద్ధికి స్త్రీ లాసరించదగిన దని పురుషులపక్షంపై భిన్నములచే నికరదేశములవలె మనదేశములో గూడ స్త్రీలకు ప్రత్యేకవిద్య యుండవలెను. కాని కొంతవరకు పురుషులకు చెప్పియున్న చెప్పినదేగాని పురుషుల కష్టములను నామకమనించుటకు పిలువెను. స్త్రీలు పురుషులచే నెడు పనులను చర్యలుకు సామర్థ్యములు కలవారయెను, వారిపనులు భేదములుగావున విద్యయు ప్రత్యేకముగానే యుండవలెను. జపానుదేశమునందు స్త్రీలు చదువదగిన కళలు, కాస్త్రములను చదువుటకు స్త్రీలకు ప్రత్యేకావకాశములు కలవు. జపాన్ దేశమున పసియములను చూచితిమేని స్త్రీల సర్వకారముగూర్చివృద్ధికి జపానువారెంత శ్రద్ధునున్నారోనున్నారో తెలియగలదు. కేవలము ప్రకటనలను చదివించువలన లాభములేదు. స్త్రీలకు కేరీరములు, మానిసికాస్థానాభివృద్ధియు గలగజేసెనువిద్య స్త్రీలకు కావలెను. స్త్రీ విద్యావిధానము చాల ముగ్ధులైనవలెను. స్త్రీలకు రసగ్రహాల కొలనను గలిగింపవలెను, ఉత్తేజమును గలిగించినట్టి విద్యయుండవలెను. ఈ విషయములలో ముందేయున చాచరము చాలింపవలెను గరితమయియున్న విద్య నివేదములను, నిర్వీర్యులను తయారుచేయుచున్నది. విద్యావిషయములకు స్త్రీల యభిప్రాయమును పుష్కలముగానభివృద్ధియొందవలెను.

ఈమె ముదితన తరువాల పేండ్లి చేయుట వలన స్త్రీల విద్యలో కొంత యభివృద్ధి కలుగగలదు. ఈవిషయములకు చట్టముచేయవలెనని ప్రయత్నములగున జపానువచ్చి, కాని కావలసినట్లు ప్రజాభిప్రాయమును నెక్కువలగా గలగలదు. బొంబై విద్యావ్యవస్థలకు ఆసక్తిగలవారు వారూ

పురుషుల

స్త్రీలకు కాస్త్రజ్ఞానముగూడ చాల అవసరము. కేవల మా పాతపురాణముతోనేమియు లాభములేదు. ప్రపంచము రోజురోజు ఆభివృద్ధి జెందుచున్నది. ఈ ఆభివృద్ధితో స్త్రీలును సమాన భాగమున కావలెనన్నవారికి కాస్త్రజ్ఞానమువలన గృహపరిశుద్ధ్యము, శుభసాహజ, వైద్యవిషయములలో స్త్రీలు ప్రావీణ్యమును సంపాదించి ప్రపంచములోని వ్యాధిని తగ్గించవలయును. మనదేశములో చచ్చిపోవుచున్న లక్షలకొలది శిశువులను రక్షించుటకు విద్యాభివృద్ధిని స్త్రీలేసమర్థురాండ్రగుదురు.

సర్వపక్ష సమావేశము

రంగయ్యర్ గారి ఖండన

ఫిల్మి, మే 27: (ఫిల్మి ప్రతినిధి) మాట్లాడుచు సర్వపక్ష సమావేశము విషయమై సి. యస్. రంగయ్యర్ గారిట్లు చెప్పుచున్నారు.

‘అఖిల భారత సమావేశములో ఒక్క నటరాజు గారు చెప్పినమాటలు మాత్రము ఒప్పదములై యున్నవి. ఈ ప్రఖ్యాత పత్రికాసంపాదకుడు మన రాజకీయజీవితము అంగీకరింపవలసిన ప్రాతినిధ్యములోని నడచుచున్నారనియు, ఇంత అవ్యక్తపునశ్చిత్త ఆంగ్లేజీములోని వారందరూ నవ్యుడన్నారనియు చెప్పెను. అంగీకరింప లంఘించినట్లు లగుదురా యని వాదనాపించబాలకపోయిరి. ఈ నాయకుల సమావేశములన మనకు విచ్చిని లాభమేమి? మనలోనున్న తొట్టలన్నియు బయటపడినవి. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము, జాతిమతవైషమ్యములు యివన్నియు లోకమునకు తెలిసి నవి. కాగితాలమీద రాజ్యాంగనిర్మాణములను తయారుచేయుట అవర్తమాంబులకును, విలాసాదులను రాజకీయములను చర్చించువారికి తగునుగాని, కార్యాచరణదక్షులగు రాజకీయజీవితములను స్వాతంత్ర్యయుద్ధము జయించకపూర్వమే యెవరును స్వరాజ్యప్రజాధికను తయారుచేయరా, చేసియుండలేదు. ఇట్లు వాయబడిన ప్రజాధిక జయముగాంచినవారలకు సమర్థముగా నుండోపవచ్చును.

ఏలన వారికి తాత్కాలిక చట్టముల తొలగించుట కర్తవ్యముగా నగుపడుచుగాని, అదర్భములలో కాలముపుచ్చుట వారికి రచించదు. మన నాయకుల తయారుచేయు కొత్త విధానమునందు తెనలుగాలికెన్న నెవరికిని ఉత్సాహము లేదు. కిమ్మింగ్ డెన్, క్రామెన్ట్, బిల్ బర్ ఫోర్డ్ మొదలగు స్వాతంత్ర్యయోధులకు జన్మభూమియను అంగ్లమునడల వామె కిరను చాలగోపము గలదు. ఈ మహాపురుషుల యాదర్శములు కేబల్ పార్టీలో నున్నవని యామెంకను నమ్మకము. బర్మెన్ మోడ్ క్రభువు గారి యాహ్వానమును లేబర్ పార్టీ వారు తమదిగా నంగీకరించి పార్లమెంటులో దానిని ప్రవేశపెట్టి నెగ్గించెదమని పీరు మన ప్రజలను మోసపెట్టుచున్నారు. చెప్పినంత మాత్రముననే మన నాయకులు మోసపోయి వారిపలలో జిక్కుచున్నారు.

తేబర్ పక్షము నెడల నింత నమ్మకము గలిగియుండవలసిన మన ప్రజలను మోచుచుండు చున్నారు. బ్లాక్ మూల్ సభలో నున్నా హామీతో నంగీకరించిన తీర్మానముపై పార్లమెంటులో వర్స నాకు చాల రోజు పుట్టింది. ఈలేబర్ పక్షమువారికి తమ సభాతీర్మానములపై మనవారికి కాంగ్రెస్ మిదనున్న ఆభిమాన మైనలేదు. ఎన్నిక సమయములదప్ప యీ మూఢ అంగ్లేయుల పన్నుతితో వారికి సంబంధము లేదని వారికి బాగుగా తెలియను. లేబర్ ముగారు నుడివిట్లు లేబర్ పక్షమువారికిని లేబర్ పక్షమువారికిని యెంతో ధైర్యము లేదు. భారతదేశము దోచుకొనుటలో బోరిల కెంతయో పింకితుడ అంతే యాస లేబర్ నాయకుల జలాసారము మనమొక ప్రజాభివృద్ధి తయారు చేయవలెను. దీనివలన మనలో మనస్ఫుర్త లభికముగల తప్ప మరేలాభము నుండదు. ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానము మనకు వితిలేని హాని కలుగజేసినదని యొక నివేదకును తయారుచేసిన చాలును. స్త్రీయంత నటరాజుగారి వాక్యములను నాయకు లాచింపకుండుట చాల శోచనీయము. ఈ సభలవలన మనకు లాభము లేకపోగా, మన పక్షంపై మనస్థిరుస్సహాయమునని ప్రజాభిప్రాయమే తెలుపగలదు.

(ఫిల్మి)

శ్రీ శే|| తిరుమలపెద్దెగారు:—వీరి మరణమునకు తను సానుభూతిని దెలుపుటకు గత ఆదివారము సాయంత్రమున పచ్చయ్యపు (భీషము) చెప్పి పురి ఆగ్నికుల కుత్రియ సంఘమువారి యాజమాన్యమున నొకమహాసభ గావించబడినది. ఎస్. ఎ. వార్తవ్య పిల్లెగారి లగ్నతల పింపించిరి. సి. ఎస్. నటరాజ పిల్లె, ఆదికేశవులు నాయకర్, గార్లు మాట్లాడిరి. తిరుమలపెద్దెగారి మరణమునకు విచారమును దెలుపుచు నొక తీర్మానమును సభవారు గావించిరి.

శ్రీ శే. తిరుమలపెద్దెగారి స్థానమున పచ్చయ్యపు బోద్దు (బ్రహ్మ) నొక పత్నికుల కుత్రియ సంఘసభ్యుని నియమింపవలెనని బోద్దువారిని కొందరు నొక తీర్మానము గావించబడినది.

శ్రీ శే. తిరుమలపెద్దెగారి స్థానమున పచ్చయ్యపు బోద్దు (బ్రహ్మ) నొక పత్నికుల కుత్రియ సంఘసభ్యుని నియమింపవలెనని బోద్దువారిని కొందరు నొక తీర్మానము గావించబడినది.

బడిను.

బొంబాయి మిల్లుపరిస్థితులు

హెచ్చుమంది పనులకు పోవుచున్నారని

తెలియుచున్నది

బొంబాయి, మే 28:— రోజు రోజు హెచ్చుగా పమ్మదారులు పనులలో చేరుచున్నారని తెలియుచున్నది. చాలమిల్లులలో ఒక్కొక్కదానికి 100,150 నుండి పనివారలు స్పారసి చేస్తున్నారని. కాని పమ్మదారులు, నూలుపడుతున్నారు, నేతగాండ్రును పనులకు పోవుచుండుట లేదనియు, వారు లేనిది పనులు సాగవనియు చెప్పుచున్నారు. పోలీసు వారు మిల్లులవద్ద కాపలా కాయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి కార్పొరేషను సంధిప్రయత్నములు

ఈ మధ్యాహ్నము జంతువుల పురుగులను త్రొక్కుతూ బోషిగాడు, భారతదేశములో కార్మికసమస్యను గురించి పర్సల్, మేల్ పర్సల్ అను వారల యభిప్రాయముతో ఏకీభావమును వ్యక్తపరచి, వారు చెప్పినట్లు అంగ్ల భారత దేశము లలో ప్రేడ్ యూనియన్ సంస్థల అన్వేష్య సహకారమును చేసికొనెనని రెండు దేశములకు మహాపరాక్రమ గలుగునని నుడివిరి.

కార్పొరేషను సంధిప్రయత్నములు

బొంబాయి కార్పొరేషన్ వారు రెండుసార్లు మిల్లుల నాదాలలో బోష్యము కలుగజేసికొనమని నిరాకరణచేసినను, అగ్రాసవాధిపతి తన స్వంత పనులకుబడి నువ్వోగించి సంధిచేయవచ్చునని అనేకమంది చెప్పిన మాటలకు గ్రహించి, కొత్తగా నెక్కుకొనబడిన అగ్రాసవాధిపతి (బాతీయవాడి) యీ ఉదయము కొంతమంది పమ్మదారులతో సంధిచేసిరి. సాయంత్రము మిల్లు యజమానులతో మాటలాడెదరు.

(ఆ. ప్రె.)

రాజపేపార్కులో గడవిడ

పోలీసువారు నాయకులపై కేసుతెచ్చుట

రాజపే మునిసిపల్ పార్కులో శ్రీయ్యకు సుభాష్ చంద్రబోసు యువకుల విప్లవకర్తముగనుంచి ప్రబోధించెను. సభలో ఉపన్యాసమునికి తప్ప మరెవరికిని కర్పించవలెనని. పోలీసు రిపోర్టుల ఒక కట్టిని బల్లను తీసుకొనివచ్చి వేసికొనిరి. అంతట సభను సమకూర్చిన కురేంద్రబాబ్ మైత్రాగారు ఆకుర్చిని బల్లను తీసివేసెను. అంతట వారు ఉన్వేగియుల పనుల కొలంకను కలిగించినవారిని మైత్రాగారిమీదను యొక నలుగురిమీదను కేసులుతెచ్చిరి.

నేనెను ప్రగాఢ శ్వాసముద్రాలు సూర్య, గ్రెగర్ గార్లు యెదుట దీనిని కొట్టి వేయవలసినదని కోరెను. సభ సమకూర్చి న. వారి అనుమతిని తప్ప ప్రత్యేక సలహాలలో మాటచుండుట కెవరికిని హక్కులేదని అతడవాదించెను. అట్లు కొట్టివేయకపోయిన యెడల కేసును ఇంకొక కోర్టుకు మార్చవలసినదని యిరువదికోరెను.

కుక్రవారమునాడు ఉత్తరపుట చేయబడును.

(ఆ. ప్రె.)

జోషిగారు జమ్మత్ పురం సమ్మెదారులకు

సాయముచేయ నిరాకరించిరి

జమ్మత్ పురం, మే 28:— అఖిల భారత ప్రేడ్ యూనియన్ సంఘ కార్యదర్శి శ్రీయ్యత ఎస్. ఎమ్. జోషిగారు మెనల్ హోమిగారి కీకరింపెను వ్రాసిరి.

21 తారీఖున మీద వ్రాసిన ఉత్తరం ఆందినది. బొంబాయిలో నూనెద కొంతదబ్బున్నమాట నిజమేకాని యాదబ్బు కొన్ని కార్యములకై ప్రత్యేకింపబడినది. దేశములో జరుగు పమ్మల కన్నటికి మేము సాయముచేయబాలము. కాని మీ విషయములో నొక గొప్ప కష్టమున్నది. జమ్మత్ పురము లేబర్ పక్షము ప్రేడ్ యూనియన్ సంఘమునకు సంబంధించినది. కాని మీరు దానికి వ్యతిరేకముగ పనిచేయుచున్నారు. మీరు ప్రేడ్ యూనియన్ సంఘముతోగల ధైర్యముల పన్నీటిని చక్కచెట్టుకొనవలెనని కోరి యెను. సహాయము చేయ విలంబించు. మీరు ముందులో సర్కార్, నాయకు గార్లతో కలసి పనిచేయుచున్నారని కుత్రియములను చూచితిని. ఖర్చుపుర యూనియన్ కు ధర్మసము చేయుటలో పీరే ముఖ్యులు. వీరితో మీరు పనిచేయుచున్నంత కాలము నేను సాయము చేయ విలంబించు. దీనివారు కష్టములు పడుచున్నారని నాకు చాల పరితాపము కలుగుచున్నది. కాని మా నిర్ధాతములకు వ్యతిరేకముగా పనిచేయుచున్న సంస్థలకు ప్రస్థానమును సహాయము చేయబాలము.

(ఫిల్మి)



ప్రస్తుత రాజకీయస్థితి

శ్రీమద్భిక్షు

ప్రస్తుత రాజకీయస్థితి నిరుత్సాహకర మని చెప్పవలసివచ్చును. జనసామాన్యము తమ హక్కులను కాపాడుకొన సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. బాండ్లలోవలె తగిననాయకులున్నచో, ప్రజలు ఎట్టిత్యాగముల కయినను సంసిద్ధులుగ నుండునని చెప్పియున్నది. జాతీయతకులకక్ష లక్ష్యపథని నెడల, దేశ మీనరికి త్వరితముగ ముందుకుపోయెడిదే. కాని, ఈ కక్షలు సయితము దేశమునకు మేలే చేసినవని చెప్పవచ్చును. వీనివలన గలుగు హానిని బయల్పరచినవి. వీనినుండి తప్పించుకొనవలసిన యగత్యమును సూచించినవి. డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారు మద్రాసు రాజధానిలో కులకక్షలపై బాడిచెడలి, జాతీయపతాకమును పైకెత్తుట శుభచిహ్నము. వీరి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన కేరళ యువజనసభలో, ప్రత్యేకసాంఘికోద్యమములతో యువకులు సంబంధమును తదలికొని, జాతీయ సూత్రముల ననుసరించి, దేశముక్తికై పాటు బడయువలయు నని తీర్మానింపబడెను. ఐకమత్య పహిసతయే స్వరాజ్యమునకు ప్రతిబంధకముగ నున్నదనియు, యువకు లీవిషయమై సర్వశక్తిని వినియోగించి సాంఘిక ద్వేషమును తొలగింపవలయుననియు, వివిధసంఘములును ఒకరిపై నొకరుకుటకు మారుగ, కలసిపనిచేయునటుల ప్రోద్బలపరచవలయుననియు, పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారి సభలో ఎచ్చరించిరి.

ఏకాశయబద్ధులై ఐకమత్యముతో పాటు బడు ముప్పదిమూడుకొట్ల భారతీయుల నిశ్చయమును పోరాడ నెవరికి సాధ్యమగును? యువజను లీవిషయమున మార్గదర్శకులై, ప్రాత వాసనలను విజ్ఞప్తజాలని పెద్దలను సరియగు దారిని నడిపించుట యత్యవసర మగుచున్నది. ఐకమత్యముతో బాటు, అన్ని సంఘములవారును స్వశక్తి నాధారముజేసికొని, నిర్మాణకార్యక్రమమును చేపట్టవలయును. కేరళ యువజన సమావేశమువారు, కద్దరును విధిగ భరించి, విదేశవస్తువులను బహిష్కరింపవలయునని, తీర్మానింపబడెను. ఈ సమయమున జరిగిన పెక్కు రాజకీయ సభలలో నిర్మాణ కార్యక్రమావశ్యకత సూచింపబడెను. కేరళ రాష్ట్రీయ సభ కన్యకత్వ వహించి. పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారును, కర్నూలుసభ కన్యకత్వ వహించి వారి మేముగారును, విదేశవస్తు బహిష్కారము గూర్చియు, కర్నూలు భారతావశ్యకతగూర్చియు నొక్కొక్కటిచేసిరి. ఉభయ సభల అధ్యక్షులును బాండ్లలోని త్యాగహమును బలపరచుచు ప్రసంగించిరి. బాండ్లలోని త్యాగహము మొదట స్థానికముగ బయలుదేరినను, తుదకు ఆఖరిభారతసమన్వయయినది.

దీని విజయముపై భారతదేశగౌరవ మాధారపడి యున్నది. గాంధీమహాత్ముడు, డాక్టరు అన్నాభి, మాలానా షేకతాల్, పండిత మదనమోహన మాలవ్యా బోలు నాయక శ్రేష్ఠు లీ యుద్యమము నాశీర్వదించుచున్నారు.

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు జాంబాయిలో నిచ్చిన యువన్యాసమును గమనింపవచ్చును. జాయిటు కమిటీవారు రిసెటిల్ మెంటుల విషయమై చేసిన సిఫార్సులను ప్రభుత్వమువారు ఇంతవరకు అమలులో పెట్టరయిరి. అందుచే ఇప్పటికిని రిసెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారి ఇచ్చయే ప్రమాణ మగుచున్నది. ఇట్టిదుస్థితిపట్ల తమ అనమ్మతిజాతి, బాండ్లలో యితరప్రాంతముల నమన్వలనుగూడ పరిష్కరింప బూనినది. బాండ్లలో సత్యాగ్రహము తప్పక విజయముగాంచునని, మాళవ్యాగారికి సమ్మతము గలదు. సూరతుమండలసభవారివృత్తి యంతయు బాండ్లలోనిమన్వయందు లగ్నమై యుండెను. దేశమంతయు జూను 12 వ తేదిని బాండ్లలోదినముగ పరిగణింపవలయునని, సభాధ్యక్షులగు జయరాందాసు దాలతురాముగారు ఎచ్చరించిరి. బాండ్లలోయుద్యమమును బలపరచుటయ గాక, శాసనసభనుండి రాజీనామా నిచ్చిన సభ్యులను ఏకగ్రీవముగ నెన్నికొనవలయునని వోట్లర్లను కోరుచు, సభవారు తీర్మానించిరి. కేరళరాష్ట్రీయసభవారును, కర్నూలు రాష్ట్రీయసభవారును, బాండ్లలోతీర్మానమును ఆమోదించిరి. మరియొకముఖ్యవిషయ మేమన, స్వదేశ సంస్థానములను స్వరాజ్యవిధానమునం దంతర్భాగముగ జేయవలయునని, రెండుసభలవారును గోరుటయే. రాజకీయసభలను రెంటిని స్వాతంత్ర్యశయమే ప్రోద్బలపరచుచున్నది. మాతృదేశస్వేచ్ఛను, ఉభయరాష్ట్రములవారును గాథముగ వాంఛించుచున్నారు.

ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణమును రెండుసభల వారును గోరిరి. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభాగము భావిస్వరాజ్యవిధానమునకు మూలాధారముగ నుండవలయునను తలంపు సర్వత్ర వ్యాపించియున్నదనుటకు సందియములేదు. ఇట్టివిభాగము, జాతీయ స్వపరిపాలనమునకు తప్పక దారిజూపగలదు. సైమను కమిషను బహిష్కారమును, ఈ రెండుసభల వారును మరల వ్యక్తపరచిరి. అన్ని రాష్ట్రములును ఈవిషయమై ఏకభావము జూపుచున్నవి. కేవల బహిష్కారముతో తృప్తికెందక, స్వశక్తిని వినియోగించి స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు నిశ్చయింపబడెను. తదర్థమై నిర్మాణకార్యక్రమము సాధనముగ సూచింపబడెను. ఇట్టితీర్మానములను గాలి కెగిరిపోనీయక, అమలులోనికి దెచ్చుచో, స్వరాజ్యము అనతికాలములో సిద్ధించు ననుటకు సందియమేమి? స్వరాజ్యసిద్ధికి ఎప్పటికప్పుటికి ఏవియోయవాంతరములు వాటిల్లుచున్నవి. ప్రజలలో బెరిగిన యుత్సాహము పొంగువలె చల్లారుచున్నది. దీనివలన గలుగు ఆశాభంగములు మిక్కుటముగ నున్నవి. కాని, ఒక్కొక్క తరంగము అణగిపోయిన పిమ్మట, కొంతవరకయినను దేశము ముందుకుజనుచునేయున్నది. స్వరాజ్యవాంఛ బలపడుచునే యున్నది. ప్రస్తుతస్థితి వెనుకటి ప్రబోధమునకు ఫలముదప్ప వేరుగాదు. ఇది అపసవ్యమార్గముల బట్టకుండు కాపాడవలసిన బాధ్యత, దేశనాయకుల

పై నిలిచియున్నది. ప్రజలలో స్వశక్తిపై విశ్వాసమును పెంపొందింపవలసిన యవసరమెంతేని గలదు. నాయకులు స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేసినమాత్రాన ప్రయోజనముండదు. దీనిని సంపాదించుటకు వలయు శక్తి ప్రజలలో పెరుగునటుల జూడవలయును. ప్రస్తుతస్థితి గాంచిన, నేడుగాకున్న రేపయినను స్వరాజ్యలక్ష్మి భారతభూమియందు తాండవమాడునను సమ్మతమునకు తావు గలదు.

మాక్ష్టనాల్లుగారి దంభములు

మాక్ష్టనాల్లుగారి దంభములను పయెనీరు పత్రిక గూడ గౌరవించుటలేదు. వీరి హెచ్చరికవలన, సైమనుకమిషనుకు ప్రజలు తోడ్పడబోరని, పయెనీరు చెలుపుచున్నది. లేబరుపక్షమువారు, హిందూదేశమునకు అభినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము నిచ్చెద రనుకొనుదు. కాని అది ఎప్పుడు జరుగును? వారు అధికారమునకు వచ్చిన పిమ్మట గద. అప్పుడు వీరు తమ వాగ్దానమును చెల్లించుకొందురనుటకేమి సమ్మతము గలదు? లేబరు సమావేశమువారు కొంతకాలముక్రిందట హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికారమును ఆమోదించిరి గద. తద్విరుద్ధముగ నియమింపబడిన సైమను కమిషనుకు వీరెటుల యంగీకరించిరో తెలియకున్నది. దానికి వీరెటుల తోడ్పడుచున్నారో తెలియకున్నది. లేబరు సమావేశమువారు నిండుసభలో గావించిన తీర్మానమునే, తత్పక్షప్రముఖులు తృణీకరించియుండ, మాక్ష్టనాల్లుగారు ఎన్నికలనిమిత్తము చేసిన స్వంత వాగ్దానమున కెట్టివిలువ యుండును? మాక్ష్టనాల్లుగారిటీవల భారతీయులతో బహిరంగముగ పోరాడ సాగిరి. ఇందువలన, లేబరుపక్షమునందలి అతివాదులును కమ్యూనిస్టు పక్షమువారును వీరి ఎన్నికకు చిక్కుల గలిగించుచున్నారు. ప్రతికూలప్రబోధము నలుపుచున్నారు. పరిస్థితులను గ్రహించి, మాక్ష్టనాల్లుగారు అస్పష్టమగు వాగ్దానముల గావించ సాగిరి. పోరాడి లాభములేదని గ్రహించిరి. హిందూదేశము సహకారము నలుపువరకుమీదనే, లేబరు పక్షము స్వపరిపాలనము నొనగడలచినదనియు, భారతీయులటుల గావించలేదు గాన తమ వాగ్దానము రద్దయిన దనియు, మాక్ష్టనాల్లుగారు పిమ్మట జెప్పవచ్చును. మాక్ష్టనాల్లుగారిటుల బలుకుటకు వెనుదీయరని, పయెనీరుపత్రికగూడ యూహించుచున్నది. బెంగాలు ఆర్డినెన్సు ప్రయోగము నామోదించిన, మాక్ష్టనాల్లుగారు ఏమి చేయజాలరు? వీరి వాగ్దానము నిజమని ఎంచినను, సైమను కమిషను వారొక విధానమును సూచించి, పార్లమెంటు సభవారు దీని నామోదించినపిమ్మట, పది సంవత్సరములవరకు దీనిని కదలింప వీలులేదు గద. సైమను కమిషనువారు అభినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము నొనగ రని తెలిసిన విషయమే. అట్టితెరి, కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వమువారు ఇతరపక్షములతోడ్పాటుతో నిర్మించిన సంస్కరణవిధానమును, మాక్ష్టనాల్లుగారు కదలింపగల్గుదురో తెలియదు. మాక్ష్టనాల్లుగారు చేసిన వాగ్దానము, లేబరుపక్షమువారి ప్రకటనము ననుసరించి చేయబడినదయినను, కొంత గౌరవింపవచ్చును. లేబరు పక్షమువారు ఎట్టి నూతనప్రకటన గావించలేదు. పయెనీరుపత్రిక సూచించినటుల, భారతీయ నాయ

కులవివేకముపట్ల మాడ్చుకొనిన నదభిప్రాయము లేకున్నది. ఎట్టిమాటల జెప్పినను, భారతీయులు భ్రమజెందెదరని వీరు తలచుచున్నట్లుల దోచును. సైమనుకమిషనుకు, మాడ్చుకొనిన వాగ్దానముల వలన మాతనశోభ రాజులకు, దానికి భారతీయులు స్వాగతమొసగజాలరు.

బర్దవాన్ మహారాజగారు :

స్వదేశసంస్థానాధీశులు బర్దవాన్ మహారాజగారు స్వదేశసంస్థానాధీశుల కిచ్చిన హితవునందు, కొంతవర కంగీకరింపదగినభాగము గలదు. సంస్థానాధీశులు పలువురు చీటికిమాటికి యూరపుకుబోయి, ప్రజలడబ్బును అమితముగ వ్యయపరచుచున్నారు. వీరక్కడ జేసెడి ఖర్చులో చాల భాగము వాంఛనీయ మని చెప్పటకు వీలులేదు. కొందరు సంస్థానాధీశులు గడపు జీవనము, అవమానకరముగ నున్నది. కాశ్మీరమహారాజగారు ఇంగ్లండులో నున్నపుడు, వారి పూర్వచరిత్రను బయల్పరచి వ్యాఖ్యానము గావించుకొనడని, ఇండియా ఆఫీసువారు ప్రతికలను వేడుకొనవలసినవచ్చుచున్నది. ఇటీవల ప్యారిసు నగరమున మృతినొందిన పుదుక్కోటరాజుగారి నడత వలన, ఆసంస్థానమున కెట్టియిక్కట్టులు వాటిల్లెనో తెలిసియేయున్నది. సంస్థానాధీశు లీ తీరున తమ ప్రజలను సంస్థానములను విడనాడి, వరదేశములలో నివసించుటవలన, పరిపాలనమునకు తీరని నష్టము వాటిల్లుచున్నది. ఇట్టి యలవాటును మానివేయవలయునని, బర్దవాన్ మహారాజగారు గోరుట సమంజసముగనే యున్నది. కాని, స్వదేశసంస్థానములలో ప్రజాపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టగూడదని మహారాజగారిచ్చినహితవుమాత్రము మిక్కిలి అనర్థ హేతు వని చెప్పవచ్చును. సంస్థానప్రజలు బాధ్యతాయుతపరిపాలనమును గాఢముగ వాంఛించుచున్నారు. వారికోర్కెలను తృణీకరించుట వలన, సంస్థానములకు నష్టము తలపింపకమానదు. ఇంగ్లండుకు వెడలి పాటియాలా మహారాజు మున్నగువారు సలుపుచున్న ప్రతికూలప్రయత్నములు సంస్థానప్రజలచే నేవగింపబడు చున్నవి. కాని బర్దవాన్ మహారాజగారిట్టిసలహా నిచ్చుటమాత్రము, వారివైఖరికి తగియేయున్నది. అందుచే నిది యాశ్చర్యము బుట్టినపదాలదు.

బట్లరు కమిటీ : లండను ప్రెస్సు

బట్లరుకమిటీవారి నిజమగు నుద్దేశ్యమును, ఈవార మందిన లండను ప్రెస్సుపత్రిక బయట పెట్టినది. నర్ లెస్లి స్కాటు విధానమును అంగీకరింపని సంస్థానాధీశులు పలువురు గలరని మాత్రము, ప్రెస్సు అంగీకరించుచున్నది. పాటియాలా మహారాజగారిబడాయి నిజము గాదని, ఇందును బట్టి గ్రహింపవచ్చును. బరోడా నైక్వారు, మైసూరుమహారాజు, హైదరాబాదు నైజాము మున్నగు సంస్థానాధీశు లిందు కంగీకరించుట లేదని, ప్రెస్సుకు తెలియును. బట్లరుకమిటీ ఏర్పడిన దెందులకు? సంస్థానాధీశుల హక్కులను నిర్ణయించుటకే యయినను, భావిహిందూదేశము స్వరాజ్యము ననుభవించుచో, సంస్థానములు దీనికి లోబడియుండబోవని, ప్రెస్సుపత్రిక స్పష్టపరచుచున్నది. సంస్థానాధీశులు మిలిటరీ జాతులకు

జెందినవారట. వీరికి బ్రాహ్మణాధిక్యము పనికిరాదు. ఇట్టివారు, స్వతంత్ర భారతవర్షపు ఉన్నదవమునుండి తప్పించుకొన నుద్దేశించిరట. పాటియాలా మహారాజగారి యుద్దేశ్యమును, స్కాటుగారి యుద్దేశ్యమును ఇవియే. సంస్థానములను బ్రిటీషు ఇండియానుండి శాశ్వతముగ వేరుపరచుటకు వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు. సంస్థాన ప్రజల యభీప్రాయము వీరు బాత్తుగ నరకుజేయుట లేదు. సంస్థానప్రజలు మాత్రము, స్వాధీన భారతవర్షముతో సంబంధమును వదలుకొన నిష్టపడరు. బట్లరు కమిటీవారు, దేశభివృద్ధికి భంగము కలుగురీతిని నిర్ణయము గావించినను, దీనిని బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలు గాని, సంస్థాన ప్రజలుగాని ఆమోదింపజాలరు. స్వరాజ్య విధానమునందు, బ్రిటీషు ఇండియా, స్వదేశ సంస్థానములవారు సమభాగులుగనుండి, వరస్పర సఖ్యముతో మొలగవలెనని, అభిలషించుచుందురు.

బ్రిటీషు లేబరు పక్షము : స్వపరిపాలనము

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందలి పరాధీనజాతులకు వెంటనే స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించవచ్చునా లేదా యను విషయము, రాబోవు లేబరు సమావేశమునందు చర్చకువచ్చును. సామ్రాజ్యమునందలి వివిధభాగములలోని కార్మిక ప్రముఖు లీ సభకు హాజరయ్యెదరు. బ్రిటీషు లేబరుపక్షమువా రెట్టి యభిప్రాయము తెలిపెదరను ప్రశ్న గలదు. వీరు పంపిన జవాబు ప్రకారము, ఇరాకుకును, పాలెస్టీనుకును వెంటనే స్వపరిపాలన మీయవచ్చును. లేబరు పక్షమువా రడుగకపోయినను, ఇవి మాండేటు రాజ్యము లగుటచే, వీనికి స్వపరిపాలనమును త్వరలో నీయక తప్పదు. సిలోను గోరిన స్వపరిపాలమీయవచ్చునని గూడ వీరు తెలిపిరి. కాని, ఆఫ్రికాను మాత్రము బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు వదలిపెట్టగూడదని, లేబరుపక్షమువారు ఖండితముగ చెబుచున్నారు. ఈ సంగతినే, డాక్టరు నార్మను లీ ను గారు సోషలిస్టు రిఫ్యూలో ప్రతిపాదించినట్లు, యంతకు పూర్వము తెలిసియుంటిమి. ఇండియా విషయమును లేబరుపక్షమువా రనలేయెత్తుకొనలేదు. కాని, ఇండియా పట్ల బ్రిటీషు లేబరుపక్షమువారి యభిప్రాయమునకును, కన్సర్వేటివు పక్షమువారి యభిప్రాయమునకును విశేష తారతమ్య ముండు నని తోచదు.

తుర్కీ : ఆఫ్ఘనిస్తానము

ఆఫ్ఘనిస్తానపు అమీరుగారు యూరపులో నే రాజ్యముతోను సంధిజేసికొనకున్నను, ఆసియాలో నడుగుదెట్టగనే తుర్కీతో సంధిజేసికొనుట, గమనింపదగిన విషయము. సంధినిబంధనలలో, మిలిటరీకలయిక లేకున్నను, సందర్భములబట్టి యిది గూడ జరిగిన జరుగవచ్చును. తుర్కీకిని పర్షియాకును ఇదివరకే ఒడంబడిక జరిగినది. నేడు తుర్కీకిని ఆఫ్ఘనిస్తానమునకును ఒడంబడిక గుదిరినది. అమీరుగారు పర్షియాకు వెడలినపుడు, పర్షియాతో గూడ ఒడంబడిక గుదుర్చుకొనవచ్చును. పశ్చిమ ఆసియా కూడ లీ ఏర్పడెనని, ఫ్రెంచి ప్రతికయొకటి చెబుచున్నది. పాశ్చాత్యులు తమలోతాము ఒడంబడికల సేర్పరచుకొని, ఆసియాను తృణీకరించుచో, ఆసియా గూడ స్వరక్షణార్థము ప్రత్యేకపు సంధి ఏర్పాటుల గావించుకొనుట సహజము.

రాజవృత్తినిధిగా రభసందించుట

హిందూదేశపు హాకీ టీమును ప్రపంచవిజయము బడసినందులకై రాజప్రతినిధిగా రభసందించుట, మిగుల సమంజసముగనున్నది. హిందూదేశ గౌరవము పెంపొందునటుల జూచుట, రాజప్రతినిధి విధులలో నొకటి. అన్ని ప్రాంతములందలి భారతీయులును హాకీటీమువారి నభినందించుచు, తంతివార్త నంపి ప్రోత్సాహపరచుట యవసరము. మరియొక దేశమున కిట్టి విజయము చేకూరినచో, అక్కడిప్రజలు జరిపెడి యుత్సవముల కంతు లేకుండజేసి.

బల్వంతు తిలకుగారి ఆత్మహత్య

డాక్టర్ మొంటులచీకాకే కారణము-కలస్తరునకులేఖ బొ.బాయి, మే 28:—లోకమాన్యని కుమార్తెను శ్రీధర బల్వంతుతిలకుగారు ఆత్మహత్య గావించుకొనుటకు పూర్వము కుక్రవారము 8 గి|| పూవాకలస్తరునకు ఒక లేఖ వ్రాసెను. దానిని పంచాయతీ విచారణయందు బాధించెను గోరిరిగాని ఆస్వస్థుడగుచేసెను. అందు ఆత్మహత్యకు కారణములు తెలిపిరి. తన్ను చీకాకు పరచు అనేక ప్రయత్నాలతో పతకములు చేయుటచే వకీర్పు తన్ను వీడించుచున్నారనియు తెలిపెను. ప్రామిసరినోట్లు, విలువగల డాక్టర్ మొంటుల బాబితో యొకటి తయారుజేసి ఆడ తరముతోగూడ జపి రిండున్న గారి కిప్పుని గోరిరి. తనభార్యనుగూడ ఆస్పతానికి అప్పగించిరి. (ప్రీ ప్రెస్సు)

కేరళ యువజన సభ

యువకుల పాక్షికసంస్థల విడిచిపెట్టవలెను, ఖద్దరు ధరించవలెను - అని తీర్మానించుట జవహరి లాలుగారి హెచ్చరిక పెయనూరు, మే 28:—కేరళ యువజన సభను సమావేశము నిన్నరాత్రి సభాపండితో జరిగెను. ఆహ్వానపం ఘాధ్యక్షుని స్వాగతోపస్వాగతము జరిగినపిదప లగ్నతలుగు డా|| వరదరాజులు నాయుడుగారు తమ ఉపస్థాపనము జరిపిరి.

ఈ దినపత్రికాసభ ఆమోదింపబడెను. “యువకులు సాంఘికపక్షపాతముగలపంపల నిడిచిపెట్టి, వికమత్యముతో జాతీయతా నూత్రములననుసరించి దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పోటుబడవలెనని యాసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.” పండిత జవహరిలాలు సామూహిక తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు నిట్లు చెప్పిరి. “స్వరాజ్యమునకు ప్రస్తుతమున్న ప్రతిబంధకము మనలో వికమత్యము లేకపోవుచే యని ప్రతిసంఘమువారు గుర్తించియేయున్నారు. అసంగతి తెలిసియు మనము వికమత్యమును బడయజాలనన్నా ముయ్యవలెనాదకత్వమునహించిసాంఘిక పక్షపాతమునండి విడబడి పనిజేయవలెను. స్వలాభాకేత్రతో నైనను ఏపంపునగుగూడ ఎక్కువ పక్షపాతముతో పనిజేయరాదు. అట్లుండిన తనకే హానికలగును. ప్రత్యేకవ్యవస్థలవలెనే ప్రత్యేకసంఘములుగూడ ఆన్వేష్యసహకారమువల్ల పెంపొందగలవు. ఒకరికొకరు కత్తుల నూరుటవలన పెంపొందజాలవు”. తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

బ్రిటీషువస్తువులను విదేశీవస్తువులను వివక్షించి, స్వదేశీ ముఖ్యముగ ఖద్దరునే ధరించవలెనని యవసరము హెచ్చరించు తీర్మానము జరొకటి ఆమోదింపబడెను. ప్రచారముజేయుటకు తమకాలమంతయు వినియోగించుట ప్రచారము నియమించుటకు వారిజీతములకయి ధనము పమాన జేయుటకు జరొకటి తీర్మానము గావించబడెను. హిందూసామాన్య సభమునందు చేరవలెనని హెచ్చరించు తీర్మానము జరొకటి గలదు.

తీర్మానములు గావించబడిన పిదప సభ ముగిసె. (ప్రీ ప్రెస్సు)

నాడియామహారాజగారిస్థానేయము?

కీర్తికృష్ణుల నాడియా మహారాజగారి స్థానేయము తమ బెంగాలు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులకు తెలిపి యుచున్నది. నలిరంబకా ఛాట్జీ గారితో యుగళాన్వేషణల లంఘనెదరని తెలియచున్నది. స్థిరీకృష్ణులకు నియమించబడుచు వారికేర్లలో సర్. పి. సి. సి. త్రి, మంత్రిమండలి సభాసభ్యులు గారు కాననసభాధ్యక్షుడు ఎన్. ఎల్. మల్లిక్ గారుగలరు. (ప్రీ ప్రెస్సు)

విదేశవార్తలు

వినుగువేటకుబోయి మరణించుట

సెయికోల్, మే 28:—జింగాలో ఒక రసాయన వ్యాపారముచేయు కంపెనీగలదు. అందు ఒక యువకుడు రసాయనవాదిగ పనిచేయుచుండెను. పోయినవారము ఏనుగు వేటకుబోయెను. అయితే ఏనుగులను ఎదుర్కొని వాటి ఛాయావలము దీయుటకు తుపాకిని క్రిందబెట్టెను. అట్టి సమయమున ఆకస్మికముగ సాండ్లోనుండి యొక ఏనుగువచ్చి తొండముతో బట్టుకొని చెట్టుకేసికొట్టెను. అంతటితో ఊరకొనక ప్రాణమిడవేసి చావమునైనను, కాని ప్రాకి తప్పించుకొని పోయెను. కాని ఆ ఏనుగు హఠాత్తుగా తొండముతో లేవనెత్తి పైనుండి పచ్చగడ్డి మీద పడవేసెను. అట్లుతడు చెట్టులో రెండుగంటలు పడి యుండెను. ఈలోతొగ సెయికోల్ జాచి ఆస్పత్రికి గొంపోవించుట చనిపోయెను.

యుద్ధబహిష్కరణ ప్రయత్నములు

జపాను ప్రత్యుత్తరము

టోక్యో, మే 28:—రాను హృదయపూర్వకముగ ఆ మెరికాకు తోడ్పడెనను జపాను ప్రభుత్వమువారు చెలియజేసిరి. జాతిసమితి ఒడంబడిక లోకశాంతి ఒడంబడికను విడదముగ గాని ఆత్మరక్షణమునకు యుద్ధము సల్పరాదనిగాని అమెరికా ఒడంబడికయందు కన్పించదని జపాను ప్రభుత్వమువారు ఆ సుకొనయన్నారగ అమెరికాకు చెలిసిరి. పరస్పర సమ్మతితో ఏ కగ్రేషముగ నియమింపబడిన ఒడంబడిక క్రియారూపమున దాల్చగలదనియు జపాను ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమై చర్చించుచు పుట్టానెదననిరి.

ఇరాకు తురక్కు కమిషను

పని పూర్తియైనది

అంగోరా, మే 28:—ఇరాకు తురక్కు పరిపాధు కమిషను విచారణ పూర్తియైనది.

శ్రీ. శే. పుదుక్కోట రాజుగారు

స్టూర్ట్స్, మే 28:—పుదుక్కోట రాజుగారు చనిపోయిరి. న్యూఢిల్లీలో రెండువారములు శస్త్రచికిత్సకు గావించిరి. లాభములేకపోయెను. అతడు చనిపోయెను.

మాదకముల ఫాక్రకు జైల్లోకి ప్రభువులకు స్కార్పురు సగర స్వాతంత్ర్యము నిచ్చిరి.

గ్రీకు రాజకీయములు

విషమావస్థ తొలగినది

ఏథెన్స్, మే 28:—ఏథెన్స్ మంత్రవర్తపు చిక్కులు తొలగినవి. ప్రాథమికత్రైవిధము మరల ఏర్పడినది. మెటాక్రాక్ నేనాని ఐకజాలన్ పక్షమువారి సహాయము సంగీకరించిరి.

పనగోల్ నగారిని క్యూతముగ విచారణపల్పి పూర్తి చేయవలెనని సుమారునగారు చెబుచున్నారు.

స్వాసిస్టులు కాన్సులు

కార్యాలయమును ముట్టడించుట

బెల్గ్రేడు, మే 28:—నిన్న ఇటలీ స్వాసిస్టులు మిరాబాలోనున్న యూగోస్లావు కాన్సులు కార్యాలయమును ముట్టడించిరి. కాన్సులు నిలిచిపోయిరి గానుమాలు తగిలెను. ఇతడు ఆస్పత్రిలో చేపలసివచ్చెను.

ఇటలీ జుగోస్లావు సంబంధములు

సెయికోల్ దగ్గర గొప్పదొడ్డు దుకాణములు భస్మీభూతమైనవి కిటికీలు ముక్కముక్కలైనవి

బెల్గ్రేడు, మే 27:—బూరా, బాల్కేషియా దగ్గర ఇటలీ బ్యాపిస్టులు యూగోస్లావులకు పశ్చాత్తాపము పలికినది తమల బెల్గ్రేడి. ఇటలీ యూగోస్లావు ప్రతిహతలపట్ల జరిగెను. సెయికోల్, స్పాల్లో రెయిల్వేలు, బెల్గ్రేడులో గూడ దీనికి ప్రతికూలముగ పట్టెను. సెయికోల్లో ఇటలీ కాన్సులు కిటికీలు బ్రష్టలైనవి. సెయికోల్లో దొడ్డు తీవ్రముగాజరిగెను. ఇటలీ ఇటలీ దుకాణముల ముందు అడ్డములు తుత్తియలగజేయబడినవి. పోలీసు సేనలున్న ప్రయోజనము లేకపోయెను.

ప్రమాదకరముగ పరిస్థితులు

లండన్, మే 28:—జుగోస్లావియాలో తీవ్రముగ ఇటలీ ప్రతిహతలముగ ఆక్షేపణ సభ జరిగెను. దానినిగూర్చి ఇటలీ మంత్రి ఆసమ్మతిని చెలిపెను. సంది ఒడంబడికలచే పరిష్కారము కాని విషయమును పరిష్కరింపకొనటకు 1925లో ఇటలీ జుగోస్లావు ఒడంబడికను జేసికొనిరి. జుగోస్లావియా ఈ ఒడంబడికను ఇంతవరకు ప్రసవతరలేదు. ఈ ఒడంబడికను ప్రసవతరచాదని జుగోస్లావులు తెలిసిరి. దానిమీదనే ఇటలీకి పత్రికలు విజృంభించినవి. ఈ అల్లరులకు కారణమిది.

మిశ్రమ

నియోజకవర్గములు కావలెను

శ్రీనివాసయ్యంగారి నలహా

లండన్, మే 28:—లండనులో స్పార్క్స్ యు హాజరు నందున్న అరిగరు విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు శ్రీనివాసయ్యంగారికి విడిచిచ్చిరి. సర్ మాండో రాగ్నిగుగా రధ్యక్షతన వహించిరి.

ఇండియాలో హిందూ ముసల్మానులు ఆశ్చర్యముగ మొలగవలెననియు లేనినో జాతీయ పురోవృద్ధి ఆసంభవమున ననియు బర్మాను మహారాజు గారనిరి.

ఆసియాలో ఇట్టి విభేదములు లేవని ఆధ్యక్షులు సుడిచిరి. ఆసంసాధనని ఆశ్చర్యములను నిలబెట్టుట కందరును ప్రయత్నించవలెననిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారు

ఇండియాలో పరి ఆ యన విద్యావిధానమును కులకక్షులు అంతరింపను. మతమును రాచరీయములను విడదీయవలెను. ఇండియా కాలమున్న సంఘములను వికాసముగ గాపాడవలెను. మిశ్రమనియోజకవర్గములను కలకక్షులు, నొలగును.

న్యూజేలీ రాష్ట్రములందు బాలకలలో బాలు బాలికలకుగూడ పిటిలో ప్రాసిన ఆస్తియందు సహాహక్కు యుండవలెనని ప్రెంచి కోర్టువారు తీర్పుజెప్పిరి. ముస్లింస్కు తులుపనికి రావనిరి.

ఇవికాస్తావుదు సుల్తాను

ఆతని గొప్ప నేపథ్యం కొనియాడుట

మెక్కా, మే 28:—ప్రపంచములో యున్న ముసల్మానులలో ముహమ్మదు ప్రతినిధులు రావలెనని ఇవికాస్తావుదు సుల్తానుగారు ఆహ్వానించ ఇండియా, టూవా, దక్షిణఆఫ్రికా, సిరియా, కెన్యా, ఈమెక్కాల్లానిస్, ఆఫ్రికాయానుండి ప్రతినిధులు “క్యాంపు ఆఫ్ ట్రి” సమావేశమునకు వచ్చిరి.

ఇవికాస్తావుదుగారు హెడబాజిలో శ్రవణించినదానిక ఆతడు చేయుచున్న మత, రాచరీయసంబంధమును విధానమును కొనియాడుచు ఈ ప్రతినిధులు సత్కృత్యమును సమర్పించిరి. ఇండియాలో తయారుజేసిన తివాసిని ప్రదర్శించిరి. పనితనము అద్భుతముగ నన్నదని అందరూ మెచ్చుకొనిరి. ఈతివాసి ఖర్చులయ్యె ఇవికాస్తావుదే భరించెనట. ఇండియానుండి హెడ్ బాజికి తీసుకవచ్చుటకయిన ఖర్చుకుగూడ భరించెనట. భారతీయుల చాతుర్యమును కొనియాడిరి. ప్రతినిధులు అందరూ కచ్చి నందులకు ఆభినందించిరి. సమావేశముల సారాంశం చివ్వి సుతానాయకులు తమ యభిప్రాయములను స్వేచ్ఛగ ఒకరికొకరు చెలియజేసికొనిరి.

తాను మొదట ముసల్మానుడననియు తరువాత ఆరాజు గేరియుడననియు ఇవికాస్తావుదు సుల్తానుగారు రసిరి.

నే రాతడు ప్రతినిధులను బందొనజును.

ఆబర్దిను వారాఫ్త్రికా (లిమిటెడ్) “ఆల్లయిదు న్యూస్ పేపర్స్ (లిమిటెడ్) వారికి విక్రయించరాదని చేరికయు వారు దావాచేసిరి.

బెర్లినులో పోలీసు కమ్యూనిస్టులు

కొట్టు కొనుట

బెర్లిన్, మే 27:—చేతమంతటను నన్న కమ్యూనిస్టులు 70 వేలవంది సమావేశమైరి. పోలీసువారు వేలకొని కమ్యూనిస్టులను అటకాయించిరి. కాని కమ్యూనిస్టులు వచ్చి పోలీసుకు నిరాకరించిరి. పోలీసువారు తుపాకులను గాలి వలసివచ్చెను. చాలమంది తుతగాతులైరి.

యూనైటెడ్ స్టేటు ప్రభుత్వమువారు 27400,000 డోలరులను బెట్టి సాగించదలచుకొన్న నాకాదర్ కార్యక్రమమును ప్రస్తుత మాపుజేసిరి.

బర్మను మహారాజు, సంస్థానాధీశ్వరులు

సంస్థానాధీశ్వరులు ప్రజాకు నష్టము కలుగజేయుచు యూరపుజేతములందు సంచారము సల్పరాదని బర్మనుమహారాజుగారు అభ్యర్థనప్రతికతో చెలిసిరి.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తమిళ బ్రిటిషు రాజ్యాంగ విధానమును ఇండియాకు వర్తింపజేయవలెననిరి.

బానారులో జెహానిరులు మోటార్ ప్రమాదముచే మృతి జెందిరి.

ఇటాలియా విమాన మేమెనతో కనుగొనుటకు పయనము జేయుచున్నార.

“ఇండియా మాటేలేదు”

పాత్రికలు, కామన్వెల్త్

కార్మికసభ

లండన్, మే 28:—బ్రిటిషు కామన్వెల్త్ లో యున్న పాత్రికలకు తక్షణము స్వపరిపాలనను నీయవలెనా యనువిషయములకు జూలై 2 తేదీని లండనులో సమావేశముగానున్న కార్మికసభకు రానున్న కార్మికసభ్యులు బదులు జెప్పవలెనని ప్రశ్నలను బంతువుచ్చెడ.

(గేటుబిటను, ఆఫ్రిలియా, కనడా, న్యూఫౌండ్లండు, న్యూజిలండు, దక్షిణ ఆఫ్రికా, విక్టోరియా, ఇండియా, ఫిలిప్పైన్స్, సిలోన్, ట్రినీడాడు బ్రిటిషు గ్వయానానుండి కార్మిక ప్రతినిధులు వచ్చెదరు. కామన్వెల్త్ లో యున్న కార్మిక సమస్యలను, ప్రాపంచిక కాంతిపాత్రికల విషయములనుగూర్చి చర్చించెదరు.

ఇండియా మాటేలేదు

వైవిధ్యమును పురస్కరింపకొని బ్రిటిషు క్రేడ్ యూనియను కవులను, కార్మిక పక్షమువారు పాత్రికలలో యున్న విభేదములను దెబ్బతీచు ఇరాకుకు తక్షణము స్వపరిపాలనను నీయవలెననిరి. హంజేటు వరతలూ, బాల్యర ప్రకటన మునుబట్టి పలనెనుగూడ ఇవ్వవలెననిరి. క్రవును కాలనీలలో సిలోన్ కు జుండు స్వపరిపాలనను నీయవలెననిరి. ఆఫ్రికా రాష్ట్రములందు యున్న వారి కిపుడే స్వపరిపాలనము నిచ్చిన, వివాళ కరముచున్నారు. కెన్యానుండి రాష్ట్రమునకు స్వపరిపాలనము నిచ్చుట యజ్ఞదాయకము అట్టి స్వపరిపాలనము నిచ్చిన అచట ప్రజలు శ్వేతములకు పాలనదొరచుచున్నారు. ఆకస్మికముగా బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఆఫ్రికాను నడుమకొన్న ఆరాచకము బయలుదేరునట.

తురుష్క ఆప్ట బడంబడిక

ప్రెంచి పత్రికలు

స్టూర్ట్స్, మే 28:—పెరిషియాలో తర్క్ ఇదివరకే ఒడంబడికను జేసికొన్నది. ఇప్పుడు పడమటి ఆసియా వర్త మొకటిగ ఏర్పడినదని “లిబర్నలు” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఇటలీ యుగోస్లావియా తగాదా

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

బెల్గ్రేడు, మే 28:—బెల్గ్రేడు వార్తాల్పిటు చెలువు చున్నవి:—యుగోస్లావుల సాత్తును పొడుజేసి, యుగోస్లావు కాన్సులును గానుములను గలగజేసిరి చెలిసి ఇటలీకి ప్రతికూలముగ యుగోస్లావులు అందోళనము సల్పుచున్నారు. పోలీసువారు దొడ్డుగొండను పడవచే అడ్డుకొనిరి. వీరు ఇటలీ పాతకాలపై బడపోవుచుండునట. నాలుగుంది తుతగాతులైరి. బాగ్రాలు దగ్గరయిన్న ఇటలీ కాన్సులును ఈసంపు సమీపించుకుండ పోలీసువారు జేసిరి.

భారతదేశ సమైక్యము

అంతర్జాతీయ సేతపనిశాస్త్ర సంఘము
సహాయముచేయు తీర్మానించుట

గంటు, మే 23:— ఇండియాలో సమైక్యతను
సహాయము చేయవలెనని బ్రిటిషువారు తెచ్చిన తీర్మానమును
అంతర్జాతీయ సేతపనిశాస్త్ర సంఘమువారు ఆమోదించిరి. ఇండి
యాలో సేత పనిశాస్త్ర దుస్థితి దుర్భరమని భారత ప్రతినిధి
బళ్లెగారు చెప్పిరి.

ఆంధ్ర రాజదంపతులు కాబూలుకు
31 తేదీని పయనమగుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలతి)

కాబూలు నోపిలు మే 29:— ఆంధ్ర రాజదంపతులు
కాబూలు నోపిలులో నన్ను ప్రవేశించిరి. కాబూలుకు
పెరారకొండ 31 తేదీని బయలుదేరును కాబూలుకు
వీరిని దిగబెట్టుటకు రషియా బ్లాక్స్ పటాలము వచ్చెను.

వాతావరణ నిర్ణయి

1923 సం. మే 29-వ తేదీ మంగళవారము

మార్పులు	గత రోజు	గత రోజు	గత రోజు	గత రోజు	గత రోజు
గోపాల్ గుప్తా	91	88	...	4.4	+ 1.7
కాళిదాసు	106	86	...	2.4	+ 0.2
బాణాద	115	85	...	1.7	+ 0.8
చిత్తలపాడు	118	86	...	4.7	+ 2.8
హుస్సేను	165	84	...	0.8	- 0.7
బాబా	102	78	...	1.0	- 1.5
కాళిదాసు	8.3	+ 0.7
కడప	107	85	...	2.9	+ 1.0
కడప	111	85	...	0	- 1.1
గుంటూరు	104	85	...	0.1	- 1.4
కడప	105	84	...	0.6	- 0.7
గుంటూరు	104	80	...	6.5	+ 0.2
కడప	96	75	...	2.9	- 0.7
కడప	107	82	...	8.4	- 1.2
కడప	104	88	...	2.1	+ 0.
కడప	106	83	...	8.5	- 1.8
కడప	92	83	...	0.2	- 2.2
కడప	1.9	- 2.1
కడప	91	79	...	6.5	- 6.5
కడప	87	81	...	9.4	- 5.8
కడప	92	80	...	5.5	- 5.4
కడప	92	80	...	4.4	+ 2.0
కడప	87	71	...	2.7	- 2.7
కడప	82	64	...	4.4	- 8.1
కడప	77	58	...	10.2	+ 0.8
కడప	78	58	...	2.7*	

సర్కారులు— గోపాల్ గుప్తా తప్ప ఇతరవోట్ల పగటి
7:30 ని 11 మొదలు 14 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో నిన్న
1:5 డిగ్రీల ఎండగా నెను. రాత్రివేదిమి 2 మొదలు 5 డిగ్రీలు
ఎక్కువ.
చక్కెర— పగలు రాత్రివేదిమి 2 మొదలు 3 డిగ్రీలు
ఎక్కువ. కడపలో 107 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.
కర్నూటకము— పగటి రాత్రివేదిమి 3 మొదలు 6 డిగ్రీ
లు ఎక్కువ. నెల్లూరులో 111 డిగ్రీల ఎండగా నెను.
వ. వ. నారాయణ అయ్యర్,
సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు,

సమకాలికాభిప్రాయములు

తెలుగువారికి గాలిదుమారము

కాలము గలిచుచుండెడి యెన్నివిధముల పుట్టుచున్నవి?
అద్భుతమనిన ప్రకృతియే, యందులకు నిదర్శనము! ఈభగవంతుని
ప్రేమ, వజ్ర వైదూర్య నీల గోమేధికాది నవరత్నము లుత్పన్న
మగుచున్నవి. వాటితో, సమీక్షాగలంబులకు కాబోలు, వత్త
గలంబు, గులకరాళ్లు, గజారాళ్లు, యింకనూ కృత్రిమపు
షరతుకూడ తయారగుచున్నది! ఎన్నటికైనను వజ్రము వజ్రమే
గాజురాయి గాజురాయియే. ఈభేదము మనము చెప్పనక్కర
లేదు. పెద్ద అక్షరములతో జాని ముఖముమీద నీ వ్రాసి
యుండును.
మొదట 10,15 సం.ల క్రితములేని కాఫీహోటల్లు, ప్రస్తుతము
యేగ్రామములో జూచిన గ్రామముతో తోటానితోట్లు
వలసియున్నవి. కంటితో చూచుటకైన కడపయ్యెడ మోటా
ల్లు, నేడు చూచి చూచి కన్నులు కాదంట కాసిబోవుచున్నవి.
శింతివంత దుకాణములు, రంగురంగుల కంపెనీలు, జేయిల, శర
వరంపరలగ పుట్టుచున్నవి.
యీవై వాటితోపాటు, ఆసంఖ్యాకములగు పత్రిక
లాభిర్భవించుచున్నవి. అందులో వూరునకోకటి, కులమున
కొకటి, మగషికొకటి, అర్థమగషికొకటి; యింక పట్టణవిభిన్న
గుంటివిభిన్న అభిభవంతుని తెలుక.... పుట్టిండుట యనిన,
చేతిలోని పనియది, ఇక వాట్లమరగాము విషయము, చచ్చిన
తొడలు, జచ్చినవాల్లలోజను, ప్రతికియున్నయెడల బ్రతికి
యున్నవాల్లలో జను, యిట్టిమోస్తకగా నున్నది. (ప్రస్తుతపు
పత్రికల వ్యాపారము..... ఇంకొకటి నీట్లాకస్మికముగ పు
ట్టి జమ్ములు జూచినయెడల ప్రాపంచిక నవీన సాగికతా ఘట
నా? లేక, అంటుకాడ్యమా? అట్లుజంగునన్న జేలముకట్టి
యా? లేక ప్రళయమా? దుక్కుద్రియా? లేక యివేవిదంబగాలు
న్న భువనా భువనంకాళియొక్క మా గాధాంభకారపటము?
గాలిదుమారమా? యనుశంక మనమునకు దగులుచుండెను.
పత్రికా కార్యవిధానము యొక్కయు బలాబలముగా
ని, కష్టసమర్థములుగాని, అనుభవించినవానికి చెలియెనుగాని,
జడున శ్రమిలేలియెను. దుర్భరపు ప్రపంచేదన బిడ్డలగన్న
యిల్లాలెలుంగును గాని, కంబ్యు యెట్లులెలుంగునో?

ఆంధ్రప్రదేశ్ గూర్చి పత్రికలయిం దత్యంతానభవము
గలిగినట్లునంటి, ఆంధ్రప్రదేశ్ గూర్చినవలన, శ్రీయుత చల్లా
శ్రీమగిరావు పంతులుగారి వాక్యములే మనకు ప్రమాణ
ములు.
“పత్రికానిత్యాహులకు లోపము కొంతలేకపోలేదు. ప
త్రికా నిర్వహణమునకు ధన మత్యంతావశ్యము. శేవలము చం
దాలవలననే పత్రికలు వాసిపట్టు నని సోమకొనుననిగాని, పెం
టనే లాభము చేకూరుననిగాని, తలంప వలనుపడదు. కొంతకాల
మయినను వేదియున్నగాని, పత్రికలకు శాశ్వతపు చందాదారు
లుగాని, ప్రకటనలుగాని, సమకాలపు. అంతవరకయినను పత్రి
కాధిపతి స్వంతద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టక తీరదు.”

కనీస మొక్క సంవత్సరముయినను పత్రికను పోషింప
శక్తిలేనివార, యిట్టి ప్రయత్నములకు మూనుట వ్యాయముగా
దు. పత్రికలు కొన్ని సంవత్సరపు చందాలను వసూలుజేసియు
మధ్యనే యాగిపోవుచున్నవి. ఇట్టివానిములమున నూతనముగ
వెలువను పత్రికలకు చందాదారులుగ జేపటకు పక్షపురు వెను
దీయుచున్నార. విశ్వాసము విశ్వాసమును
పెంచును. వ్యవహారధర్మమున కిది మూలము. ఒక్కసంవత్సరము
పాటుయినను, పత్రికలకు నిర్వహించి, ఆదమ్ముల శక్తిలేనివో
వానిని నిలిపివై చినను ఆదర్శ రీతిగగదు. అందుచే చందాదారు
లిచ్చినసొమ్ము సద్వినియోగమునను నమృతము ప్రజలలో
వీర్చునుటలు జూచుట పత్రికానిత్యాహులకు కనీసధర్మము.”

“సమర్థులకు పత్రికా సంపాదకులు లభింపవలయును.”
“ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు కనీసము మూడుభాష
లలో నయినను ప్రవేశములవలయును. పెక్కుపత్రికలు రాజ
కీయవిషయములగుటచే ప్రధానముగ వ్యవహరించుచుండుట
చే, అంగభాషాపరిపక్వ మత్యవసరమగుచున్నది. ఆంధ్రభాష
లో చక్కని జ్యాపవైలి యలవడవలయునని జేడగజెప్ప నవస
రములేదు. పెక్కు శబ్దములను సంస్కృతమునుండి గైకొనవలసి
యుండుటచే సంపాదకులు సంస్కృతభాషా మర్యాదలను
గ్రహించియుండుట వసరమగును.”

“రాజకీయ విషయములనే గాక, భాషావిషయములను,
చిత్రకళలను, ఆర్థిక విషయములను, సాంఘికముల విషయము
లను మున్నగువాని నెన్నిటిని గూర్చియో వ్యాఖ్యానింపజేయు
టకు సంపాదకులకు సామర్థ్యమున్నను, శీవ్రమున విషయముల
గూర్చి వ్యాఖ్యానము జేయవలసియున్నట్లును, సరళపద్య
యొగ మవసరమగును.
“పత్రిక లిడలపై కయ్యమనకు కాలాద్రువ్యులవలన
ప్రయోజన ముండదు”

“ధనాభావమున, అద్భుతమైన పత్రికలు కొన్ని
యు కానితము సమయమున లేని పత్రికలుకొన్నియు, వార్త
లుగాని విశేషములుగాని లేని పత్రికలుకొన్నియు, సమర్థులగు
సంపాదకులులేని పత్రికలు కొన్నియు, ప్రకటనలులేని పత్రి
కలు కొన్నియు నానావిధముల యిబ్బందులకు లోనగు
చున్నవి.”

“వ్యక్తుల నెటులనయినను అగౌరవపకచి, వారి పదవు
ప్రతిష్ఠలను అంతముండించుటకు ప్రయత్నించువో, పత్రికల
ప్రతిష్ఠగూడ యడుగంగును.”

“పత్రికలు ఉన్నతమార్గముల ద్రోకుచు నీవపు వ్రాత
లకు గడంగి; ఒకటి మనములను నోప్పింపక, సహనము జూపు
చు, విశ్రాంతిలేని ప్రవర్తించువో, కాశ్యత ప్రయోజనము
కలిగింపగలవు. అటుగాక, పెరులను వ్యక్తిగతముగ దూషించుచు
ద్రోవము వ్యాపింపజేయుచు, అసహనము తరుచుగ చూపువో
కొంతకాల ము యొకపక్షమువారి యభిమానమును చూసగొన
గలిగినను, త్వరలో క్షీణింపగలవు.”

పత్రికల విషయములలో శ్రీమగిరావు పంతులుగారు
చెప్పిన వాక్యములు జేదవాక్యములు. మతియు నది శిలాత్మ
రములనుట శ్రమిపండియము?

ఆట్టి యనుభవనీయుల పలుకుల గోటమిటి, తమకొ
రులు సాటివారని, యాభూరసాటకజేసి, యాత్మేంద్రమును,
ఆత్మోత్కృష్టమును విన్నయను మోటు పీలుబుచ్చి, తమ్ముడదాబాగ
డుకొనుచు, వాక్పాటవము జూపనేరకున్నను, మాటిమాటికి,
బూటకపుమాటలచే కొలబదాటచేయుచు నీంకన, గర్వాంధ
కార ప్రమత్తులై, క్రిందుమీదులగానక వరించుచు, సమగమకా
నిర్వేదము, భువీనిమన్నులగు మాళే లెవ్వరైన నుండురా? నికృష్ట,
నిరర్థక, నిస్తేజ, నిర్జీవ, యుతులగువా కొకవేళ కాలకై వరి
త్యమిచే నుండురేమో, చూచినచోగాని తెలియదు.

ఇత్యంతానభవక పత్రికా నివర్యాత్మకై, యీ
ప్రచండవాతావరణమునను, సమీరరతుమారు డనుకూలుడగునో,
ప్రతికూలుడగునో, యెవ్వను వోష్యము చెప్పగలరు?
(విరావతి.)

పుడకొట్ట రాజుగారిశవము

ఇండియాలో దహనసంస్కారము
లండన్, మే 29:— పుడకొట్ట రాజుగారి శవమును
ఇండియా కు గొంపోయి దహన సంస్కారము గావించు తలం
పుకు ఆశని రాణి ఇండియా కార్యాలయమునకు శిరికెనని
పార్లమెంటు వార్తలు వెలుపుచున్నవి.

వాషింగ్టన్ బడంబడిక సవరణ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలతి)
జినీవా, మే 29:— వాషింగ్టన్ బడంబడికను సవరణ
జేయవలెనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వెలుప అంతర్జాతీయ కార్యక
కార్యాలయమువారు నిరాకరించిరి.

మౌమబాధితులకుహానభ ప్రభుత్వముపారిని

ఖండించుట
కలకత్తా, మే 29:— మే 27 తారీఖున బలూర్ ఘట్లో
జరిగిన మౌమబాధితుల హానభకు 10,000 హాజరయిరి. సభకు
వెల్లిన నుభాషలోన మొదలగు కాలగ్రెన నాయకు లాస్థలము
మౌమబాధితులను ప్రకటించి, ప్రభుత్వమువారిల్లు చేయించును
ఖండించిరి. సభలో నొక చిత్రముజూపినది. మౌమివారక సంఘ
మయొక్క సహాయకార్యదర్శి ప్రభుత్వ ప్రకటనను ఖండించు
చుండగా నొకడు లేచి తానొక కిల్లవానిని 25 రూపాయ
లకు కొంటిననియు ఆధుకే చాల మంది దొంగతన రసియు
చెప్పెను. (క్రీ. కెవ)

సుప్రసిద్ధనాటకములు

(వి. లక్ష్మీకాంతకవి)	4718
నర్మకారికృందీయము	1-0-0
సాత్రాజితియము (శృంగారరసము)	0-12-0
చిత్రమాధవనాటకము (comedy of errors)	0-4-0
హాస్యరసప్రధానము (దంబు నుబ్బాంధాని)	0-4-0
ఒకచూడముడి (క్రికెంక రాచాధ్యక్షులు)	
బ్రహ్మసాంధ్యాగవతులు అర్థతాత్పర్య విశేషము	1-0-0
క్రీకృష్ణశతకము (శుభ్రాభ్యాసభాగవతులు)	0-1-6
భిజగోవిందశోకములు (శుభ్రాభ్యాసభాగవతులు) పద్యములతో	0-1-0
శ్రీలక్ష్మీనృసింహస్తోత్రము	0-1-0
వికోరియాజిహ్వా, మైలాపూరు, మద్రాసు.	

కావలితాలూకాలోని నేకునాంపేట

రైతుల దుస్థితి

వెన్నెలకంటి అప్పారావుగారు

కావలి తాలూకాలోని మొలక

నేకునాంపేట గ్రామ మజరాలలో రేణుమల ముఖ్యమైనది కాక అగ్రామ చెరువు రేణుమల చెరువని పిలువబడుచున్నది. ఈ గ్రామ తలకానుకు అనాదికాలమున శ్రవ్యబడినట్టి రెడ్డుమొక్కలవ యను కాలంగుండ ఉప్పులేరునీరు పారుచున్నది. ఉప్పులేరునీరు రెడ్డుమొక్కలవలోనికి నులభముగ రానందున ప్రతి సంవత్సరము వర్ష కాలము గడచినపిమ్మట నేకునాంపేట రైతులు గొడ్డుతోలుకొని కాలవపుట్టుచోటికిగి తమ పశువుల మనుష్యుల పహాయముతో ఇనుకనంతయు ఇటునటు లాగి కాలవచేయుదురు. ఈవిధమున నీరంతయున గోరలు తోలుటచుండును. ఈవిధముగా గోరలు తోలుటకు ఐకమ్యములేని ఈ రోజులలో చాలవ్యయప్రయాస లగుచున్నది. ఇంత కష్టములతోగి కాలవయేర్పరచుకొనిన పిమ్మట ఒక్కవర్షము తలపించెనేని పీరుచేసిన ప్రయాస యంతయు వ్యర్థయి తయారుకొనబడిన కాలవ ఏటిపాలగును. ఈవిధముగ నీగ్రామ రైతులు అనాదినుండియు బాధలు పడుచున్నారు.

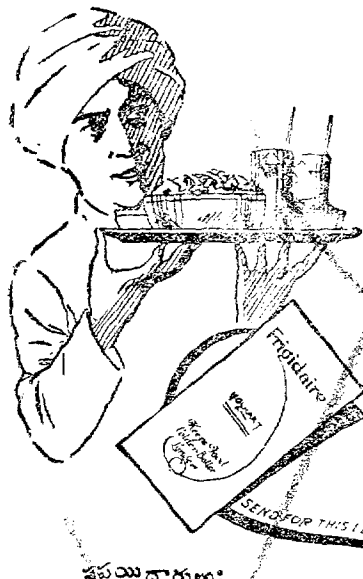
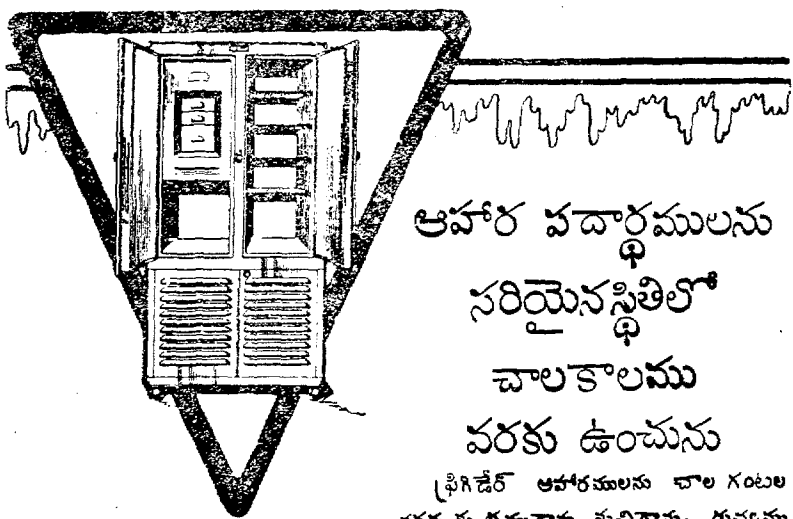
రేణుమల గ్రామము ఉప్పులేరు నడికి ఉత్తరభాగమున రెండు ధర్మాంగులదూరముననున్నది. ఈ గ్రామము కావలి తాలూకాలో బళ్ళిచుర్రాంతమున నెలకొని యున్నను మిక్కిలి పసతియైన గ్రామములో నొక్కటియనిచెప్ప నొప్పియున్నది. ఇన్నివసతులు కలిగిన ఈ గ్రామములోని రైతులు దరిద్రదశ ననుభవించుచున్నారని చెప్పటకు విచారము కలుగుచున్నది. ఈ దుస్థితికి కారణముల నీక్రింద వివరించెదను.

మొపాటి ప్రాజెక్టు క్రిందిగ్రామములో రేణుమల వివర గ్రామమై చెరువుకు తూర్పుభాగమున దాదాపు 18 మైళ్ల దూరముననున్నది. 22 మైళ్లు ప్రవహించిననేకాని మొపాటిని రేణుమల చెరువాలదు. ఈ రేణుమల గ్రామముగా 875 యకరములు మొపాటి ఆయకట్టుక్రింద తేర్చబడగా అందులో 100 యకరములు మాత్రము 1928 సంవత్సరము మార్చి ఆఖరు వరకు సాగుబడి అయినది. మిగిలిన 267 యకరములు ఎప్పుడు సాగుబడి కాగలదో ఈశ్వరున కెరుక. ఈ 275 యకరములు సాగుబడి కాకుండుటకై గల కారణములు గుడవల్సూరును గూర్చి వ్రాయు వ్యాసములో విపులముగా వ్రాసెదను. రేణుమలలోని 109 యకరములు గుడవల్సూరు చెరువు తూముమార్గమున సాగుగుచున్నది. అదేతూముక్రింద గుడవల్సూరు గ్రామ రయతుల చే సాగుగునట్టి గుడవల్సూరు గ్రామతూము లుండుటచే గుడవల్సూరు గ్రామరయతులకును ఇతరగ్రామముల రేణుమల గ్రామ రయతులకును పీరుపారుదలను గురించి వివాదములు అప్పుడప్పుడు కలుగుటవలన రేణుమల రయతులకు కష్టములు కలుగుచున్నవి. ఈకష్టములనుగూర్చి అధికారులకు చెప్పుకొనగా గుడవల్సూరు చెరువులోనుండి రేణుమలభూములకు ప్రత్యేకము ఇప్పించబడినదిగా ఉత్తరపులయినట్లు తెలియుచున్నది. కాని తూము కట్టుటకు ఎన్నియేండ్లు పట్టునో గోచరించుట లేదు.

రేణుమల గ్రామ మాగాణిభూములవరకు మొపాటి ఆయకట్టులో చేరియుండుట వలన తమ రేణుమల చెరువుకునుడ మొపాటి చెరువుక్రింద రిజర్వేషన్లు చేయించు కొనినచో తమకు ఉప్పులేటిలో గోరలుతోలు బాధ లొలగిపోవునను నుద్దేశముతో తమ మాగాణిభూములకు మొపాటి తరములు చెల్లించుటకు రయతులొప్పికొనిరి. దీనివలన పూర్వము రేణుమల రయతులు చెల్లించు మొత్తమునకన్న ప్రతిసంవత్సరము రు 300—0—0 అదనముగా చెల్లించుచున్నారు. ఈవిధముగా గత ఐదు సంవత్సరములలో రు 4000—0—0 లు చెల్లించి యున్నారు. మొపాటి నీరు రేణుమల చెరువుకు సప్లయచేయుటకును నమ్మకముతో ఈ ఉపరిశిక్తు కొప్పికొనినను ఈ 5 సంవత్సరములలో ఏఒక్క పర్యాయమో నీరు సప్లయ చేయబడినందున రయతులలో అసంతృప్తి కలిగి కొలది రోజులక్రిందట, తమకు మొపాటి నీరు అవసరము లేదనియు, ఉపరిశిక్తులు తాము చెల్లింపక బాలనునియు కత్తెరుగారికి అర్హింపు కున్నారని, దాని పర్యవసాన వింతవరకు చెలియలేదు.

రేణుమల చెరువుకు మొపాటి కాలవలో నుండి ఒక ప్రత్యేక కాలవ త్రవ్వ చెరువు కప్పుడప్పుడు కావలసిన నీరు వలనవలసినదిగా నేకునాంపేట రైతులు అర్హి పంపుకొన్నందుకు దాదాపు మూడుసంవత్సరములు రివిన్యూ, డి. పి. డబ్ల్యూ. వారి విచారణలో నుండి చివరకు ఒక ప్రత్యేక కాలవ త్రవ్వించబడినదిగా ఉత్తరపులైనట్లును దానివలన మొపాటి మాపర వైజుగారువచ్చి ప్లానులు ఎస్టిమేట్లు తయారుచేసి వైవారి అంగీకారము కొలకు పంపించినట్లును తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ ఎస్టిమేట్లు ఏగిరిపట్టినచో ఎవ్వరికిని చెలియదు.

వైసంగతులన్నియు గమనించిన ఎవ్వరికైనను మన జిల్లాలోని రివిన్యూ, డి. పి. డబ్ల్యూ. కాఖవారు ఎంతమరుకుగాను



బొంబాయి
మద్రాసు
లాహోరు
కరాచి

ఆహార పదార్థములను సరియైనస్థితిలో చాలకాలము వరకు ఉంచును

ఫ్రీజిడేర్ ఆహారములను చాల గంటల వరకు తుల్యముగాను, తుచిగాను, రుచ్యము చెడకుండానుంచగలిగిన చల్లని శీతోష్ణస్థితి యందుంచును.

ఎక్కువ శ్రాగ్ధగాని, బలము, ఇతరు మొదలగునవియు నవసరములేదు. చల్లని నీరు అవసరములేదు. ఉప్పునీళ్ల చెరువులను సరములేదు. అనేక పనుల తుషయోగము నట్లు మందుగడలను తయారొనర్చును. ఫ్రీజిడేర్ ఎలక్ట్రిక్ సప్లయలను పనిచేయును. టెనిస్ బాల్ డెకోలైజ్ సెట్నుపయోగించవచ్చును.

ఫ్రీజిడేర్ వివరములను తెలుపు, ఉచిత, ప్రత్యేకముగ ప్రాయము, కాపనుపూర్తి చేసి పంపిస్తాము.

FRIGIDAIRE
ELECTRIC REFRIGERATOR

కౌషణు
మెసర్స్ వాల్ కార్ట్ (బర్న్స్)
పాస్తుబాక్స్ నెం 199 బొంబాయి
ఫ్రీజిడేర్ ఎలక్ట్రిక్ రిఫిజరేటర్లను
గురించిన వివరములను తెలుపు పుస్తకము
ను పులితముగా పంపుడు.
పేరు
పిధి
పూరు

పనులు జరుపు చున్నదియు గోవరము కాకపోదు. ఎన్ని అర్జీలు పంపుచున్నను అర్జీలకు జవాబులురావు. తిరిగి అర్జీలు పంపుకొనవలసినప్పుడు ప్రాతగ్రంథము చెప్పవలసినదే కాని వారివారి ఆఫీసుల నెంబల్ల ఉడవారింబుటకు పీలులేదు. తమ అర్జీలు ఏసిధి తో నున్నదియు తెలిసికొనుటకు మార్గము కన్పించదు. తాము చెప్పకొన కష్టములు నివారణ అయినను కాకున్నను తాము దాఖలచేసికొను అర్జీలకు జవాబులైనను వచ్చుచో రయతులకు కొంత కాంతిలగవచ్చును. ఏ విషయము తెలిసికొనవలెనన్నను కత్తెరుగారిని ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారిని స్వయముగా కలిసికొని మాట్లాడినచో దానివిషయము తెలియు మార్గము కన్పించదు. ఇది నిజముగా విచారగృహమైన సంగతి యని ఎల్ల రొప్పికొనకతప్పదు.

ఉప్పులేటిలో ప్రతిసంవత్సరము గోరలు తోలుకొన లేక మొపాటి నీటికై ఆకేతెండి అందును భంగమొంది గత్తెరుగరు లేక దాదాపు రి మాసముల క్రింద మొపాటి సెక్టో నూ పరువై జరు గారికి తమకష్టములు చెప్పిగా ఉప్పులేటికి ఆనకట్ట కట్టుచో దానిచే గవర్న మెంటువారికిని రైతులకును లాభకారిగా నుండుననియు దానినిగురించి తాము వై అధికారులకు వ్రాసెదమనియు చెప్పియుండిరి. ఈ విషయమునుగురించి ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారు ఏమిచేసిరో తెలియకున్నది. ఉప్పులేటికి ఆనకట్టకట్టువిషయమునుగూర్చి నిరంతరంబోలన జరుగవలసియున్నది. మా మండలమందు తక్షణము నిర్మించవలసిన నీటిపని పరి నిర్మాణములలో నిడి అగ్రస్థానము ఐహించియున్నది. దీనిని గూర్చి ప్రత్యేక వ్యాసము వ్రాయదలచియున్నందున ప్రస్తుతము విరమించెదను.

ఈ వ్యాసము నూచినతరువాత యైనను రేణుమలరైతుల కష్టములనివారించుటకు అవకాశములు కల విశాలమృదయులగు రివిన్యూ, డి. పి. డబ్ల్యూ. అధికారులు తక్షణము పూనుకొందురుగాక.
(నింహపురి)

గొప్పసత్వత్రత రిజిస్టరు కాబడినది మంచితరుణము. అహింసావ్రతము గోవధబావులకు సభ్యతపహింపుడు

ఘనతపహించిన శ్రీ గౌతమి

గోరక్షణ సంఘవిజృంభి గమనింపుడు

మహాశయలారా! లోకకళ్యాణార్థము రాజమండ్రి

లో స్థాపించియున్న శ్రీ గౌతమి గోరక్షణ కరణాలయము

నందు సంఘసహాయమున డిక్టేటేని వీధి గోవువ భాదలను ఆ

సంఖ్యాకముగా రక్షించి పోషించుటకును సాధ్యమైనంత త్వ

రలో గోవధబావులకును పురమధ్యమున 2 లక్షల మందిపుల

గొప్పతోటలు విల్లింగులు క్రయముపొంది తీసియందు ఈ ధర్మ

సంస్థ ప్రతిష్ఠించి రిజిస్టరుచేయించినాము. ఈ ఉద్యమము

యొక్క సంపూర్ణ కార్యసాఫల్యముకు ననవల సభ్యులు లక్ష

లాక్షిద్రవ్యము ఆవశ్యకమైయున్నది. ఇప్పటికి ఈసంఘమున

హిందూమహమ్మదీయాది పోదరిసోదరులు తమ కృత్యసార

ము సత్ప్రదానమొసగి 10 వేల మంది మహారాజ పోషకులు

మొదలు సహాయ్యులవరకు సభ్యతపహించి యున్నారు. ఈ

సంఘమున సభ్యత పహించెడి పుణ్యార్థులు కనీసము సాలు 15

1 యాపాయకు తక్కువలేని ఘనదాయచేసి సభ్యతపహింప

పొందింపు చున్నారము. చందా పంపించెడి దాతలు తమసం

పూర్ణమైన యద్రుణ్యతో రాజమండ్రికి శ్రీ గౌతమి గోరక్షణ

సంఘముపేర పోస్తుద్వారా ఇకన్యాయగాను మనియాద్యురగా

ను సాముపంపిన వెంటనే రసీదు అందచేయబడును. కొరిన

వారికి రూల్సులుకు కార్యక్రమము పంపబడును—ఇట్లు శ్రీ

గౌతమి గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, దేవరపల్లి పెంకల

నరసింహుని ప్ర, రాజమండ్రి.

4408

దీర్ఘరోగవైద్యశాల

వేటపాలెం. "సెక్స్" ఈ మందు మొండి గనేరియా,

చిక్కు పనామేహం, నపుంసకత్వం అత్యుత్తం స్త్రీల సం

సకాశవ్యాధులకు గ్యారంటీ, 2-0-0 నిన్న ప్రకటన చూడుడు.

శ్రీ శ్రీ మగనలాలు గాంధీగారు

దీనబంధు సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారి ప్రశంస (మగనలాలుకు దీనబంధునకు గాథలు పరిచయము కలదుగాన ఆయన వ్రాసిన శ్రేణిసాక్షిలో వ్యక్తిపరములగు వాక్యములను వదిలి తీసివేసి నిచట ప్రకటించితిని. మో. క. గాంధీ.)

"ఆయన వివేచన అత్యధికముగలదే ఆయన చేసిన అన్ని పనులలోను తన వ్యక్తిత్వమెవలెను ప్రతిపాదించునట్లే మగనలాలుగాయ మెలగుచుండెడిది. ఆయన స్వాధ్యయమును ప్రేమయునును దయతో పోషించుకొనుచు నూనవనీను చేసెనుగాని కుడిచేయి చేసినదాన మెడను చేతికిగూడ తెలియలేద నుసామెత ఆయన పట్లనే సార్థకమైనది.

ఆయన యొప్పును యెవరయినను మరుగు పరచి యుండలేదు. ఆయనకు రహస్యమునదియేలేదు. ఆయన యాత్మ సత్యముతోను పవిత్రతతోను సంపర్కముండెను. ఆశ్రమవిభంధములను విధింపబడిన సర్వభోగ పరిత్యాగశ్రయమును ఆయన నిష్కర్మగా నెరవేర్చెను. అంత సరిగా మరెవ్వరగూడ కానిని నెరవేర్చజాలరు. తన విషయమునయెట్టి నిబంధనగూడ నాతడెవరయినను నెన్నడు నతిక్రమించి యుండలేదు. తనకు జబ్బుగానున్నపుడు గూడ నియమముల ప్రకారము నడుచుకొనుటకే ప్రయత్నించుచుండెను. మగనలాలు స్వవిషయమున కతిశయము. ఇతివల విషయమున దయాళుడు.

ఆతని విషయమునకు ఈ త్రమసుగుగాని నేను పత్రికలకు వ్రాసియుంటిని. అది యెల్లప్పుడును గూడ నతని విషయమున సత్యమే. దక్షిణాఫ్రికాలో పోనిప్పు ఆశ్రమవాసులు చాలమంది కార్యాభ్యాసమున కేగినందున మగనలాలు గాంధీతత్వము గుర్తించుకొనుటకు సహజముగా నెచ్చిందని ఎల్లప్పుడు నలులే. అతడు సులభముగా ముందుకు రాగలిగి యుండియును గూడ వెనుకనే యుండెడివాడు. కార్యసాధనమునకు యెట్టి నిచవు పనినయిన నతడు వెనుదిరుగుట చేయుచుండెను. అందుల ప్రశంస కితరుల పాత్రులగుచుండెడిది. ముఖ్యముగా కార్యముల నన్నిటిని తానే నెరవేర్చుచుండినను అతడు తెరమునకు ననే యుండెడివాడు. భగవద్గీతానుబంధములను సరిగా నెరవేర్చినవా డెవడొక్కడో నాకు కనబడెను.

"నీవు నీవిధిని నెరవేర్చవలెననిగాని ఫలమును కోరగూడదు." అను గీతావాక్యమునతడు సమగ్రముగ నెరవేర్చెను. కావున అతడెంతటి ప్రధానపురుషుడై యుండినను దానిని మరుగునకు కొంచెము గూడ తెలియనిచ్చినవాడుకాదు.

ఈ త్రమసుగు మహాత్ముల స్వభావము నిర్ణయకరమున మహాపర్యవేషయవలె నుండునని యాదల గ్రంథముననున్నది. అటులే మగనలాలుగారి మహాశక్తియు పర్యవేషమునెంతో తలదాచుకొనుచుండెడిది.

ఆతని సర్వస్వమున విమలమే నాకు ముఖ్యముగా స్మరణము వచ్చుచుండును. సత్యమును నెరవేర్చుటలో నతడెన్నడును చలించియుండెడు. సబర్బత ఆశ్రమాదర్శములను సమగ్రముగా నెరవేర్చుట యెప్పుడో సాధ్యముకాదు. అధికముగా కార్యభారమును తాను వహించుచుండుటచే ఆ యాదర్శముల నంతకతినముగా నెరవేర్చకపోయినను చిక్కులేదుగాని అతడెటుల నెన్నడునుచేయలేదు. ఆశ్రమాదర్శముల నాతడతిశయముగా నెరవేర్చెను. అందులకతడుచేసిన మహాత్మ్యమును సరిగా గ్రహింపగలిగిన వారు చాలకొద్దిమందియేయుండును.

ఆతని రెండవ ముఖము దయార్ద్రహృదయము. ప్రపంచముచే నిరసించబడినవారి నతడధికముగ నాదరించుచుండెను. అప్పుడున్నతై నతనికిగల ప్రేమ వర్ణనాతీతము. ఖేడాక్లాలో వరదలు వచ్చినపుడతడు నతడు ఆదర్శ ప్రాయము గుగ్రామమును నిర్మించుచుండెను. ఒక నాడతడు నతడు చేసిన పనిని నేను గమనింపగలిగితిని. అనేకరకముల మహాత్ముల తలకడ పనిచేయుచుండెడిది. దక్షిణాఫ్రికాలో సత్యాగ్రహము జరిగినపుడుగూడ గిరిమెంటు మాత్రము శ్రీమతును డిడ్డలకును గూడ నతడిటులే యపార్థితులు నేనజేసి యుండెను.

వ్యవసాయ సంబంధములను సకల కార్యములలోను అత్యల్ప విషయములందునైత మనని కత్యధికముగా నైపుణ్యముల వడెను. ముఖ్యముగా ప్రతిపంతు, నూలు వడుతుట, శేతపని మున్నగు వానిలో నతని ప్రావీణ్య మత్యధికము. ఇటీవల ఖద్దరు విషయమున జరిగిన అభివృద్ధి యంతయును ఆతని కార్యదీక్షవలననే జరిగినది. ఆయన సహాయము లేకుండెనచో నేడు కలిగినంత గొప్ప అభివృద్ధి ఖద్దరు కిప్పటిలో కలిగియుండ



శ్రీ శ్రీ మదుక్రొట మహారాజుగారు పారిసులో చనిపోయినట్లు నేడు తెలియవచ్చెను.

దు. వ్యవసాయముకు పట్టుబట్టి యానుపే రతిపట్టిన నాధికమునున్నది. సబర్బత ఆశ్రయము మొదట నిర్మించబడినపుడు ఖద్దరు యాదర్శమును కంతకును మగనలాలుగారి నైపుణ్యమువలన అత్యధికముగ బలము లభించినది.

ఆతనిసామర్థ్య మెంత ఘనమైనదనకు ఆతని గొప్పతన మంతయును వివేచనతోను పరిశ్రమను ప్రేమతోనే యున్నది. ఆతని యాత్మకు నిత్యత్వము లభించినది అది నశంపదు. అది కాత్వతముగా నిలచియుండును.

ఆతని క్రాద్ధము నతని కుమారుడు కేకు తండ్రియార్థము ప్రతికరముగ రీతిని నెరవేర్చినని యంగుండునని పత్రికలో చదివినపుడు నేను చాల సంకెంపించితిని. తన తండ్రి ఆదర్శములను కేకు నెరవేర్చవలెననియే నేనతనికి తెలుపుచున్నాను. ఈ వ్యాసము నతడు చదువుకొనియే నమ్మెదను. (ఎం. యండియా 24.5.28)

హిందూపురం

హిందూపురమున విద్యాధనమును గడించగోరు వీరవైశ్య విద్యార్థులకు నొక రయియ్యదానాగారి అన్నసత్రమునందు భోజనము పెట్టబడును. ఈ సత్రమునందు భోజనముచేసి విద్యాభ్యాసము చేయువారు ఒకటవ ఘాముగాని అంతకుపైగాగాని చదువుచుండవలయును. కనుక యచ్చట చేరగోరు విద్యార్థులు తమ దరఖాస్తులను యిదే గ్రామము పైనుచేర్చుకొని యిచ్చు శ్రేష్ఠిగారికి పంపవలయును. ఇచ్చట పంపెదమగురు విద్యార్థులకు మాత్రము జేర్చుకొనెదడు.

దానాల. గంగాధరయ్య

శ్రీమత దానా వెం. గంగాధరయ్యగారు వర్తాలచే నడుపఁచుచుండు అన్నసత్రములో హోలీ భోజనముచేయుచుండు వీర వైశ్యవిద్యార్థుల సంఖ్యకు తోడుగా మా ఆర్థవైశ్యము హోదా తరపున మరొకొందరు వీరవైశ్య విద్యార్థులకు భోజనము పెట్టుటకు శ్రీయత డి. యల్. జెట్టి బి. ఏ. బి. యల్. హోల్కర్ల వక్తులగారి ప్రోత్సాహముగ యీగ్రామ వైశ్యవ్రామాఖ్యలు చే మహాజన వచ్చినందున యాదినం. పదకు కమిటీమీటింగు నందు యద్దకు వైశ్యవిద్యార్థులకు పదకు సత్రమునందు భోజనము పెట్టి నిశ్చయింపబడినదిగాన అట్టి సహాయముగోరు వీరవైశ్యవిద్యార్థులు యోగ్యతాపత్రములతోబాటు తమ దరఖాస్తులను ఆర్థవైశ్యముహోదా ప్రసిద్ధింబుగారికి 1928-వ సంవత్సరం జూలై నెల 10-వ తేదీలోపుగా చేరునట్లు పంపవలెను.

డి. కె. మూర్తి.

మోహినితైలము

5 తు॥ నూనెగల నీసా 1-కి రూ. 0-12-0. శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. అమృతాంజనం డిపో. బాంబాయి - మదరాసు.

గోదావరి కృష్ణజిల్లాల రిసెటిల్ మెంటు

శ్రీమత టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారిట్లు వ్రాయుచున్నార. ఈ విషయమై పేరు వ్రాసిన మొదటి వ్యాసము ఈ నెల 25-వ తేది శనివారము ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురింపబడెను. ఇది రెండవది

1894 నుండి 1928 సంవత్సరమువరకు గలనెలలలో వర్తసాతము సంతృప్తికరముగనున్నదని చూపించుచునొక స్టేటుమెంటును రిసెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారు తయారుచేసిరి. వర్తముల గా పము లేనందున పంటలు బాగుగానే పండి ప్రజలు చాలలాభములను బొందిరిని సెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారి యభిప్రాయము. వీరు గావించిన స్టేటుమెంటు ప్రకారము ఏకాలములో వర్తముధిమగుటచేతను ఏకాలములో వర్త లేదుచేతను పంటలకు నష్టముగలిగినదో తెలియదు. జిల్లాధ్యక్షములకు వర్త పాతములకు ముఖ్యమైనది కాదని సెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారి బహుకొనుచున్నారు. వర్తాధ్యక్షములగుటగూడ పంటలకు నష్టము కలుగునని తెలిసినవిషయము. జిల్లాధ్యక్షములలో డి. పి. డబ్లియూ.వారి నీటిసప్తయిలో లోపములవలన యిచ్చుచు కలుగుచున్నవి. వారి రెన్యూలేషన్లు ఏమియు సంతృప్తికరములుగాలేవు. దురదృష్టవంతులగు రయితులు తమకు పావుగల నీటిసప్తయి పొందుటకుగాని వారి యిచ్చుకులను డి. పి. డబ్లియూ.వారికిగాని ప్రభుత్వమువారికిగాని ఎట్టిగొనుటకుగాని అక్రమపథముల ననుసరించి ధంచును ఖర్చు చేయువలసియున్నది. శ్రీమి. లాప్రకారము లంపముచ్చవారను పుచ్చకొనువారను సేసులగుచున్నారు. అందువలన నిజమెరిగియుటకు ఉభయయు సాహసంపజాలరు. ప్రభుత్వమువారు నిజమును గమనించుటకు విచారణ మొనర్చును. కాని ఈలంపములు మామూలయినవి. వలయునంతటి నీటినిపొందుటకును, వ్యవసాయముననువలయు తడితర ఖర్చులును పోన రయితులవానికెమి మిగులునో తెలిసికొనుటకు విచారణలేవలసియున్నది. సకాలమున నీటిసప్తయిని గావించుటకు గల సదుత్తులెట్లు ఆచరింపబడుచున్నవో ప్రతివారికి తెలియును. రిసెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారి రివిజయముగనుగించి తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నము సజరలేదు. పత్తులను హెచ్చుచేయువాడు ప్రతిగ్రామమునకుకల్గి ఎంతకంటుండెనదో పంటపోయినదో కనుగొనబడుటకు చాల యశ్చాయకరముగ పంకతి. భూమిలు పండినను పండకపోయినను ప్రభుత్వమువారు పన్నులను బలవంతముగా ననుసరించుచున్నందున వీరి కట్టి విచారణముల కవసరములేదు.

రెవిన్యూ గూర్చి కథ నుంతయు మరియొక అంతర్భూట కనుక తెలుస్తోంది. రెవిన్యూను కర్షులకు బీదరయితులెన్నడును మరచిపోకుండుటకు వలెలేదు. రెవిన్యూను పొందనట్లు లగు వారందరకును యెప్పుడును రెవిన్యూను పొందుటలేదు. పంటలు నష్టమైననుగాని రెవిన్యూనెప్పుడు నొసగబడదు. అట్టితర రిసెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారు గత 11 రెండ్రోడును యిచ్చి రెవిన్యూనలన పంటనష్టము కలిగినదని భావించువారను అసందర్భపు నూనన నీ సెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారుచేసిరి. అది యెట్లుండెనొక యెప్పుడు భూములుగూడ వ్యవసాయముచేయబడినవిని యాఆఫీసుగారు నడుపుచున్నారు. ఎప్పులనోగాని మొదట పంటకు నష్టమే కలగలేదు. వీరు ప్రతిజిల్లాలోను ప్రతిగ్రామమునకు నేగి విచారింపించినో వర్తములవలన సంభవమయి యెచ్చులెప్పుట కలిగినదో వారికి తెలిసియుండును. రెవిన్యూను యిచ్చి నప్పుడుగూడ పంటలకు నష్టము కాలేదని చెప్పెనే యిట్టి సెటిల్మెంటు ఆఫీసులో నెట్లు వాంఛింప కల్యమగును? కృష్ణజిల్లా గోదావరికంటె బాగుగనున్నది. లేక పత్తును గోదావరిజిల్లా నష్టపోయినదని వాదించువలన సుపయోగ మేమి? నిజమును తెలిసికొనవలెననినచో ప్రతిగ్రామమునకు పంటకాలమునందు బోయి యెంతకంటెనదో చూచుటయు అవిషయములను కనుపరచుచునొక రిజిస్టరును ఉంచుటయు చేయవలెను.

మాడ రేషనుబోర్డుసభ

మార్కెట్ వైసలు పరీక్షలలో నిర్వీర్యముగ మార్కులు రానివారి నిమిత్తమై విశ్వవిద్యాలయములవారు నియమించిన మాడరేషనుబోర్డు గత శనివారమునాడు సమావేశమయ్యెను. బోర్డువారు యీక్రిందివిధమున నిర్ణయించిరి తెలియుచున్నది. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు మొత్తంమీద రెండు పందలమార్కులకు తక్కువగాకుండ వచ్చి ఇంగ్లీషులో 3 మార్కులు తక్కువయినవారిని జయమొందినటుల నిర్ణయంప నంగీకరించిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు మాత్రము 190 మార్కులు మొత్తముపైవచ్చి ఇంగ్లీషులో రెండుమార్కులు తక్కువైనవారినిగూడ అర్హులుగ నెంచ నంగీకరించిరి. ఇట్టివారిని మదరాసు యూనివర్సిటీలో చేర్చుకొనెదడు. విగిలిన విషయములలో 7 మార్కులు తక్కువవచ్చినను అర్హులుగ నెంచబడుదురు. ఈరీతిని నిర్ణయింపబడిన విధమున అర్హులగువారిల్లను త్వరతో తయారుజేయబడుననియు, మాసాంతమునకు సంపూర్ణముగిల్లు పూర్తియగుననియు తెలియుచున్నది.

నైమను కమిషను: బోగము మేళములు

మేళములు జేసిన తమ సాంఘిక గౌరవము బయలుపడి గౌరవధర్మములకు హానికలిగి ముప్పువాటిల్లునని తెలిసికొని దేవదాసీలే మేళములు విధించుకొనుటకు పెక్కువత్సరముల నుండి నివారణ ప్రయత్నములు పయ్యచుండటం కనివిని పెక్కు ప్రభులొక వార్తా పత్రికలొక దేవదాసీల మేళములను వివాహాభివర్తకములకు చేరియు లాహోదముజేసిన బోధన గౌరవా లోగ్య సంసారములకు ముప్పువాటిల్లునని నుప్రదీప్రముఖు లొకేయు నిర్ణయించుకొనిరి. శ్రీలక్ష్మీ శృంగార ఆభిషేకము గా నశ్రీ గృత్యమును ప్రదర్శించుకొని యవినీతియేగాక, సత్య శాస్త్ర, ఆహింసా ధర్మములకు లోపముని గ్రహించి కీర్తి శేషు లగు కందుకూరి వీరేశలింగంపంతులుగారు దెలిపిన విషయముల యందు సత్య మెంతేగలదని కొందరువక్తలు దేవదాసీమేళ ములను జూడగూడదని సంఘముగా నేర్పడెను. నానాటికి నా సాంఘికనియమములు తమములని తలచి విద్యాధికులచే నా సంఘము వృద్ధిచునుటయేగాక నేటికి సామాన్యులలో పెక్కు భాగమున నా నియమములు వ్యాపించుటచే ప్రతివానికి మేళములయందు దసవ్యత ఆచియము మొదలై, యే కార్యము నకు నువారి నా హ్యోనించుట మానిరి. అన్ని సాంఘిక సభలలో బోగము మేళములను బహిష్కరించిరి. దేవదాసీల వ్యభిచారము, వారి నాట్యసంగీత కాలము, శృంగారప్రభావము, వారి ఆచార విచార వ్యవహార ప్రచారములు, గౌరవలోగ్య వివాహములను నశింపుజేసినవి దేవదాసీ సాంఘికతే దెలిసికొని సోదరజాతీయల ధనగౌరవలోగ్య మోక్షసంసారములను మూలచేర్చి, జేయుచుంటిమని గూడ దెలిసికొని యాపాపకూపమునుండి తప్పించుకొని యారాక్షసప్రభులను విడనాడి వివాహములు జేసికొనుట కీ సాంఘికముల సర్వప్రయత్నములు జేయుచుండిరి. దేవదాసీలను దెలిసియే యున్నది. దేవదాసీల సంస్కరణకు నోడ్చుదురు దేశభక్తమును బాపుట కన్నివిధముల చేయుట ద్వారామందిరి. వ్యభిచారవృత్తిచే జీవించు నోకబారియున్న దని కాకినాడలో విని యాలోచనము చేయుటదేగాని దేవదాసీలకిగాదని మహాత్మా గాంధీగారు దుఃఖించిరి. లోగడ ఇంగ్లాండులో జరిగిన ప్రదర్శనకు హిందూదేశమునుండి కోలాటము వేయు దేవదాసీలను పంపుదునని యొక ప్రముఖుడు వాదించుచుగా హిందూదేశములో వ్యభిచారము జేయువారియొక్కటి యున్నదని బ్రిటిషువారికి గూడ దెలుపుట యగునని కొందరు ప్రముఖులు జెప్పి దేవదాసీల గవురస ముకాలములో కాపాడిరి.

సంస్కరణ సభానిర్ణయముల ననుసరించి నీ లెనంతవరకు సాంఘికలోపములను దిద్దుకొనుచు కట్టుదిట్టముల ననుసరించి దేవదాసీలలో వివాహములు వృద్ధియగుచుండెను. పెక్కు దేవదాసీలకు దేవాలయ నాకరి యావాసులచే జీవనోపాధి యగుట వలన, సదా నాకరించి వావాములు జేసికొనని దేవదాసీలు జేయవలసి వచ్చుటచే, సదరు దేవదాసీలకు వ్యభిచారములనడి సంతానములేక నాకరిజరుగని హేతువుచే, యానాము గవర్నమెంటువారు తీసికొంటురను ఫిలిప్పిన్స్ యితర సాంఘికల బిడ్డలనుదెంచి ఆటపాటలుజేర్చి జీవనోపాధికి భిన్న ములేకుండ నాకరిజేయించుకొనుచు వ్యభిచారవృత్తిలో దింపుచుండురు. దేవదాసీల నిట్లు దేవాలయములకు బలియిచ్చుచుండుటవలన నీసాంఘికపురుషులకు వివాహములను నాడవలయునొరకక, ఎందరో బ్రహ్మచారులై పోవుచుండిరి. యాసంస్కరణకు దేవాలయ యానాములు గొప్ప యడ్డుతగులుటవలన దేవాలయములలో నాకరిమాన్వించి యానాములకు జీరాయతీ కట్టాల నిప్పించవలయునని ఘనూరు 7, 8 సంవత్సరములనుండి ప్రతిసంస్కరణ సభలోను గవర్నమెంటువారిని దేవదాసీ సాంఘికముల కోరుచుండిరి. మెమోరియలుగూడ బంపియుండిరి. యానాములు శేరిలయినవెంటే దేవదాసీల సంస్కరణము జయము పొంది చేయుట ధనమానములు కాపాడబడును. కాని యితరకు గవర్నమెంటువారికి రయగలగలేదు. మైసూరు నైబాము గవర్నమెంటు దేవదాసీల నాకరిలను మాన్వించి యానాములకు జీరాయతీ కట్టాలనిచ్చి దేశమునకు మార్చును జూపిరి. యిది, లో దేవదాసీలకు సంబంధించిన నాయకా సంఘవ్యభిచారమును నశింపుజేయుటకు చట్టగర్భాసభలో తీర్మానించి కత్తు కమిటీ విచారణకు బంపిరి. దేవదాసీలచే దేవాలయములలో నాకరి మాన్వించవలసిన మద్రాసు చట్టసభ గవర్నమెంటువారికి నిఘా ర ను చేసెను. దేవదాసీల వ్యభిచారవృత్తి నశింపుజేయుటను గురించి పార్లమెంటులో ప్రశ్న వేయగా ఇండియాగవర్నమెంటుకు, ఇండియా కార్యదర్శికి వుత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవని అందరు శక్రటరీ సమాధానముజేప్పెను. రషియాలో వ్యభిచార నశింపుకై పెక్కు ప్రబోధములు చేయుచుండిరియు పూర్వముకన్న చాలభాగము నశించినదనియు రష్యా ఆరోగ్యశాఖాధికారి గతవత్సర రిపోర్టులో ప్రకటించెను. జనివాసభలో వ్యభిచార నశింపునుగురించి

వాగ్దాన ప్రయత్నించుచుండిరి. వ్యభిచారవృత్తివల్ల తమను దేశీయులెంతగౌరవహీనముగా జూచుచున్నదియు, అన్నివిధములను దెలిసికొని చాలభాగము దేవదాసీలు మేళములుజేయుట మానిరి. యీ యగౌరవమును మోయలేక పాప మీ పంపుమునండి లోలగున దెక్కదాయని అహారాత్రములయందు లోలోనడుంబించుచు జీవచ్ఛనములై దేవదాసీ సాంఘికలండిరి. చాలభాగము చేయుట బోగము మేళములను పిలుచుట మానిరి.

యీవత్తుగా మేళములను వ్యభిచారమును నశింపుజేయుటకు అన్నివిధములను దేశములో పెక్కు ప్రబోధము జరుగుచుండగా నైమను కమిషనువారి గౌరవార్థము మధుర రామ నాడు మండలముల సహకారవాడులు ఆధికారవ్యవహార బోగముమేళము లాడించుటకు కారణమేమి? వారిని గౌరవించుటకు ముప్పదిగవరేగా నన్నయినాయించువాడు సంగీతవిద్యా ప్రవీణు లా దేశములో వెంతరోగలని పెక్కు ప్రవీణులచే?

ఈదేశములో వ్యభిచారవృత్తిచే జీవించుసంఘ మొకట నున్నది. దేశసౌభాగ్యముల నన్నివిధముల నశింపుజేయుచున్న నాసాంఘికముగూడ గౌరవలోగ్యవివాహములను నోచుకొనక నెన్నియోకవ్యవహారల ననుభవించుచున్న దేవదాసీసాంఘికములను సంస్కరింపలేని నీదేశీయులెట్లు రాజ్యముచేయుదురని నైమను ప్రభుత్వముకు దెలుపుటకా? బోగము మేళముతో గౌరవించినంతమాత్రముననే యిట్టి యక్రమపుటాహలను, అవిశేషపునర్వలకు తెలిసికొని వ్యభిచారమును ప్రోత్సహించుటలో సహకారసంఘమువారు డిట్టలని నైమను ప్రభుత్వము చక్కగా దెలిసికొందురు. నైమనువంటి వ్యాయవాదివద్దకు బోగము మేళము నదరాను తీసికొని నెట్లులలోని యదమేమి? నైమనుకమిషను నావ్యోచించిన దానికన్న ను వ్యభిచారవృత్తిచే జీవించుచున్న సంఘముక టీదేశములో నున్నదని యాదేశమునకు కమిషనుగా వచ్చిన యితరదేశములకు చూపుటకు కిక్కురొనెను. జేందని ఆహ్వానకర్తలు దేశము నవహనపరచుటకు కంకణము గట్టుకొనిరటలలో వెంతమాత్రము పండితులులేదు. ఈమహాపరితాపము ప్రముఖులైన వారెల్ల ననుభవించక తప్పదు. నీతిదూరులగు దేవదాసీల మేళము జేయుచున్న తావులలో భగవంతుడుండడు గనుక దేవదాసీల మేళములను నశింపుజేయవలయునని మహాత్మాగాంధీగారు ఈమహా దక్షిణదేశమున పెక్కు ప్రబోధము జేసెను. అట్టి సత్కుడులు హితవాక్యముల వాలించి ధర్మమును దెలిసికొనగూడదా? మహాత్ములవారే బోగము మేళములను పరమలనియు, అకను అధర్మములని నెలనొసగిన పిమ్మట ప్రేమఘనువారి నావ్యోచించి మాత్రముచే, నామేళము ఖరీదుగలది యగునా?

నైమనుకమిషను బోగముమేళముతో సత్కరించిన ఆహ్వానసంఘమువారు తిరిగి చేయుట వ్యవహారము లంత రగులుగొలిచిరి. దేశము నవహనపరచుటలో భారతీయులేమి, అమెరికనులేమి అమెరికనులలో అనేక ప్రముఖులు చినమేయో గ్రంథమును ఖండించి జీవచ్ఛనముజేసి, వారి మానవధర్మమును శరణేక్ష్యులనబడదా? అటులే ప్రాచ్యసంఘమువారు బోగముమేళమును ప్రోత్సహించునని పదేసినందుకు వారితప్పుకూర్చుటకు అన్నివిధముల చేయుట ప్రతికూలు ఖండించి ధర్మము నెరవేర్చుకొనవలయునని దేశీయులను ప్రోత్సహించువాడును, ఇట్టికష్టములను దేశీయులకు తెలిపి చేసినది తప్పని తప్పుచేసినవారికి తేలిసినగాని మరేయొకమారు పాపకర్మకులకు జొరబడకు. ఇక నైమను బోగముమేళముల నాడించి దేశగౌరవమును బోగిట్టి దేవదాసీలకు జేడగొట్టుకండ గలండుట ప్రోత్సహించువాడు.

గుంటూరు నాగభూషణరావు.

కళింగ పట్నం

నైమనుసంఘ బహిష్కారము

తే 24-5-1928 సాయంత్రం 6 గంటలకు బరంపురం నుంచి మ. రా. శ్రీ. వి. జోగయ్యపంతులుగారు, పండిత రామలింగంపంతులుగారు, వి. కామేశ్వరరావు నాయకుగారు ముగ్రామంకు వేంచేసి ఇక్కడయూనియన్ బోర్డు మాన్యుటలో ఒక బహిరంగసభ చేరి ఆంధ్ర యాభురజములలో శ్రీయుతులు మొ. వెంకటరమణయ్య పంతులుగారు, య. కామేశ్వరరావు పంతులుగారు, మ. వెం. నరసింహాచార్యులుగారు, కా. రామేశం పంతులుగారు, కో. కొండరామయ్య నాయకుగారు, గ. వెంకట్రామయ్యగారు, లాడి వెంకటప్పయ్యగారు, మా. కూర్మ స్వామిగారు, బ. రామమూర్తిగారు వెగైరాలువచ్చి సభ ఆలంకరించిరి.

శ్రీయుత జోగయ్య పంతులుగారు నైమనుసంఘ బహిష్కారముగురించి ప్రశ్న తదేపరిస్థితులగురించి చక్కగ నువ్వనందిరి. శ్రీయుత జోగయ్యపంతులుగారి ఉపన్యాసము ముగిసినపిమ్మట శ్రీయుత రామలింగంపంతులుగారు కొన్ని నిమిషముల ప్రేమసంఘబహిష్కరణగురించి చెప్పిరి.

(ఒకవిలేఖరి.)

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ

228.5-28 లేదిన గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ వారు శ్రీయుత పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారి ఆధిపత్యమున జరిపిన సమావేశము.

1. ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘమునకు యాక్రింద వ్రాయబడిన వారు ఎన్నుకొనబడిరి.

- 1. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు, 2. లక్ష్మీబాయిమ్మగారు, 3. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు, 4. గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు, 5. నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, 6. పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు, 7. శరణు రామస్వామి చౌదరిగారు, 8. అంచె శివయ్యగారు, 9. కొల్లా కాశీవిశ్వనాథంగారు, 10. పిల్లలమర్రి శుందరరామయ్యగారు, 11. రావు వెంకట్రాయంగారు, 12. పాతూరి వెంకటేశ్వర్లుగారు, 13. బ్రహ్మాండం నరసింహంగారు, 14. ఊటుకూరి వెంకటసుబ్బారావుగారు, 15. శ్రీకాకుళం కట్టా భిరమయ్యగారు, 16. నేతి వెంకటాచలదత్తగారు, 17. సాక్షి సోమయాజులగారు, 18. ఉప్పల వెంకటకృష్ణయ్యగారు, 19. మద్దన వెంకట్రాయంగారు, 20. భారా గోపాలశాస్త్రిగారు, 21. అనుకుమల్లి శ్రీనివాసరావుగారు, 22. గార్లపాటి వాసుదేవరావుగారు, 23. పత్రి అనంతరావుగారు, 24. మద్ది వెంకట రంగయ్యగారు, 25. గానదేగ్గసామె బుగారు, 26. ఊటుకూరి రామయ్యగారు, 27. వాసిరెడ్డి పార్థసారథిగారు, 28. నూర్పేటి పంజీవరాజంగారు, 29. కోగంటి నాగభూషణంగారు, 30. పాలకు, రామకృష్ణయ్యగారు, 31. శం. మనీషి భావయ్యగారు, 32. పిరపాటి పూర్ణయ్యశాస్త్రిగారు, 33. పాలవర్తి వెంకట్రాయగారు, 34. శంకపల్లి రామస్వామిగుప్తగారు, 35. గుల్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు, 36. రామిశేరి అప్పయ్యచౌదరిగారు, 37. వాసిరెడ్డి వెంకయ్యగారు, 38. శిష్టా సూర్యనారాయణగారు, 39. మల్లాది ఆదినారాయణగారు, 40. కన్నెగంటి సూర్యనారాయణగారు, 41. శీరం నుబ్బారావుగారు, 42. కాలంగి శేష మాంబగారు.

2. ఈ సంవత్సరము కార్యనిర్వాహకులుగా ఈ క్రిందివారు యెన్నుకొనబడిరి

అధ్యక్షులు: పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు పంతులుగారు. ఉపాధ్యక్షులు: నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీ నరసింహారావుగారు.

కార్యదర్శి: మద్ది వెంకటరంగయ్యగారు, కొల్లా కాశీ విశ్వనాథంగారు.

కార్యనిర్వాహకసభ

- 1 కొండ వెంకట్రాయపంతులుగారు, 2 శరణు రామస్వామి చౌదరిగారు, 3 గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు, 4 శ్రీకాకుళం కట్టా భిరమయ్యగారు, 5 భారా గోపాల శాస్త్రిగారు, 6 ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు, 7 ప్రతి అనంతరావుగారు, 8 వాసిరెడ్డి పార్థసారథిగారు, 9 ఊటుకూరు వెంకటసుబ్బారావుగారు.

కార్యసాధనము గుంటూరునుండి తెనాలివరకువలయునని మల్లాది ఆదినారాయణగారు. ఉపపాదించిరి. రాబోవు సమావేశమునకు నిల్వజేసెనది

తుమ్మపూడి మహానాథకు అధ్యక్షుని ఎన్నిక ఈ క్రిందివారిని నూచించడమొంది.

నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు పంతులుగారు, మద్ది వెంకట సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు.

దేశసేవాధురంధరులగు మగనలూర్ గాంధీగారి ఆకాలమరణమునకు చింతించుచు వారియాత్మకు శాంతి గలుగుగాక యని కోరుచు వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని తెల్పుచున్నాము.

మరి రా|| శ్రీ|| వ. వెం. ల. నరసింహారావుగారిమీద ఆరోపింపబడిన క్రిమినల్ కేసు: వ్యాయము విచారింపబడి నోర్లో పుల్లనందుకు వృందయపూర్వక సంతకమును వెల్లుబుచ్చుచున్నాం.

ఇంతవరకు కార్యనిర్వాహక ఉద్యోగులుగాయుండి విరమించిన అధ్యక్షులు ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు ఉపాధ్యక్షులు కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు కార్యదర్శులు నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీ నరసింహారావుగారు శరణు రామస్వామి చౌదరిగార్లకు యాసంఘమువారు వృందయపూర్వక సంతకము లర్పించుచున్నాం.

(ద) పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు.

ప్రశ్న భవిష్యత్తును గురించిన రీతి వల్లము బదులు వ్రాయుటకు రూ 1-0-0 ప్రతిపత్నకు 0-4-0 ప్రశ్న వ్రాయుటలమునకు తెలుపవలెన. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.



మదనకామేశ్వరిలేహము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిప్పుత్తువ, శుక్లవర్ణము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు నాలుగు. 20 తులముల డబ్బీలు 1-4-0 పాలనగంధిలేహము—రక్తకుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సనామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరవర్ణరోగములు శీఘ్రనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 తుల డబ్బీలు. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు పేరు. 8851 పి.సి.పి అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

ప్రకటన (2046)

కోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబులద్యారాగాని కోగలకు గుఱులను తెలుపుడు చేసినచో కోగస్వభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్మము, వగైరాలు నివరముగ పులిరముగ వ్రాసి, పంపబడును. (నెం 2) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

లిజరుకలము
నుమారు 100 రకములలో
తయారు చేయబడుచున్నది
మీకు తెలిసినది
ఒకటి గలదు
మామూలు 10 ఆర్. సేప్టి 100 పి.
నెల్లు-ఫ్లింగ్స్ 40 ఎఫ్.
H.P. CO LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3434

MADRAS.

Charm Relief
AMRUTANDAN
BEST INDIAN PAIN BALM

శ్రీమత్ వాల్మీకి రామాయణము

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము ఆరుకాండలు యెడను వైపు పుటలలో ఖోకములు, కడితెపు పుటలలో ఆంధ్ర తాత్పర్యముగ ముద్రింపబడినవి. మడితె కిత్రాకైండు చేయబడినవి.

బాలకాండ	1-8-0	సుందరకాండ	2-0-0
అయోధ్యకాండ	2-8-0	యథకాండ 1 వ భాగం	2-0-0
అరణ్యకాండ	1-8-0	డిటో 2 వ భాగం	2-0-0
కిష్కింధకాండ	1-8-0	నవన సుందరకాండ	0-10-0
ఆంధ్రభారత రత్నములు			0-10-0
ముముక్షుశ్చి లేక రూప్యశ్రయము			1-0-0
అష్టాదశరహస్యములలో పది			0-10-0
రామకృష్ణ పరమహంస జీవితము,			0-10-0
610 ఉపదేశ వాక్యములు			0-10-0
భగవద్గీత-రామానుజ భావ్యప్రకారము,			1-0-0
ఆరము గలది			0-6-0
పరివ్రతా మాహాత్యము			0-6-0
అశ్వనందారు స్తోత్రము-టీక, విశేషార్థములతో			0-12-0
ఆత్మయోగము			0-2-0
శ్రీమత్ పండిట్ టి. లక్ష్మణాచార్యులవారి			

ఉపన్యాస సమీత గ్రంథములు.			
భగవద్గీత-టీక, విశేషార్థములతో,			2-8-0
కిత్రాకైండు			2-0-0
డిటో సాధారణకైండు			2-0-0
డిటో (ఆరవములో)			2-0-0
భాగవతసారము	1-0-0	అగ్రాచార్యులచరిత్ర	1-4-0
ముకుందమాల	0 8 0	భారతకథలు	5-0-0
డిటో (ఆరవములో)	0-10-0	అమలనాడిపిరాక	0-8-0
తిరుప్పావై (కిత్రాకైండు)			1-8-0
డిటో రాకర్తైండు			1-0-0
శ్రీమత్ తయ్యారు - కింగరాచార్యులు			
బ్రహ్మసారి సంగీతగ్రంథములు.			
స్వరమంజరి	0-5-0	గాయక సారిజాతము	1-4-0
సంగీతకళానిధి	1-4-0	గాయకలోచనము	5-0-0
గాయకనిదాంజనము 1వ భాగం.			2-0-0
డిటో 2వ భాగం.			3-0-0
గానేందు శేఖరము	3-8-0	భగవత్సారామృతము	0-4-0

వి. పి. పి. కర్నూలు ప్రత్యేకము.
మాపెద్దకాటలగు కోరినవారికి ఉచితము.
తయ్యారు, నరసింహాచార్యులు,
శశిలేఖా ఆఫీసు, గానోల్లాసిపాళం,
2, తంబునాయకకోపిధి పవర్లబజారు పోస్టు, జి.టి.చ.వ్రాసు
1204 వసంతకుసుమాకరము 2126
ఇది ఆరోగ్యముగోరు ప్రతిమనవుడు సేవించవలసినది.
ప్రమేహము, క్షయ, పొండుపు, మాత్రవ్యాధులు, నాళమున
మంట, అందు తీవ్రవ్యాధులు, వీనినిబోగొట్టును. అత్యుత్తమ
మైన రసాయన, నాణ్యము. వెల రూ॥ 1 కి రూ॥ 80-0-0. కి
అర్జునసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా,

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:—Central Telegraph College, Nai Sarak Delhi.



మాత్రకోశవ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్య ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల సాఫల్యం, యితర ఔషధములందు విక్రయమునకు దొరకును.

ప్రాసెప్టసు కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. HART & CO. BROADWAY MADRAS.

174,

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బయటింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకినందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క-శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు నూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు. ౨-౮-౦
- గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధివన్యాజ్ఞోనము ౦-౪-౦
- కమలాక్షి (చిన్నచిత్తకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. ౦-౮-౦
- నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసీతీగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదపడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమరి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్త్యాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- ధర్మపదము (వచనము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధమతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు శ్రీ కె.కె.వి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్మేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. వి. యే. (ఆనర్పు) ౧-౦-౦

వెలువడిన గ్రంథము

- జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, వి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిశిథిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతిచరిత్ర, నీతియు నిందు వర్ణితము లైనవి.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.